

**CONSILIUL SUPERIOR
AL MAGISTRATURII**

**ВЫСШИЙ СОВЕТ
МАГИСТРАТУРЫ**

2009, mun. Chișinău, str. Kogălniceanu, 70
www.csm.md; email: aparatul@csm.md
tel. 22-30-76, fax 22-38-40

2009, г. Кишинэу, ул. Когэлничану, 70
www.csm.md; email: aparatul@csm.md
тел. 22-30-76, факс: 22-38-40

"27" 03 2014, nr. 421/1.

Stimate Domnule Președinte,

În conformitate cu art. 4 alin. (4) lit. d) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, remitem Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 210/8 din 04 martie 2011 privind aprobarea Raportului cu privire la activitatea Consiliului Superior al Magistraturii și modul de organizare și funcționare a instanțelor judecătorești din Republica Moldova în anul 2013.

Anexă: Raportul cu privire la activitatea Consiliului Superior al Magistraturii și modul de organizare și funcționare a instanțelor judecătorești din Republica Moldova în anul 2013.

Cu respect,

Dumitru Visternicean,

Dumitru Visternicean
Președintele interimar al Consiliului
Superior al Magistraturii

**Domnului Igor CORMAN,
Președintele Parlamentului Republicii Moldova**

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVE	
D.D.P. Nr.	599
"27" 03	2014
Ora	

R A P O R T

**PRIVIND ACTIVITATEA CONSILIULUI
SUPERIOR AL MAGISTRATURII ÎN ANUL 2013**

CHIȘINĂU, 2014

CUPRINS

I. INTRODUCERE

II. ADMINISTRAREA JUSTIȚIEI ȘI ASIGURAREA ACTIVITĂȚII ORGANIZATORICE

1 Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii

- 1.1 Informații introductive
- 1.2 Personalul Secretarului CSM
- 1.3 Activitatea personalului Secretariatului CSM
- 1.4 Sediul CSM

2. Activitatea inspecției judiciare

- 2.1 Statistica privind petițiile înregistrate la CSM
- 2.2 Tematica petițiilor și modul de soluționare a petițiilor

3. Activitatea colegiului de evaluare a performanței judecătorilor de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

- 3.1 Evaluarea performanțelor judecătorilor în legătură cu promovarea într-o instanță ierarhic superioară
- 3.2 Evaluarea performanțelor judecătorilor în legătură cu propunerea de numire în funcția de președinte sau vicepreședinte al instanței de judecată
- 3.3 Evaluarea performanțelor judecătorilor în legătură cu înaintarea propunerii de numire în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vîrstă
- 3.4 Evaluarea performanțelor judecătorilor pentru transferul în cadrul unei instanțe de același nivel
- 3.5 Evaluarea ordinară a judecătorilor instanțelor judecătorești naționale

4. Activitatea colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

- 4.1 Selectarea candidaților la funcția de judecător
- 4.2 Selectarea judecătorilor care solicită promovarea în instanțele judecătorești ierarhic superioare
- 4.3 Selectarea judecătorilor care solicită numirea în funcția de președinte sau vicepreședinte al instanței judecătorești
- 4.4 Selectarea judecătorilor care solicită transferul la o instanță judecătorească de același nivel

5. Activitatea Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

- 5.1 Date statistice cu privire la activitatea colegiului disciplinar
- 5.2 Particularitățile examinării cauzelor care au generat aplicarea sancțiunilor disciplinar
- 5.3 Hotărâri ale colegiului disciplinar prin care procedura disciplinară a fost sistată sau clasată

6. Activitatea Consiliului Superior al Magistraturii în domeniul legislație și contencios

- 6.1 Avizarea proiectelor de acte normative
- 6.2 Regulamente adoptate sau modificate
- 6.3 Contestarea hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii pe cale judiciară

7. Raporturile Consiliului Superior al Magistraturii cu autoritățile și instituțiile publice

- 7.1. Raporturile Consiliului Superior al Magistraturii cu Președintele Republicii Moldova
- 7.2. Raporturile Consiliului Superior al Magistraturii cu Parlamentul Republicii Moldova
- 7.3. Raporturile Consiliului Superior al Magistraturii cu Guvernul Republicii Moldova
- 7.4. Relația Consiliului Superior al Magistraturii cu mass-media

8. Instruirea continuă și inițială a judecătorilor

- 8.1 Instruirea continuă a judecătorilor
- 8.2 Instruirea inițială

9. Relații internaționale și programe

10. Alte activități ale Consiliului Superior al Magistraturii

- 10.1 Implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției
- 10.2 Verificarea judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător
- 10.3 Verificarea stării de sănătate a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător
- 10.4 Declarațiile cu privire la venit și interese personale ale judecătorilor

11. Finanțarea sistemului judecătoresc

III. ACTIVITATEA INSTANTELOR JUDECĂTOREȘTI PENTRU ANUL 2013

1. Examinarea cauzelor penale

- 1.1 Structura condamnărilor în raport cu categoriile pedepselor
- 1.2 Condamnarea minorilor
- 1.3 Judecarea cauzelor penale referitor la persoanele juridice

2. Examinarea pricinilor civile

- 2.1 Calitatea judecării pricinilor civile
- 2.2 Judecarea pricinilor civile în acțiunile privind legalitatea actelor administrative
- 2.3 Judecarea cauzelor economice în prima instanță
- 2.4 Examinarea cererilor de revizuire a hotărârilor în pricinile civile
- 2.5 Judecarea cauzelor contravenționale în privința persoanelor juridice
- 2.6 Judecarea cauzelor contravenționale în privința persoanelor fizice

3. Examinarea decătre instanțele de judecată a altor cauze și materiale

- 3.1 Demersuri privind aplicarea arestării preventive, arestării la domiciliu și prelungirea duratei arestării
- 3.2 Procedura în ordonanță
- 3.3 Examinarea demersurilor referitoare la efectuarea acțiunilor de urmărire penală, măsurilor operative de investigații și la aplicarea măsurilor procesuale de constrângere
- 3.4 Examinarea plîngerilor împotriva organului de urmărire penală și ale organului care exercită activitatea operativă de investigație
- 3.5 Examinarea plîngerilor referitoare la executarea hotărârilor cu caracter civil

IV. CONCLUZII

I. INTRODUCERE

Într-un stat de drept, independența justiției este esențială pentru menținerea stabilității în raporturile juridice, statului de drept în general. În acest context, legea a împuternicit Consiliul Superior al Magistraturii cu rolul de garant al independenței judiciare.

În calitatea sa de garant și de reprezentant al autorității judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii s-a preocupat și în anul 2013, de îndeplinirea cu responsabilitate a îndatoririlor sale legale și constituționale.

Acestea au constat în formarea în continuare a unui sistem judecătoresc independent și eficient prin sporirea calității actului de justiție pe principii de transparență, imparțialitate, eficiență, conduită profesională etică ireproșabilă, integritate etc.

Constituția Republicii Moldova, stabilește în art. 123 alin. (1), principalele competențe atribuite Consiliului Superior al Magistraturii în exercitarea rolului său de garant al independenței justiției:

- propune Președintelui RM numirea, transferarea, detașarea, promovarea în funcție și aplicarea de măsuri disciplinare față de judecători.
- îndeplinește și alte atribuții stabilite prin legea sa organică, în realizarea rolului său de garant al independenței justiției.

În anul de referință, Consiliul Superior al Magistraturii și-a organizat și desfășurat activitățile potrivit Planului aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.148/6 din 12 februarie 2013, în strictă conformitate cu dispozițiile constituționale, Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Legea privind organizarea judecătorească, Legea cu privire la statutul judecătorului, Legea cu privire la colegiul disciplinar și răspunderea disciplinară a judecătorilor, Legea privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor, alte acte normative relevante.

Consiliul a depus eforturi susținute privind exercitarea funcției de garant al independenței autorității judecătorești, aceasta materializându-se prin acțiunile întreprinse referitor la cariera judecătorilor, instruirea inițială a candidaților la funcția de judecător și ridicarea nivelului profesional al magistraților în funcție, respectarea disciplinei și eticii judecătorilor, administrarea instanțelor judecătorești, precum și alte competențe date de lege.

Totodată, în vederea realizării măsurilor din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016 aprobat prin Hotărârea

Parlamentului nr. 6 din 16.12.2012, Planului național de acțiuni în domeniul drepturilor omului pe anii 2011-2014 aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 90 din 12.05.2011, prin hotărâri ale Consiliului Superior al Magistraturii au fost constituite grupuri de lucru responsabile de realizarea anumitor acțiuni.

Conform dispozițiilor legale, Consiliul se întrunește în ședințe ori de câte ori este necesar, la convocarea președintelui sau la inițiativa a 3 membri ai Consiliului.

În cursul anului 2013, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii s-a întrunit în 37 de ședințe, cu 3 ședințe mai puțin decât în anul 2012, în cadrul cărora au fost adoptate 865 de hotărâri întru soluționarea problemelor ce țin de organizarea, efectuarea justiției și autoadministrarea sistemului judecătoresc, numărul acestora fiind în creștere în comparație cu anul precedent. Hotărârile emise de Consiliul Superior al Magistraturii au fost redactate, remise persoanelor interesate și publicate pe pagina web a CSM, cu excepția celor emise în ședințe închise.

În procesul implementării reformelor în sistemul judiciar și în Consiliu, specificate în Legea nr. 153 din 5 iulie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, s-a constatat majorarea esențială a competenței Consiliului Superior al Magistraturii, or au fost instituite două colegii noi, institutul de rezervă a judecătorilor, noi reguli de verificare a stării de sănătate a judecătorilor, au fost atribuite în competența Consiliului Superior al Magistraturii aprobarea numărului de judecători și unităților de personal în instanțele judecătorești, gestionarea, elaborarea și propunerea bugetului instanțelor judecătorești, etc.

Consiliul Superior al Magistraturii nu dispune de dreptul de inițiativă legislativă, însă a avizat și a participat activ la un șir de discuții pe marginea proiectelor de legi, făcând mai multe propuneri (10 avize) pe parcursul anului precedent.

În corespundere cu dispozițiile legale formarea corpului judecătoresc ține de competența CSM și a colegiilor ce activează pe lângă el: colegiul pentru evaluarea performanțelor judecătorilor, colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor și colegiul disciplinar.

Astfel, pe parcursul anului 2013, în legătură cu cererile depuse pentru participarea la concursurile pentru promovarea într-o funcție administrativă, promovarea într-o instanță ierarhic superioară, reconfirmarea în funcție, transferul într-o altă instanță, precum și în legătură cu evaluarea ordinară prevăzută de lege, au fost evaluați 124 de judecători, fiind înregistrat un singur caz de calificativ „eșuat” (ex-judecătorul Judecătoriei Vulcănești, Victor Lanovenco).

Ulterior desfășurării concursurilor, la propunerea Consiliului, prin Decretele Președintelui RM au fost numiți în funcție președinții Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău și Basarabeasca, vicepreședinții curților de apel Chișinău și Bălți, judecătorii Sîngerei și Bălți (în comparație cu 2012 când au fost numiți în funcția de președinte și vicepreședinte – 16 judecători). Promovați în instanța ierarhic superioară pe parcursul a. 2013, au fost 3 judecători (în comparație cu 2012 – 4 judecători), 2 la CA Bălți și 1 judecător la CA Chișinău. Totodată, prin Hotărîrea Parlamentului RM au fost numiți 2 judecători noi ai CSJ.

Au fost numiți în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă 17 judecători. Tot în această perioadă, la propunerea CSM, Președintele RM a numit în funcția de judecător pe un termen de 5 ani, 2 persoane: Hrapacov Vasili (Comrat), Țîbîrnă Ina (Bender).

Totodată, o mare parte a posturilor rămîn vacante pînă în prezent în legătură cu tergiversarea procesului constituirii Comisiei unice de examinare a candidaturilor la funcția de judecător și elaborarea Regulamentului privind susținerea examenelor de către persoanele specificate în art. 6 din Legea cu privire la statutul judecătorului.

Pe parcursul anului 2013, în legătură cu atingerea plafonului de vîrstă, a depunerii cererii din proprie inițiativă, sau a abaterilor disciplinare comise, au fost examinate și admise 17 cereri de demisie.

Totodată, în perioada raportată, în legătură cu transferul într-o instanță de același nivel de Președintele RM au fost respinse candidaturile judecătorilor: Harmaniuc Valeriu, Rotari Alexandru, Andriaș Liliana, Namașco Serghei.

Ca și în anii precedenți, Consiliul a fost transparent, ședințele fiind în marea lor majoritate deschise, accesibile publicului, mass-media, societății civile, inclusiv organizațiilor neguvernamentale care monitorizează activitatea acestuia. Ședințele fiind posibil de urmărit în direct de către toate persoanele interesate prin intermediul sistemelor video amplasate în interiorul sălii de ședință a Consiliului, un proiect realizat cu suportul logistic al Programului ROLISP, finanțat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Ședințele Consiliului s-au desfășurat, de regulă, săptămînal, iar în unele situații la interval de două săptămîni.

II. ADMINISTRAREA JUSTIȚIEI ȘI ASIGURAREA ACTIVITĂȚII ORGANIZATORICE

În calitate de garant și de reprezentant al autorității judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii s-a preocupat, și în anul 2013, pentru îndeplinirea cu responsabilitate, a îndatoririlor sale legale și constituționale, premise ale garantării independenței justiției. Acestea au constat în formarea în continuare a unui sistem judecătoresc independent și eficient prin sporirea calității actului de justiție pe principii de imparțialitate, transparență, eficiență, conduită profesională de nivel și etică ireproșabilă, integritate etc.

Astfel, anul 2013 a fost caracterizat de activitatea intensă pe care Consiliul Superior al Magistraturii a depus-o pentru reformarea sistemului judiciar, consolidarea capacității instituționale a Consiliului Superior al Magistraturii și responsabilizarea membrilor Consiliului, creșterea transparenței actului de justiție, apropierea acestuia de cetățeni, îmbunătățirea condițiilor de muncă ale magistraților și prin aceasta eficientizarea actului de justiție.

În anul 2013, Consiliul Superior al Magistraturii a exercitat atribuțiile prevăzute în legea organică și alte reglementări legale, referitoare la:

- cariera judecătorilor;
- evaluarea și selecția judecătorilor în vederea promovării într-o anumită funcție;
- delegarea, detașarea și transferul judecătorilor;
- numirea în funcții de conducere a judecătorilor, în condițiile legii;
- soluționarea contestațiilor împotriva calificativelor acordate de Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor și Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor;
- luarea măsurilor pentru soluționarea sesizărilor primite de la justițiabili sau de la alte persoane privind pretinsa conduita necorespunzătoare a judecătorilor;
- suspendarea din funcție a judecătorilor.;
- organizarea și funcționarea instanțelor;
- adoptarea/modificarea regulamentelor.

Pe parcursul anului 2013 în sistemul judecătoresc s-au întreprins multiple măsuri pentru consolidarea continuă a puterii judecătorești.

Este cunoscut faptul că sarcina de bază a instanțelor judecătorești este îndeplinirea justiției. Vom menționa că volumul de lucru efectuat de corpul judecătoresc din țară în procesul de îndeplinire a justiției continuă să fie din an în an în creștere.

În anul 2013, în instanțele de fond au fost încheiate 175516 cauze și materiale, din ele 102527 civile, economice și de contencios administrativ, 72764 penale și materiale.

La numărul total de judecători din instanțele de fond, încărcătura medie lunară a unui judecător a constituit 60,1 cauze și materiale.

Instanța cu cel mai mare număr de cauze încheiate în anul 2013 este Judecătoria Centru, mun. Chișinău – 21724 cauze sau 77,7% din cele aflate pe rol, din ele 13397 penale și 8327 civile. Acest număr de dosare le revine la 18 judecători cu sarcina lunară de de 120,7 cauze. Această sarcină este cea mai mare din anul 2013.

Judecătoria Centru, mun. Chișinău este urmată de Judecătoria Buiucani cu 17863 dosare încheiate. Aproape la același nivel se află și Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău cu 17403 cauze încheiate, deși sarcina lunară a unui judecător aici este mai mare decât la Buiucani, fiind de 102,4 cauze, în timp ce la Judecătoria Buiucani aceasta constituie 94 cauze.

Analizînd comparativ sarcina lunară, se poate de observat că instanța cu volumul cel mai mare este Judecătoria Centru – 120,7 cauze, fiind urmată de Cimișlia – 105,2 cauze, urmînd Rîșcani, mun. Chișinău – 102,4 cauze și Buiucani cu 94 cauze.

Cea mai mică sarcină din instanțele de fond în anul 2013 o constituie 19,3 cauze la Judecătoria Bender.

În total în anul 2013 de instanțele judecătorești naționale au fost examinate 212624 cauze și materiale, ceea ce constituie cu aproximativ 9,4% mai puțin decât indicele corespunzător de 234600 înregistrat în 2012. Această tendință fiind caracteristică atît pentru examinarea cauzelor în prima instanță, cît și în ordine de apel și recurs.

În ordinea procedurii de ordonanță au fost examinate 13013 cereri, restanța la începutul perioadei fiind de 67 de cereri.

Unul din indicii principali ce caracterizează eficiența îndeplinirii actului de justiție îl reprezintă calitatea acestuia.

Astfel, vom menționa că în anul 2013 indicii calitativi s-au înrăutățit. Acest fapt fiind explicat atît prin numărul mare de dosare parvenite și examinate în instanțe, dar și prin încălcările admise de către unii judecători la adoptarea hotărîrilor.

Printre instanțele judecătorești care au reușit să se evidențieze într-un mod negativ la capitolul dat printr-un număr mare de cauze casate, anulate sunt instanțele mun. Chișinău, judecătoriile Bălți, Ialoveni, Cahul, Comrat, Orhei, Anenii Noi, Strășeni.

Deși calitatea efectuării justiției în anul de referință atestă o înrăutățire comparativ cu anul 2012, unele instanțe judecătorești au înregistrat un indice calitativ relativ bun, cum sunt judecătoriile Briceni, Taraclia, Cimișlia, Ștefan Vodă, Basarabeasca, Ocița, Rezina, Dondușeni.

Datele statistice demonstrează că în general curțile de apel își îndeplinesc atribuțiile ce le revin, însă faptul că o parte esențială a deciziilor atacate sunt casate demonstrează existența unui șir de probleme care influențează calitatea judecării cauzelor.

Totodată, se înregistrează un număr mare de dosare examinate cu încălcarea termenilor rezonabili de către unele instanțe. Fiind înregistrate cazuri de tergiversare a examinării cauzelor, de amînări nejustificate a cauzelor, de suspendare neîntemeiată, încălcarea termenelor la întocmirea proceselor-verbale, transmiterea dosarelor în cancelarie, expedierea întîrziată a cauzelor în instanțele ierarhic superioare.

Asemenea situații au fost înregistrate, iarăși, în judecătoriile mun. Chișinău, judecătorii care au o sarcină lunară mult mai mare comparativ cu alte judecătorii raionale, deasemena în judecătoriile Bălți, Briceni, Drochia, Ialoveni, Orhei, Taraclia.

La capitolul dat vom menționa că o justiție eficientă nu poate fi înfăptuită de către sistemul judecătoresc fără alte organe, care în virtutea atribuțiilor ce le revin, urmează să contribuie la înfăptuirea ei. În multe cazuri fiind înregistrate amînări ale ședințelor de judecată și din cauza neprezentării la proces a procurorilor sau a avocaților, care dacă în primul caz sunt mai rare atunci în al doilea caz sunt înregistrate mai frecvente.

Pe parcursul anului 2013 s-a înregistrat o intensificare a aplicării pedepselor penale.

În perioada de referință au fost condamnate 6.657 persoane, atestîndu-se o scădere cu 2.118 persoane sau cu 24,1% față de anul 2012.

Au fost condamnați minori 233 sau cu 17 mai mult decît în anul 2012.

Indicii statistici referitor la aplicarea pedepsei se caracterizează prin diminuarea numărului de cazuri:

- pedeapsa cu închisoarea de la 8775 de cazuri în 2012, s -a micșorat la 6657 în 2013;
- aplicarea amenzii de la 2026 în 2012, la 1357 în 2013;
- munca neremunerată în folosul comunității de la 2143 în 2012, s-a micșorat la 1553 în 2013.

1. SECRETARIATUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

1.1. Informații introductive

Activitatea Secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii este reglementată de prevederile Legii nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 112/5 din 5 februarie 2013, alte acte legislative și normative.

Noțiunea de „Secretariat” al Consiliului Superior al Magistraturii a fost introdusă prin Legea nr. 153 din 5 iulie 2012 privind modificarea și completarea unor acte legislative, care a modificat și completat Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, înlocuind noțiunea de „Aparat”. Art. 272 din Legea nr. 947-XIII, introdus prin Legea nr. 153 din 5 iulie 2012, modifică structura Secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii. Astfel, potrivit prevederilor articolului vizat, Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii se constituie din Direcția generală autoadministrare judecătorească și Direcția administrativă.

Dat fiind faptul, că competența Secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii esențial s-a modificat prin Legea nr. 153 din 5 iulie 2012, prin Hotărîrea CSM nr. 112/5 din 5 februarie 2013 a fost aprobat un nou regulament ce reglementează activitatea Secretariatului

Consiliului Superior al Magistraturii, care a fost publicat pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

1.2. Personalul Secretariatului CSM

În procesul implementării reformelor în sistemul judiciar și în Consiliul Superior al Magistraturii, specificate în Legea nr. 153 din 5 iulie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, s-a constatat majorarea esențială a competenței Consiliului Superior al Magistraturii, or au fost instituite două colegii noi, institutul de rezervă a judecătorilor, noi reguli de verificare a stării de sănătate a judecătorilor, au fost atribuite în competența Consiliului Superior al Magistraturii aprobarea numărului de judecători și unităților de personal în instanțele judecătorești, gestionarea, elaborarea și propunerea bugetului instanțelor judecătorești, etc.

Prin Legea nr. 153 din 5 iulie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 185 (4223) din 31 august 2012, a fost modificată și completată Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii.

În contextul prevederilor art. VIII alin. (7) lit. f) din Legea nr. 153 din 5 iulie 2012, Consiliul Superior al Magistraturii, în coordonare cu Guvernul, pînă la 1 ianuarie 2013, urma să asigure suplimentarea numărului de angajați ai Secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii pentru asigurarea activității colegiilor din subordine și activității de analiză a statisticii judiciare.

În asemenea circumstanțe, Consiliul Superior al Magistraturii, a solicitat majorarea numărului de unități ale Secretariatului, acestea fiind majorate în 2013 cu 12 unități.

Prin hotărîrea nr. 845/40 din 26 decembrie 2012, Consiliul Superior al Magistraturii a aprobat un nou stat de personal al Consiliului Superior al Magistraturii, care pentru anul 2013 includea în total 40 de unități. La data de 27 martie 2013, a fost avizat Statul de personal al Consiliului Superior al Magistraturii, cu o majorare de unități de personal de la 28 la 40.

Pînă la intrarea în vigoare a Legii nr. 153 din 5 iulie 2012, Legea cu privire la CSM prevedea că personalul Secretariatului este constituit din 13 unități de personal, fără a face distincție între funcționari publici și personal tehnic. Un progres esențial a constituit faptul, că în anul 2013 numărul unităților de personal al Secretariatului a fost majorat de la 13 pînă la 28 unități. La începutul anului 2013 erau ocupate real 8 funcții ale Secretariatului Consiliului

Superior al Magistraturii. Pentru suplinirea funcțiilor vacante din cadrul Secretariatului, au fost organizate mai multe concursuri, în urma cărora au fost angajate prin concurs 13 persoane. Astfel, la finele anului 2013 sînt real angajați în funcție 20 de persoane, din care 3 se află în concediu pentru îngrijirea copilului, iar 10 funcții mai rămîn a fi vacante.

În contextul competenței actuale a Consiliului Superior al Magistraturii, în colaborare cu Ministerul Finanțelor s-a negociat suplimentarea numărului de unități ale Secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii cu 10 unități de personal începînd cu 01 ianuarie 2014, fiind preconizate în bugetul CSM pentru anul 2014 și surse financiare pentru salarizarea acestora.

Este de menționat, că actualul sediu în care își desfășoară activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, crează unele impedimente pentru amplasarea personalului, fapt ce a generat tergiversarea angajării personalului în Secretariat, or crearea condițiilor de muncă au fost condiționate și de insuficiența spațiului respectiv.

1.3. Activitatea personalului Secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii pentru anul 2013

Asistența organizatorică și administrativă a activității Consiliului Superior al Magistraturii și a organelor din subordinea Consiliului este asigurată de Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii.

Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii pe parcursul anului 2013 a asigurat activitatea eficientă a Consiliului, Colegiului disciplinar, Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor, Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor și Inspecției Judiciare. Totodată, Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii a asigurat organizarea a trei ședințe ale Adunării Generale a Judecătorilor.

Astfel, prin Hotărîrea CSM nr. 848/40 din 26 decembrie 2012 a fost stabilită data de 15 februarie 2013 pentru convocarea Adunării Generale a Judecătorilor, în cadrul căreia s-a expus Raportul de activitate a CSM privind modul de organizare și funcționare a instanțelor judecătorești pentru anul 2012.

În legătură cu expirarea mandatului de 4 ani a CSM, în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (1) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii și expirarea mandatului membrilor Colegiului disciplinar aleși de către instanțele de judecată, prin Hotărîrea CSM nr. 531/22 din 09 iulie 2013, s-a dispus convocarea la 18 octombrie 2013 a Adunării Generale a Judecătorilor în vederea alegerii noilor membri.

Conform art. 231 alin. (1) lit. d) din Legea cu privire la organizarea judecătorească, cu modificările și completările ulterioare, membrii permanenți și membrii supleanți ai Consiliului Superior al Magistraturii sunt aleși de Adunarea Generală a Judecătorilor. Articolul 232 alin. (4) din această lege stabilește că data ședinței Adunării Generale a Judecătorilor este anunțată de Consiliul Superior al Magistraturii cu cel puțin o lună înainte, cu elaborarea proiectului agendei ședinței pentru a fi distribuit judecătorilor.

Instanțele judecătorești au fost informate despre convocarea Adunării Generale a Judecătorilor din 18 octombrie 2013 și Adunarea s-a petrecut, fiind aleși trei membri în CSM, Dumitru Visternicean, Anatolie Țurcan și Tatiana Răducan.

Ulterior, prin Hotărârea CSM nr. 752/32 din 22 octombrie 2013, Consiliul Superior al Magistraturii a dispus o nouă convocare a Adunării Generale a Judecătorilor la 22 noiembrie 2013. Adunarea fiind petrecută, nici unul din candidații la funcția de membru permanent al CSM nu a fost ales. Fiind aleși doar doi membri supleanți, Ion Druță și Nina Cernat.

Prin Hotărârea CSM nr. 864/37 din 26 noiembrie 2013 s-a dispus convocarea AGJ pentru data de 17 ianuarie 2014 cu agenda:

- Alegerea a trei membri permanenți ai CSM.

Cererile au fost depuse la Secretariatul CSM pînă la data de 26 decembrie 2013. Lista candidaților la funcția de membru în CSM a fost plasată pe pagina web a CSM, inclusiv Curriculum vitae și Programul de activitate al fiecărui candidat, pentru consultări publice.

O mare parte a funcțiilor Secretariatului țin de acumularea și prelucrarea datelor privind judecătoria, și anume, evidența judecătorilor, evidența instruirii continue a judecătorilor, pregătirea informației personale privind judecătoria care participă la concursuri, etc. De regulă, toate aceste date se prelucrează manual, ceea ce necesită un efort și timp considerabil din partea personalului Secretariatului.

Anume reieșind din aceste considerente, s-a impus necesitatea elaborării și implementării unei baze de date a judecătorilor, în forma unui Registru electronic al judecătorilor. Scopul acestei baze de date se rezumă la eficientizarea în mod considerabil a evidenței judecătorilor, a informației cu privire la instruirea acestora, statisticii judecătorilor după diferite criterii (instanță, grad de calificare, vârstă etc.).

În vederea asigurării unui proces mai eficient a activității Secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii, a fost derulat procesul de elaborare a bazei de date a judecătorilor în funcție și a candidaților la funcția de judecător. În acest sens, a fost anunțat concurs public în

vederea antrenării unui specialist în domeniu pentru elaborarea bazei de date menționate. Grupul de lucru pentru achizițiile publice examinând pachetele de acte prezentate, a selectat un specialist care a elaborat baza de date conform sarcinii tehnice propuse de Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii.

Alt aspect al activității Secretariatului CSM ține de evidența arhivei dosarelor personale ale judecătorilor. Din cauza spațiului insuficient, arhiva dosarelor personale ale judecătorilor se ține într-o cameră de dimensiuni foarte reduse, fapt ce creează mai multe deficiențe la acest proces. Însă, la implementarea bazei de date a judecătorilor aceste deficiențe vor decădea, or toată informația se va regăsi în baza de date.

1.4. Sediul Consiliului Superior al Magistraturii

În anul 2013, Consiliul Superior al Magistraturii a folosit ca sediu clădirea Curții Supreme de Justiție din str. M. Kogălniceanu, 70, în care și-a desfășurat activitatea până în prezent.

CSM a întreprins numeroase demersuri către Guvern în vederea asigurării unui sediu corespunzător nevoilor și rolului acestuia. Clădirea în care funcționează în prezent Secretariatul Consiliului nu asigură condițiile necesare de muncă pentru personalul existent, fiind insuficient, ca spațiu, pentru încadrarea tuturor posturilor prevăzute în statul de personal pentru anul 2013.

Prin Legea bugetului de stat pe anul 2013 nr. 249 din 02.11.2012, Consiliului Superior al Magistraturii i-a fost alocată în anul 2013 suma de 13,7 milioane lei pentru achiziția unui sediu adecvat. Ulterior, Parlamentul RM prin Legea nr. 277 din 15 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial la 30 noiembrie 2013, a aprobat rectificări la Legea bugetului pentru anul 2013 nr. 249 din 2 noiembrie 2012, alocând suplimentar din fondurile Consiliului Europei în cadrul reformei sistemului judiciar suma de 15 mln. lei. Astfel, în vederea realizării mijloacelor financiare acordate pentru achiziționarea unui sediu administrativ, prin anunțul publicat în Buletinul Achizițiilor Publice nr.18/13 din 08.03.13, a fost declanșată procedura de achiziție a sediului, conform necesităților Consiliului Superior al Magistraturii.

În rezultatul desfășurării mai multor proceduri de licitație publică în vederea achiziției unui sediu adecvat, a fost identificat un sediu de 1800 m.p. situat pe str. M. Eminescu, 5, iar la data de 26 decembrie 2013 a fost semnat contractul de vânzare-cumpărare, urmînd ca aparatul propriu al Consiliului să se mute în noul sediu începînd cu 01 martie 2014.

Ulterior, fiind desfășurate activități specifice pentru achiziționarea mobilierului, echipamentelor IT.

Pentru asigurarea publicității și a transparenței activității, precum și întru conformarea standardelor existente, Consiliul Superior al Magistraturii a anunțat concurs pentru configurarea unui nou site oficial al Consiliului Superior al Magistraturii.

2. ACTIVITATEA INSPECȚIEI JUDICIARE

Una din acțiunile prioritare ale Consiliului Superior al Magistraturii stabilită pentru anul 2013 se referă la creșterea eficienței activității Inspecției judiciare, prin monitorizarea permanentă a cazurilor de încălcare a normelor deontologice de către judecători, efectuarea controalelor tematice și inopinate.

În activitatea desfășurată, Inspecția judiciară a urmărit, prin modul de realizare a atribuțiilor sale, responsabilizarea judecătorilor în realizarea actului de justiție, cu respectarea principiului independenței judecătorilor, precum și cu respectarea principiilor specifice activității judecătorilor, respectiv supunerea acestora numai legii și respectarea autorității de lucru judecat.

În vederea îndeplinirii atribuțiilor stabilite în competența Inspecției Judiciare, activitatea acesteia s-a desfășurat potrivit programului de activitate pe anul 2013, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 72/3 din 22 ianuarie 2013 „*cu privire la aprobarea Planului anual de verificare a activității organizatorice a instanțelor judecătorești la îndeplinirea justiției pentru anul 2013*”.

Astfel, în conformitate cu programul de activitate aprobat în vederea stabilirii eficienței manageriale a judecătorilor cu funcții de conducere dar și a verificării activității instanțelor judecătorești, în cursul anului 2013 de către Inspecția judiciară s-au efectuat verificări legate de:

- verificarea modului de îndeplinire a atribuțiilor de conducere ce decurg din legi și regulamente, pentru asigurarea bunei funcționări a instanțelor și a eficienței manageriale de către judecătorii cu funcții de conducere;
- identificarea motivelor de tergiversare a soluționării cauzelor mai vechi de 12, 24 și 36 de luni;
- verificări privind activitatea organizatorică a instanțelor judecătorești;

- verificarea tematică având ca obiectiv verificarea respectării prevederilor referitoare la utilizarea programului privind repartizarea aleatorie a dosarelor și înregistrarea audio a ședințelor de judecată.

2.1. STATISTICA PRIVIND PETIȚIILE ÎNREGISTRATE LA CSM

În perioada anului 2013 Inspekția judiciară de pe lângă CSM a activat în următoarea componență:

Inspectorul-judecător principal – Elena Gligor;

Inspectorii-judecători – Ludmila Cernei, Valentin Verejan, Valeriu Catan și Ion Tutunaru.

Pe parcursul anului 2013 la Consiliul Superior al Magistraturii au fost depuse 2624 petiții și adresări de la persoane fizice și juridice, din care au fost examinate 2577 de petiții, 47 de petiții și adresări aflându-se la finele anului în proces de soluționare.

În anul 2013 au fost înregistrate și 24 de petiții privind activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, în care cetățenii și-au exprimat dezacordul cu răspunsurile la petiții și solicitau tragerea la răspundere disciplinară a membrilor CSM și a inspectorilor- judecători. Este de menționat faptul, că la toate petițiile s-a dat răspuns complet și în termenul stabilit de lege, iar acțiunile înaintate de petiționari în instanța de judecată privind dezacordul cu răspunsul primit au fost respinse, ca fiind neîntemeiate.

2.2. TEMATICA PETIȚIILOR ȘI MODUL DE SOLUȚIONARE A PETIȚIILOR

Analizând conținutul petițiilor adresate Consiliului Superior al Magistraturii, se constată că, în marea majoritate a cazurilor, persoanele expun dezacord cu conținutul actului de justiție și soluțiile adoptate de către instanțele judecătorești, ceea ce, conform art. 4 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nu ține de competența Consiliului, ci a instanțelor judecătorești ierarhic superioare.

Motive referitor la legalitatea hotărârilor adoptate sînt invocate într-un număr de 1544 petiții, iar 777 de petiții au fost depuse pe motivul organizării insuficiente a desfășurării justiției, tergiversării judecării pricinilor civile, cauzelor penale și administrative și încălcării termenelor de redactare a hotărârilor judecătorești.

Soluțiile adoptate de Inspekția judiciară au respectat rezultatul verificărilor, care, în general, s-au finalizat cu următoarele constatări:

- confirmarea aspectelor de conduită necorespunzătoare semnalate, împrejurare ce a determinat sesizarea Consiliului Superior al Magistraturii, pentru luarea măsurilor ce se impun;
- constatarea altor aspecte de conduită necorespunzătoare decât cele din sesizare, care au impus luarea unor măsuri de competența Consiliului Superior al Magistraturii;
- verificarea aspectelor sesizate nu erau de competența Consiliului Superior al Magistraturii.

Toate adresările depuse pe parcursul anului 2013 se referă la activitatea judecătorilor din instanțele de judecată din Republica Moldova, din care un număr mai mare de petiții depuse se referă la:

Curtea de Apel Chișinău – 544 petiții;

Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău – 272 petiții;

Judecătoria Centru, mun. Chișinău – 264 petiții;

Curtea Supremă de Justiție – 249 petiții;

Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău – 202 petiții;

Judecătoria Botanica, mun. Chișinău – 151 petiții.

Petițiile depuse privind dezacordul cu deciziile Curții Supreme de Justiție în 15 cazuri se referă la aplicarea neuniformă a legii, în 234 cazuri – la dezacordul cu actul judecătoresc. În urma verificării constatându-se că toate petițiile cu privire la activitatea judecătorilor Curții Supreme de Justiție sunt neîntemeiate.

Petițiile depuse privitor la activitatea Curților de Apel Chișinău și Bălți, Judecătoriilor mun. Chișinău și Bălți se referă la legalitatea actului judecătoresc, încălcarea termenului de redactare a hotărârilor și tergiversarea examinării cauzelor, repartizarea cauzelor.

În cazurile când soluționarea chestiunilor invocate în petiții nu a ținut de competența Consiliului Superior al Magistraturii, s-au dat răspunsuri petiționarilor despre inadmisibilitatea implicării Consiliului Superior al Magistraturii în chestiunile ce țin de legalitatea hotărârilor judecătorești sau în procesul de judecare a cauzelor.

Petițiile ce se referă la încălcarea normelor deontologice și a eticii judecătorului sunt soluționate conform competenței de către Consiliul Superior al Magistraturii.

Pe marginea petițiilor parvenite, de către Inspekția judiciară au fost efectuate controale în cadrul instanțelor vizate și perfectate 45 de note informative, care au fost prezentate CSM spre examinare prin prisma art. 22 al Legii cu privire la statutul judecătorului și au servit obiectul discuției la ședințele Consiliului Superior al Magistraturii.

Astfel, în baza notelor informative pe marginea petițiilor și adresărilor către Consiliul Superior al Magistraturii, au fost intentate proceduri disciplinare în privința următorilor judecători: V. Orîndaș, Iu. Țurcan, M. Ciugureanu, P. Codreanu, C. Cașcaval, I. Nașco, S. Arnăuț, R. Țurcanu, X. Ulianovschi, L. Vasilevici, E. Secrieru, Gh. Liulca, C. Crețu, V. Caisîn. Inspekția judiciară, în temeiul prevederilor art.14 al Legii cu privire la colegiul disciplinar și răspunderea disciplinară a judecătorilor, a efectuat controale și a prezentat în fața colegiului disciplinar materialele pe marginea procedurilor disciplinare pornite de către membrii Consiliului Superior al Magistraturii.

3. ACTIVITATEA COLEGIULUI DE EVALUARE A PERFORMANȚEI JUDECĂTORILOR DE PE LÎNGĂ CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

La 14.09.2012, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a fost publicată Legea nr. 154 din 05.07.2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor, care propune un nou mecanism de evaluare a performanțelor judecătorilor în vederea promovării în funcția de judecător la o instanță superioară, numirii în funcția de președinte sau vicepreședinte de instanță, precum și transferului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară. Evaluarea performanțelor judecătorilor avînd ca scop stabilirea nivelului de cunoștințe și a aptitudinilor profesionale ale judecătorilor, cît și a capacității de a aplica cunoștințele teoretice în practica profesiei de judecător, stabilirea aspectelor slabe și forte din activitatea judecătorilor, stimularea tendinței de perfecționare a abilităților profesionale și sporirea eficienței activității judecătorilor la nivel individual și de instanțe judecătorești.

Rezultatele evaluării performanțelor judecătorilor urmînd a fi utilizate pentru organizarea formării profesionale adecvate a judecătorilor, stabilirea obiectivă a gradului de corespundere a judecătorilor cu funcțiile pe care le dețin sau la care pretind pe parcursul carierei lor, stimularea judecătorilor pentru a-și perfecționa nivelul de pregătire și abilitățile profesionale, perfecționarea administrării instanțelor, formularea propunerilor de acordare a gradelor de calificare pentru judecători.

Conform prevederilor legale, Colegiul de evaluare activează în componența a 7 membri, dintre care, 5 judecători de la instanțele de toate nivelurile: 2 judecători de la Curtea Supremă de Justiție, 2 judecători de la curțile de apel și 1 judecător de la judecătorii, și 2 membri reprezentanți ai societății civile. Trei membri ai Colegiului din rîndul judecătorilor sînt aleși de Adunarea Generală a Judecătorilor, cu votul majorității judecătorilor prezenți la Adunare, doi

membri sînt numiți de Consiliul Superior al Magistraturii. Membrii Colegiului din rîndul reprezentanților societății civile sînt numiți de către Consiliul Superior al Magistraturii, fiind selectați prin concurs public, anunțat de către Consiliu cu nu mai puțin de 30 de zile înainte de desfășurarea concursului.

Pe parcursul anului 2013 au avut loc 11 ședințe, în cadrul cărora au fost evaluați 124 de judecători, astfel, au fost acordate 34 de calificative „excelent”, 64 de calificative „foarte bine”, 23 de calificative „bine”, 2 calificative de „suficient” și 1 calificativ de „eșuat”.

3.1. EVALUAREA PERFORMANTELOR JUDECĂTORILOR ÎN LEGĂTURĂ CU PROMOVAREA ÎNTR-O INSTANȚĂ IERARHIC SUPERIOARĂ

Pe parcursul anului 2013 au fost evaluați 19 judecători pentru a fi promovați la instanțele ierarhic superioare, astfel, 7 judecători au fost evaluați în vederea promovării la Curtea Supremă de Justiție, 4 judecători în vederea promovării la Curtea de Apel Chișinău, 3 judecători în vederea promovării la Curtea de Apel Bălți, 2 judecători în vederea promovării la Curtea de Apel Comrat, 1 judecător în vederea promovării la Curtea de Apel Bender și 2 judecători pentru a fi promovați la una din Curțile de Apel naționale. Fiind acordate de către Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor 2 calificative de „excelent”, 14 calificative de „foarte bine” și 1 calificativ de „bine”.

Potrivit art. 5 alin. (3) din *Legea privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor*, în procesul de selecție a judecătorilor pentru promovarea la o instanță judecătorească superioară, numirea în funcția de președinte ori de vicepreședinte de instanță judecătorească sau transferul la o instanță judecătorească de același nivel ori la o instanță judecătorească inferioară, colegiul pentru selecție va ține cont, în mod obligatoriu, de hotărârile colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor.

3.2 EVALUAREA PERFORMANTELOR JUDECĂTORILOR ÎN LEGĂTURĂ CU PROPUNEREA DE NUMIRE ÎN FUNCȚIA DE PREȘEDINTE SAU VICEPREȘEDINTE AL INSTANȚEI DE JUDECATĂ

Selectarea candidaților pentru suplinirea funcției de președinte sau vicepreședinte al instanței judecătorești pe parcursul anului 2013 s-a desfășurat în bază de concurs, în conformitate cu prevederile art. 19 din *Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii*, cu publicarea obligatorie a anunțurilor pe pagina web a CSM și în Monitorul Oficial.

Pe parcursul anului 2013, în legătură cu expirarea împuternicirilor ori funcția de președinte sau vicepreședinte era vacantă au fost anunțate concursuri pentru suplinirea acestor funcții, și anume:

- de președinte la Curtea de Apel Bender.
- de președinte la Judecătoria Botanica, mun. Chișinău; Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău; Judecătoria Bender.
- de vicepreședinte al Colegiului Penal al CSJ.
- de vicepreședinte la Curțile de apel Chișinău, Bălți și Comrat.
- de vicepreședinte la Judecătoriile Botanica și Ciocana, mun. Chișinău, Comrat, Criuleni și Ialoveni.

Astfel, pentru participare la concursul pentru suplinirea funcției de președinte sau vicepreședinte al unei instanțe judecătorești au depus cereri 21 judecători.

Respectiv, au fost evaluați 2 judecători în vederea numirii la funcția de vicepreședinte la Curtea de Apel Chișinău, 1 judecător în vederea numirii la funcția de vicepreședinte al Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, 1 judecător în vederea numirii la funcția de vicepreședinte la Curtea de Apel Bălți, 5 judecători în vederea numirii la funcția de președinte la Curtea de Apel Bender, 1 judecător în vederea numirii la funcția de vicepreședinte la Curtea de Apel Comrat, 1 judecător în vederea numirii la funcția de președinte la Judecătoria Botanica, mun. Chișinău, 2 judecători în vederea numirii la funcția de vicepreședinte la Judecătoria Botanica, mun. Chișinău, 2 judecători în vederea numirii la funcția de președinte la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, 1 judecător în vederea numirii la funcția de vicepreședinte la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău, 2 judecători în vederea numirii la funcția de președinte la Judecătoria Bender, 1 judecător în vederea numirii la funcția de vicepreședinte la Judecătoria Criuleni, 1 judecător în vederea numirii la funcția de vicepreședinte la Judecătoria Florești și 1 judecător în vederea numirii la funcția de vicepreședinte la Judecătoria Ialoveni.

Judecătorul Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, Garștea-Bria Svetlana a contestat la Consiliul Superior al Magistraturii Hotărîrea Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor nr. 15/2 din 26.04.2013, care prin Hotărîrea nr. 511/21 din 03.07.2013 a respins contestația și a menținut fără modificare hotărîrea Colegiului de evaluare nominalizată.

De asemenea, judecătorul Judecătoriei Ialoveni, Sandu Alexandru a contestat la Consiliul Superior al Magistraturii Hotărîrea Colegiului de evaluare a performanțelor

judecătorilor nr. 44/4 din 21 iunie 2013, prin Hotărârea CSM nr. 534/22 din 09.07.2013 fiind respinsă contestația și menținută fără modificare hotărârea Colegiului de evaluare nominalizată.

Materialele în privința judecătorilor evaluați pozitiv au fost remise Colegiului pentru selecție și cariera judecătorilor în vederea selectării celor mai buni candidați pentru funcția respectivă.

3.3 EVALUAREA PERFORMANTELOR JUDECĂTORILOR ÎN LEGĂTURĂ CU ÎNAINȚAREA PROPUNERII DE NUMIRE ÎN FUNCȚIA DE JUDECĂTOR PÎNĂ LA ATINGEREA PLAFONULUI DE VÎRSTĂ

Conform prevederilor art. 11 alin (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului candidații selectați la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, se numesc în funcția de judecător inițial pe un termen de 5 ani.

În legătură cu expirarea împuternicirilor, 24 de judecători și judecători de instrucție, numiți în funcție pe un termen de 5 ani au fost supuși procedurii de evaluare de către Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor, și anume: Stratan Vitalie și Dimitriu Serghei (Botanica, mun. Chișinău), Cojocaru Olga (Buiucani, mun. Chișinău), Malîi Ala (Ciocana, mun. Chișinău), Lupașco Lilia, Potîngă Iurie și Bleșceaga Stella (Rîșcani, mun. Chișinău), Juganari Marcel și Criucicova Valentina (Călărași), Caraianu Ludmila (Ceadr-Lunga), Veleva Nina (Cahul), Holevițaia Liudmila (Comrat), Lupașcu Lucia (Drochia), Motricală Alexandru (Dubăsari), Pâcaleu Ion (Fălești), Nogai Vasile (Glodeni), Braga Angela (Florești), Cotorobai Vitalie (Hîncești), Barbos Ludmila (Ialoveni), Rabei Ion și Ciobanu Andrian (Rîșcani), Cheptea Cristina (Sîngerei), Osoianu Sergiu (Strășeni) și Steliana Lazări (Telenești).

Astfel, pe parcursul anului 2013 la propunerea CSM, prin Decretele Președintelui Republicii Moldova au fost numiți în funcția de judecător pînă la atingerea plafonului de vîrstă 24 de judecători, inclusiv 4 judecători de instrucție reconfirmați în funcția de judecător de drept comun.

Evaluarea periodică a judecătorilor Curții de Apel Chișinău			
Nr.	Numele/Prenumele	Punctajul	Calificativul
1	Conoval Eugenia	67	bine
2	Buruian Mihail	65	bine
3	Pleșca Ion	91	excelent
4	Ulianoschi Xenofon	93	excelent
5	Iordan Iurie	78	foarte bine

6	Melintean Iurie	69	bine
7	Caitaz Svetlana	73	foarte bine
8	Lîsîi Ghenadie	77	foarte bine
9	Bulgac Lidia	74	bine
10	Anton Marina	64	bine
11	Furdui Sergiu	78	foarte bine
12	Arnăuț Sergiu	62	bine

3.4 EVALUAREA PERFORMANȚELOR JUDECĂTORILOR PENTRU TRANSFERUL ÎN CADRUL UNEI INSTANȚE DE ACELAȘI NIVEL

Pe parcursul anului 2013 în temeiul Hotărîrilor Consiliului Superior al Magistraturii nr. 203/8 din 05.03.2013, nr. 813/34 din 05.11.2013, nr. 677/29 din 04.10.2013, nr. 18/2 din 15.01.2013 și nr. 44/3 din 22.01.2013, la Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor au fost remise materialele în privința a 5 judecători care au solicitat transferul la o instanță de același nivel și anume: 2 judecători la Judecătoria Botanica, mun. Chișinău, 2 judecători la una din instanțele de sector din mun. Chișinău, 1 judecător la Anenii Noi.

3.5 EVALUAREA ORDINARĂ A JUDECĂTORILOR INSTANȚELOR JUDECĂTOREȘTI NAȚIONALE

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (4) al Legii privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor, în termen de 2 ani de la intrarea în vigoare a legii, judecătorii de la toate instanțele judecătorești vor fi supuși evaluării performanțelor, conform unui grafic aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii.

În acest context, prin Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 545/22 din 09.07.2013, a fost aprobat Graficul de evaluare a performanțelor judecătorilor, conform căruia toți judecătorii din instanțele judecătorești naționale vor fi supuși procedurii de evaluare, începînd cu anul 2013 și pînă în aprilie 2015.

În acest sens, începînd cu a doua jumătate a lunii octombrie 2013 au fost evaluați în mod ordinar 29 de judecători din cadrul Curții Supreme de Justiție și 12 judecători din cadrul Curții de Apel Chișinău, după cum urmează:

Evaluarea periodică a judecătorilor Curții Supreme de Justiție

Nr. d/o	Numele/Prenumele	Punctajul	Calificativul
1	Filincova Svetlana	89	excelent
2	Poalelungi Mihai	90	excelent
3	Clima Nicolae	86	excelent

4	Novac Svetlana	87	excelent
5	Macinskaia Vera	86	excelent
6	Vieru Tatiana	86	excelent
7	Stratulat Galina	84	excelent
8	Chișcă-Doneva Tamara	85	excelent
9	Cobăneanu Ala	86	excelent
10	Moldovan Sveatoslav	84	excelent
11	Răducanu Tatiana	87	excelent
12	Clevadi Valentina	84	excelent
13	Corolevschi Ion	84	excelent
14	Doagă Valeriu	86	excelent
15	Vîlcov Ion	82	excelent
16	Oprea Iuliana	84	excelent
17	Bejenaru Iurie	84	excelent
18	Gurschi Constantin	88	excelent
19	Harghel Andrei	87	excelent
20	Nicolaev Ghenadie	87	excelent
21	Timofti Vladimir	87	excelent
22	Alerguș Constantin	87	excelent
23	Gordilă Nicolae	87	excelent
24	Arhiliuc Ion	87	excelent
25	Covalenco Elena	88	excelent
26	Diaconu Iurie	88	excelent
27	Sîrcu Iulia	87	excelent
28	Visternicean Dumitru	87	excelent
29	Vieru Tatiana	86	excelent

Evaluarea periodică a judecătorilor Curții de Apel Chișinău

Nr.	Numele/Prenumele	Punctajul	Calificativul
1	Conoval Eugenia	67	bine
2	Buruian Mihail	65	bine
3	Pleșca Ion	91	excelent
4	Ulianoschi Xenofon	93	excelent
5	Iordan Iurie	78	foarte bine
6	Melintean Iurie	69	bine
7	Caitaz Svetlana	73	foarte bine
8	Lîsîi Ghenadie	77	foarte bine
9	Bulgac Lidia	74	bine
10	Anton Marina	64	bine
11	Furdui Sergiu	78	foarte bine
12	Arnăuț Sergiu	62	bine

4. ACTIVITATEA COLEGIULUI PENTRU SELECȚIA ȘI CARIERA JUDECĂTORILOR DE PE LÎNGĂ CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

Legea privind selecția, evaluarea și cariera judecătorilor, stabilește o nouă procedură de selectare a candidaților la funcția de judecător, promovare în funcția de judecător la o instanță judecătorească ierarhic superioară, numirea în funcția de președinte sau vicepreședinte de instanță judecătorească, precum și transferul judecătorului la o instanță de același nivel sau la o instanță ierarhic inferioară.

Potrivit art. 3 din Legea nr. 154 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor, Colegiul pentru selecție este compus din 7 membri, și anume: 2 judecători de la Curtea Supremă de Justiție; 1 judecător de la Curțile de Apel; 1 judecător de la judecătorii și 3 reprezentanți ai societății civile.

Pe parcursul anului 2013, Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor s-a întrunit în 12 ședințe, în cadrul cărora au fost examinate 85 de candidaturi și adoptate 85 de hotărâri de hotărâri motivate, care au vizat:

- selectarea candidaților la funcția de judecător;
- selectarea judecătorilor care solicită promovarea la instanțele judecătorești ierarhic superioare;
- selectarea judecătorilor care solicită numirea în funcția de președinte/vicepreședinte de instanță judecătorească;
- selectarea judecătorilor care solicită transferul la o instanță judecătorească de același nivel.

4.1 SELECȚAREA CANDIDAȚILOR LA FUNCȚIA DE JUDECĂTOR

Pe parcursul anului 2013, în adresa Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor au fost remise materialele în privința a 40 de candidați la funcția de judecător, dintre care admiși au fost 27 și respinși 13.

Astfel, au fost respinse următoarele candidaturi: *Maxim Irina* (70 de puncte), *Muntean Vasilisa* (70 de puncte), *Berzoi Ruslan* (64 de puncte), *Roșca Constantin* (62 de puncte), *Guzun Corneliu* (63 de puncte), *Bejenari Olga* (53,5 puncte), *Aramă Sofia* (48 de puncte), *Gurschi Elena* (70,5 puncte), *Bișleaga Vitalie* (51,5 puncte), *Grosu Mihaela* (67,5 puncte), *Stratan Sergiu* (64 de puncte), *Cecan Ion* (45,5 puncte), *Suvac Sergiu* (67 de puncte).

Candidatul la funcția de judecător, *Gurschi Elena* a contestat hotărârea Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor emisă în privința sa, invocând calcularea incorectă a stagiului de muncă și faptul că titlul de master în drept nu s-a luat în considerație la stabilirea punctajului pentru criteriul ce prevede „gradul științific”. Prin hotărârea CSM nr. 512/21 din 03.07.2013, contestația a fost respinsă și menținută fără modificări hotărârea Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor din 06.06.2013.

Ca urmare a procedurii de selectare, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, Hrapacov Vasile, a fost numit prin Decretul Președintelui Republicii Moldova, în funcția de judecător la Judecătoria Comrat.

4.2 SELECTAREA JUDECĂTORILOR CARE SOLICITĂ PROMOVAREA ÎN INSTANȚELE JUDECĂTOREȘTI IERARHIC SUPERIOARE

Pe parcursul anului 2013, în legătură cu modificările operate prin Legea nr. 153 din 05.07.2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, dar și în legătură cu eliberarea unor judecători din funcție, ca urmare a anunțării concursurilor pentru suplinirea funcțiilor vacante, în adresa Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor au fost remise materialele în privința 16 judecători. Selectarea candidaților s-a realizat în conformitate cu prevederile specificate la pct. 11 și 12, cap. III al Regulamentului cu privire la criteriile de selecție, promovare și transferare a judecătorilor.

Dintre aceștia, au fost înaintate pentru selectare în vederea suplinirii funcțiilor vacante la Curtea Supremă de Justiție candidaturile a 8 judecători: Druță Ion, Catan Liliana, Puica Viorica, Danilov Aliona, Rotarciuc Dina, Guzun Ion, Sternioală Oleg, Mardari Dumitru.

Pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător în Curțile de Apel pentru selectare au fost înaintate candidaturile a 8 judecători: Corochii Nichifor, Robu Oxana, Cazacliu Aurelia, Talpa Ion, Pușca Dumitru, Grumeza Elena, Nichitenco Veronica și Peni Alexandra.

Concomitent, judecătorii Nichitenco Veronica și Peni Alexandra au solicitat promovarea în funcția de președinte al instanței judecătorești.

Nici o hotărâre a Colegiului emisă în privința judecătorilor vizați, nu a fost contestată. Totodată, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii prin Decretele Președintelui RM și Parlamentului RM au fost promovați:

- Druță Ion și Catan Liliana, la Curtea Supremă de Justiție;
- Talpă Ion și Pușca Dumitru la Curtea de Apel Bălți.

4.3 SELECTAREA JUDECĂTORILOR CARE SOLICITĂ NUMIREA ÎN FUNCȚIA DE PREȘEDINTE SAU VICEPREȘEDINTE AL INSTANȚEI JUDECĂTOREȘTI

Pe parcursul anului 2013, au fost anunțate un șir de concursuri pentru suplinirea funcțiilor vacante de președinte sau vicepreședinte al instanței judecătorești, cu publicarea hotărârilor CSM în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Ca urmare a expirării termenului de depunere a cererilor pentru participare la concursuri, Consiliul Superior al Magistraturii a hotărât, pentru fiecare vacanță a funcției în parte, și a remis materialele în privința candidaților la Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor.

Astfel, Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor a examinat candidaturile a 10 judecători, care solicitau promovarea în funcția de președinte al instanței judecătorești, și anume: Nichitenco Veronica, Vrabii Silvia, Pleșca Aurelia, Ialanji Arina, Sternioală Oleg, Dulghieru Dorin, Antonov Mihai, Parpalac Aurelia, Guzun Ion, Leu Svetlana, și 12 judecători care solicitau promovarea în funcția de vicepreședinte al instanței judecătorești: Ababei Eduard, Ursache Petru, Budăi Nellea, Manole Domnica, Peni Alexandra, Clima Vladislav, Caraman Sergiu, Criucicova Valentina, Juganari Marcel, Ursu Viorica, Țurcanu Radu și Garștea-Bria Svetlana.

Ca urmare a examinării dosarelor personale și a materialelor în privința judecătorilor nominalizați, Colegiul pentru selecție, a respins candidaturile a 3 dintre ei: Pleșca Aurelia, Ialanji Arina și Caraman Sergiu, din motivul că aceștia nu întrunesc condiția prevăzută de pct. 13 lit. a) din Regulamentul cu privire la criteriile de selecție promovare și transferare a judecătorilor și anume: *„numirea în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă de 65 de ani”*.

Candidatul la funcția de vicepreședinte al Judecătoriei Florești, Sergiu Caraman, a contestat hotărîrea Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor nr. 51/9 din 18 decembrie 2013. Prin Hotărîrea CSM nr. 12/1 din 14 ianuarie 2014, contestația a fost respinsă și menținută fără modificări hotărîrea Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor din 18 decembrie 2013.

La propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, Președintele Republicii Moldova, și Parlamentul Republicii Moldova, a numit în funcția de vicepreședinte judecători:

- Petru Ursache, vicepreședinte al CSJ;
- Budăi Nelea, vicepreședinte al CA Chișinău;
- Ababei Eduard, vicepreședinte la CA Bălți.

Totodată, Consiliul Superior al Magistraturii a respins candidaturile judecătorilor Vrabii Silvia și Nichitenco Veronica, la funcția de președinte al Curții de Apel Bender, fiind anunțat concurs repetat.

4.4 SELECATAREA JUDECĂTORILOR CARE SOLICITĂ TRANSFERUL LA O INSTANȚĂ JUDECĂTOREASCĂ DE ACELAȘI NIVEL

Potrivit art. 20 din Legea nr. 544-XIII din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorilor, cariera judecătorilor presupune și posibilitatea de transfer în cadrul unei instanțe de același nivel doar după expirarea a 5 ani de la numirea în funcție, iar judecătorii care dețin funcția de președinte sau vicepreședinte al instanței pot solicita transferarea la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară doar după expirarea mandatelor respective sau revocarea din funcție.

Pe parcursul anului 2013, Consiliul Superior al Magistraturii a remis Colegiului pentru selecție materialele în privința a 6 judecători, în legătură cu cererile depuse privind transferul în cadrul altor instanțe: Ursu Ludmila, Holevițcaia Ludmila, Popescu Renata, Braga Angela, Cazacliu Aurelia și Tutunaru Ion.

Ca urmare a examinării materialelor în privința judecătorilor menționați de către Colegiul de selecție, toți judecătorii au fost admiși pentru participare la concursurile derulate de Consiliul Superior al Magistraturii nefiind înregistrate contestații.

5. ACTIVITATEA COLEGIULUI DISCIPLINAR DE PE LÎNGĂ CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

Colegiul disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii își desfășoară activitatea în corespundere cu prevederile Legii nr. 950/1996 cu privire la colegiul disciplinar și la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Legii nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, Cartei Europene privind statutul judecătorilor, Recomandării nr. (94) 12 privind independența, eficiența și rolul judecătorilor, Avizului nr.1(2001) referitor la standardele privind independența puterii judecătorești și inamovibilitatea judecătorilor, Avizului nr. 3 (2002) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni asupra principiilor și regulilor privind conduitei profesionale a judecătorilor și în mod deosebit a deontologiei, comportamentelor incompatibile și imparțialității, și a altor acte naționale și internaționale.

Colegiul disciplinar fiind un mecanism public de autocontrol este menit să asigure funcționalitatea puterii judecătorești prin verificarea faptelor care compromit sau ar putea compromite autoritatea justiției.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 950/1996, Colegiul disciplinar activează în componența a doi judecători de la Curtea Supremă de Justiție, doi judecători de la curțile de apel, un judecător de la judecătorii și cinci profesori titulari. Actuala componență a Colegiului Disciplinar fiind formată în lunile ianuarie-februarie 2010.

5.1 DATE STATISTICE CU PRIVIRE LA ACTIVITATEA COLEGIULUI DISCIPLINAR

În lunile ianuarie – decembrie 2013 au fost înregistrate 58 proceduri disciplinare (2 proceduri au fost comasate), dintre care 3 proceduri restante din anul 2012, iar 55 proceduri disciplinare au fost intentate pe parcursul anului 2013, în privința la 61 judecători. În privința unor judecători au fost intentate două sau mai multe proceduri. În anul 2013 au fost examinate și emise 46 de hotărâri, 9 proceduri disciplinare fiind transferate pentru examinare în anul 2014.

Lista procedurilor disciplinare intentate și examinate de către Colegiul disciplinar în anul 2012 este expusă în raportul Colegiului disciplinar, care poate fi accesat pe pagina web a CSM la compartimentul Colegiul disciplinar/Rapoarte semestriale și anuale.

O informație sumară privind activitatea Colegiului disciplinar, numărul de proceduri disciplinare, judecătorii împotriva cărora au fost intentate proceduri, numele membrilor CSM care au intentat fiecare din procedurile examinate, sancțiunea aplicată de colegiu precum și faptul dacă hotărârea Colegiului a fost sau nu a fost validată este reflectată în tabela de mai jos.

Lista procedurilor disciplinare intentate și examinate de către Colegiul disciplinar în ianuarie – decembrie 2013

Nr.	Nr. hotărârii Colegiului disciplinar	Numele, prenumele judecătorului atras la răspundere disciplinară	Instanța în care activează judecătorul	Abaterea disciplinară invocată în Dispoziție (art., alin. și litera din L. nr. 544 /1995).	Numele, prenumele membrului CSM semnat al dispoziției de intentare a procedurii disciplinare	Sancțiunea aplicată, sau o altă hotărâre adoptată de colegiul disciplinar și faptul dacă a fost sau nu opinie separată	Validată/nevalidată. Se indică Hotărârea CSM prin care a fost sau nu validată Hotărârea Colegiului disciplinar.
	1	2	3	4	5	6	7
1.	nr. 4/2 din 01.02.2013	Ion Timofei	Jud. Rîșcani, mun. Chișinău	Art.22 alin. (1) lit. f), fi) și k)	Valeriu Zubco Procuror General, membrul CSM	Hot. CD din 01.02.2013. Respinsă propunerea de aplicare a sancțiunii cu clasarea procedurii	Hotărârea CD validată. Hot. CSM nr. 254/10 din 19.03.2013

2.	nr. 5/2 din 01.02.2013	Constantin Crețu	Judecătoria Ialoveni	Art. 21 (1) Art.22 alin. (1) lit. a), h), f ¹), h), j), k)	Nichifor Corochii, membru CSM	Aplicată sancțiune disciplinară- mustrare aspră	Hotărîrea CD validată. Hotărîrea CSM nr. 279/11 din 26.03.2013, (contest. respinsă.)
3.	nr. 6/2 din 01.02.2013	Gheorghe Iovu Vasile Gurin	CA Chișinău	Art. 21(1), Art.22 alin. (1) lit. f ¹), h),k)	Oleg Efrim, Ministrul Justiției membru CSM	Aplicată sancțiune disciplinară- mustrare aspră	Hotărîrea CD validată Hotărîrea CSM nr. 276/11;277/11; 278/11 din 01.01.2013 – respinsă contestația
4.	nr. 6/2 din 01.02.2013	Tudor Micu	CA Chișinău	Art. 22 al. (1) lit. f ¹), h), k)	Oleg Efrim, Al.Arseni M. Poalelungi	Aplicată sancțiune disciplinară – mustrare aspră.	Hotărîrea CD validată. Hotărîrea CSM, nr. 276; 277; 278 din 26.03.2013
5.	nr. 2/1 din 18.01.2013	Crigore Zubati	CA Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹), h), k)	Oleg Efrim, Ministrul Justiției, membru CSM	Aplicată sancțiune disciplinară – mustrare	Hotărîrea CD invalidată. Hotărîrea CSM nr. 165/7 din 26.02.2013, admisă contestația.
6.	nr. 3/1 din 18.01.2013	Anatol Galben	Jud. Rîșcani, mun. Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit.a), f ¹),h),k)	Al. Arseni, membru CSM	Aplicată sancțiune disciplinară- avertisment.	Hotărîrea CD validată. Hotărîrea CSM 164/7 din 26.02.2013, contestație respinsă
7.	nr. 1/1 din 18.01.2013	Grigore Zubati Maria Moraru	CA Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit.f ¹), k)	Al. Arseni, membru CSM	Sistată procedura	Hotărîrea CD validată. Hotărîrea CSM nr. 306/12 din 02.04.2013, contestație respinsă
8.	nr. 16/7 din 14.06.2013	Nina Arabadji	Jud. Rîșcani, mun. Chișinău	Art. 21 alin. (1) Art. 22 alin. (1) lit.a), f ¹), h),j),k)	Nichifor Corochii, membrul CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sancțiunii, cu clasarea procedurii.	Hotărîrea CD 16/7 Hotărîrea CSM nr.625/27 din 17.09.2013
9.	nr. 11/5 din 12.04.2013	Petru Codreanu	Jud. Călărași	Art. 21 alin. (1) Art. 22 alin. (1) lit. a), f ¹), k)	Dumitru Visternicean, membrul CSM	Aplicată sancțiune disciplinară- avertisment	Hotărîrea CD validată. Hotărîrea CSM 460/18 din 04.06.2013
10.	nr. 10/3 din 15.03.2013	Ghenadie Liulca	Jud. Soroca	Art. 21 alin. (1) Art. 22 alin. (1) lit. b), f ¹), k)	Dumitru Visternicean, membrul CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sancțiunii cu clasarea procedurii	Hotărîrea CSM-admisă contestația, casarea Hot. CD, încetarea procedurii
11.	nr.9/3 din 13.03.2013	Vasile Rusu	Jud. Strășeni	Art. 22 alin.(1) lit. k)	Vasile Crețu, membrul CSM	Aplicată sancțiune disciplinară – mustrare	Hotărîrea CD validată. Hotărîrea CSM 424/13 din 28.05.2013

12.	nr. 8/3 din 15.03.2013	Victor Pruteanu	CA Chișinău	Art. 22 alin.(1) lit. k)	Mihai Poalelungi, președinte CSJ, membrul CSM	Aplicată sanctiune disciplinară – muștrare	Hotărîrea CD validată. Hotărîre CSM 362/14 din 23.04.2013
13.	nr. 7/3 din 15.03.2013	Mihail Ciugureanu	CA Chișinău	Art. 21 alin. (1) Art. 22 alin. (1) lit. f ¹)	Alexandru Arseni, membrul CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sanctiunii cu clasarea procedurii	Hotărîrea CD validată. Hotărîre CSM 397/16 din 14.05.2013
14.	nr. 12/5 din 12.04.2013	Victor Lanovenco	Jud. Vulcănești	Art. 22 alin.(1) lit. k)	Anatolie Țurcan, membrul CSM	Aplicată sanctiune disciplinară – muștrare aspră	Hotărîrea CD validată. Hotărîre CSM 458/18 din 04.06.2013
15.	nr. 13/5 din 12.04.2013	Gheorghe Gorun	Jud. Rîșcani, Mun. Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹), k)	Alexandru Arseni, membrul CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sanctiunii cu clasarea procedurii	Hotărîrea CD validată. Hotărîre CSM 533/22 din 09.07.2013
16.	nr. 14/5 din 12.04.2013	Tudor Berdilă	Jud. Cantemir	Art. 21 alin. (1) Art. 22 alin. (1) lit. h)	Vasile Crețu, membrul CSM	Aplicată sanctiune disciplinară- avertisment	Hotărîrea CD validată. Hotărîre CSM 459/18 din 04.06.2013
17.	nr. 25/9 din 05.07.2013	Elisei Secieru	CA Bender	Art. 21 alin. (1) Art. 22 alin. (1) lit. f ¹)	Alexandru Arseni, membrul CSM	Aplicată sanctiune disciplinară- avertisment	Hotărîrea CD validată Hotărîre CSM 766/33 din 29.10.2013
18.	nr. 15/5 din 12.04.2013	Xenofon Ulianovschi	CA Chișinău	Art. 21 alin. (1) Art. 22 alin. (1) lit. f ¹), k)	Mihai Poalelungi, președinte CSJ, membrul CSM	Sistată procedura disciplinară în virtutea netemeinicii tragerii la r/disciplinară	Hotărîrea CD validată Hotărîre CSM 596/24 din 06.08.2013
19.	nr. 17/7 din 14.06.2013	Sergiu Arnăuț	CA Chișinău	Art. 15 alin. (1) punc. d),e),g) Art. 22 alin. (1) lit. k)	Mihai Poalelungi, președinte CSJ, membrul CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sanctiunii cu clasarea procedurii	În curs de validare
20.	nr. 18/7 din 14.06.2013	Lilia Vasilevici	Jud. Centru	Art. 15 alin. (1) punc. c),d),e) Art. 22 alin. (1) lit. f ¹), k)	Dumitru Visternicean, membrul CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sanctiunii cu clasarea procedurii	Hotărîrea CD validată Hotărîre CSM 552/23 din 30.07.2013
21	nr. 29/10 din 06.09.2013	Victor Orîndaș	Jud. Centru Chișinău	Art. 21 alin. (1) Art. 22 alin. (1) lit. f ¹), k)	Dumitru Visternicean, membrul CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sanctiunii cu clasarea procedurii	-----
22.	nr. 19/7	Petru	Jud.	Art. 21 alin. (1)	Mihai	Aplicată	Hotărîrea CD

	din 14.06.2013	Codreanu	Călărași	Art. 22 alin. (1) lit. a), f ¹), k)	Poalelungi, președinte CSJ, membrul CSM	sanctiune disciplinară- propunere de eliberare din funcție	validată Hotărîre CSM 627/27 din 17.09.2013
23.	nr. 22/9 din 05.07.2013	Ion Nașco	Jud. Ștefan Vodă	Art. 15 alin. (1) Lit. d), e),g) Art. 22 alin. (1) lit. k)	Vasile Crețu, membrul CSM	Aplicată sanctiune disciplinară- mustrare	Hotărîrea CD validată Hotărîre CSM 632/27 din 17.09.2013
24.	nr. 26/9 din 05.07.2013	Ion Busuioc	Jud. Centru Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹), h ¹)	Corneliu Gurin, Procuror General	Respinsă propunerea de aplicare a sanctiunii cu clasarea procedurii	Hotărîrea CD validată Hotărîre CSM 639/27 din 17.09.2013
25.	nr. 27/9 din 05.07.2013	Iurie Țurcan	Jud. Rîșcani Chișinău	Art. 21 alin. (1) Art. 22 alin. (1) lit. f ¹)	Alexandru Arseni, membrul CSM	Aplicată sanctiune disciplinară- mustrare aspră	Hotărîrea CD validată Hotărîre CSM 633/27 din 17.09.2013
26.	nr. 30/10 din 06.09.2013	Mihail Ciugureanu	CA Chișinău	Art. 21 alin. (1) Art. 22 alin. (1) lit. b), f ¹)	Alexandru Arseni, membrul CSM	Sistată procedura, netemeinicia tragerii la r/disciplinară	Respinsă contestația, validată hotărîrea CD, Hotărîrea CSM 787/34 din 05.11.2013
27.	nr. 20/7 din 14.06.2013	Anatolie Pahopol, Anatolie Minciună	CA Chișinău	Art. 21 alin. (1) Art. 22 alin. (1) lit. a), f ¹), k)	Oleg Efrim, ministrul Justiției, membrul CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sanctiunii cu clasarea procedurii	Hotărîrea CD validată Hotărîre CSM 755/32 din 22.10.2013
28.	nr. 21/7 din 14.06.2013	Svetlana Filincova, Svetlana Novac, Vieru Tatiana, Bejenaru Iurie Galina Stratulat	CSJ	Art. 21 alin. (1) Art. 22 alin. (1) lit. a), f ¹), k)	Oleg Efrim, ministrul Justiției, membrul CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sanctiunii cu clasarea procedurii	Hotărîrea CD validată Hot. CSM nr. 121/3 din 28.01.14
29.	nr. 24/9 din 05.07.2013	Radu Țurcan	Jud. Botanica	Art. 21 alin. (1) Art. 22 alin. (1) lit. f ¹)	Dina Rotarciuc, membrul CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sanctiunii cu clasarea procedurii	Hotărîrea CD validată Hotărîre CSM 756/32 din 22.10.2013
30.	nr. 23/9 din 05.07.2013	Gheorghe Gorun	Jud. Rîșcani Chișinău	Art. 21 alin. (1) Art. 22 alin. (1) lit. f ¹)	Oleg Efrim, ministrul Justiției, membrul CSM	Aplicată sanctiune disciplinară- propunere de eliberare din funcție	Contestație
31.	nr. 40/13 29.11.2013	Ghenadie Lîsîi,	CA	Art. 21 alin. (1) Art. 22 alin. (1)	Oleg Efrim, ministrul	Sistată procedura	Contestație

		Tudor Micu Xenofon Ulianovschi	Chișinău	lit. f), f ¹)	Justiției, membrul CSM	disciplinară în virtutea netemeinicii tragerii la r/disciplinară	
32.	nr. 28/9 din 05.07.2013	Corneliu Cașcaval	Jud. Vulcănești	Art. 21 (1) Art.22 (1) lit. f ¹), h ¹)	Dina Rotarciuc, membrul CSM	Aplicată sancțiune disciplinară- propunere de eliberare din funcție	Hotărârea CD validată Hotărîre CSM 629/27 din 17.09.2013
33.	nr.31/10 06.09.2013	Nina Cernat Ion Muruianu	CA Chișinău	Art. 21 (1) Art.22 (1) lit. f ¹), k)	Al.Arseni, membrul CSM	Sistată procedura disciplinară în virtutea netemeinicii tragerii la r/disciplinară	Hotărârea CD validată Hotărîre CSM 629/27 din 17.09.2013
34.	nr. 34/12 din 01.11.2013	Gari Bivol, Nina Cernat Anatolie Pahopol, Ana Gavrilița	Jud. Centru CA Chișinău CA Chișinău CA Chișinău	Art.15(1) pct.c) Art. 21 (1), Art. 22 alin. (1) lit. f ¹)	Oleg Efrim, ministrul Justiției, membrul CSM	Sistată procedura disciplinară în virtutea netemeinicii tragerii la r/disciplinară	Hotărârea CD validată Hot. CSM nr. 130/4 din 28.01.14
35	nr. 32/10 06.09.2013	Nadejda Mazur, Maria Moraru, Boris Bîrcă	Jud.Centru CA Chișinău CA Chișinău	Art. 21 al.(1) Art. 22 al. (1) lit.a)	Al. Arseni, ministrul Justiției, membrul CSM	Sistată procedura disciplinară în virtutea netemeinicii tragerii la r/disciplinară	Hotărârea CD validată Hot. CSM nr. 20/1 din 14.01.14
36.	nr. 2/1 10.01.2014	Ion Busuioc	Judecătoria Centru	Art. 21 (1), Art. 22 (1) lit. a), f ¹)	Al. Arseni, membrul CSM		În curs de validare
37.	nr. 33/10 06.09.2013	Gheorghe Iovu, Vasile Gurin, Alexandru Șpac, Sergiu Furdui, Elena Covalenco, Ion Arhiliuc	CA Chișinău CA Chișinău CA Chișinău CA Chișinău CSJ CSJ	Art. 21 (1), Art. 22 alin. (1) lit. f ¹)	Al. Arseni, membrul CSM	Sistată procedura disciplinară în virtutea netemeinicii tragerii la r/disciplinară	Hotărârea CD validată Hot. CSM nr. 19/1 din 14.01.14
38.	nr. 35/12 01.11.2013	Ion Guzun	CA Bender	Art.22 (1) lit.f ¹)	Al. Arseni, membrul CSM	Sistată procedura disciplinară în virtutea netemeinicii tragerii la r/disciplinară	Hotărârea CD validată Hot. CSM nr. 92/3 din 28.01.14
39.	Nr. 45/14 20.12.2013	Eugen Clim	CA Chișinău	Art.22 (1) lit.f ¹)	O. Efrim, ministrul Justiției, membrul CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sancțiunii cu clasarea	În curs de validare

						procedurii	
40.	Nr.41/13 29.11.2013	Alexandru Rotari Nina Cernat Ana Gavrilița, Anatolie Pahopol	JCC CA Chișinău CA Chișinău CA Chișinău	Art.22 (1) lit.f ¹), k)	O. Efrim, ministrul Justiției, membrul CSM	Sistată procedura disciplinară în virtutea netemeinicii tragerii la r/disciplinară	Hotărîrea CD validată Hot. CSM nr. 132/4 din 04.02.14
41.	Nr. 36/12 01.11.2013	Vasile Rusu	Jud. Strășeni	Art.22 alin. (1) lit. h ¹)	O. Efrim, ministrul Justiției, membrul CSM	Aplicată sanctiune disciplinară- muștrare	Hotărîrea CD validată Hot. CSM nr. 134/4 din 04.02.14
42	Nr.37/12 01.11.2013	Andrian Ciobanu	Jud. Rîșcani (Nord)	Art.15 (1) lit. a), c); Art.21 Art. 22 (1) lit. a), f ¹)	O. Efrim, ministrul Justiției, membrul CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sanctiunii cu clasarea procedurii	Contestație
43	Nr. 44/14 20.12.2013	Ghenadie Bîrnaz	Jud. Rîșcani Mu. Chișinău	Art. 22 al.(1) lit.f ¹), k)	O. Efrim, ministrul Justiției, membrul CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sanctiunii cu clasarea procedurii	Hotărîrea CD validată Hot. CSM nr. 136/4 din 04.02.14
44.	Nr.42/13 29.11.2013	Mihail Diaconu	Jud. Buiucani Chișinău	Art. 22 alin.(1) lit.f ¹), h ¹), k)	Oleg Efrim, ministrul Justiției, membrul CSM	Sistată procedura disciplinară în virtutea netemeinicii tragerii la r/disciplinară	În curs de validare
45.	Nr.38/12 01.11.2013	Elisei Secieru	CA Bender	Art. 22 al.(1) lit. h ¹), k) Art. 21 alin.(1)	Mihai Poalelungi, președinte CSJ, membrul CSM	Aplicată sanctiune disciplinară- muștrare	Hotărîrea CD validată Hot. CSM nr. 10/1 din 14.01.14
46	Nr. 35/12 01.11.2013	Ion Guzun	CA Bender	Art.22 (1) lit.f ¹)	Al. Arseni, membrul CSM	Comasată cu procedura nr. 37	Hotărîrea CD validată Hot. CSM nr. 135/4 din 04.02.14
47.	Nr.39/12 01.11.2013	Ion Busuioc	Jud. Centru Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. a), f ¹)	Al. Arseni, membrul CSM	Sistată procedura disciplinară în virtutea netemeinicii tragerii la r/disciplinară	În curs de validare
48.	Nr. 43/13 29.11.2013	Mihail Țurcan	Jud. Căușeni	Art.22 (1) lit.f ¹), k)	Oleg Efrim, ministrul Justiției, membrul CSM	Sistată procedura disciplinară în virtutea netemeinicii tragerii la r/disciplinară	Respinsă contestația. Validată hot. CD Hot. CSM nr. 87/3 din 28.01.14

49.	Nr. 36/12 01.11.2013	Vasile Rusu	Jud. Strășeni	Art. 22(1) lit.f ¹), h ¹)	M.Poalelungi, președinte CSJ, membrul CSM	Comasată cu procedura	Comasată cu procedura nr. 41
50.		Svetlana Garștea-Bria	Jud. Botanica	Art. 21 (1), Art. 22 (1) lit. f ¹),h),k)	M. Poalelungi, președinte CSJ, membrul CSM		---
51.	Nr. 46/14 20.12.2013	Dorin Coval	Judecătoria Căușeni	Art. 21 (1), Art. 22 (1) lit. h ¹), h), k)	Anatolie Țurcan, membrul CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sanctiunii cu clasarea procedurii	Hotărîrea CD validată Hot. CSM nr. 133/4 din 04.02.14
52.	1/1 10.01.2014	Silvia Vrabii	CA Bender	Art. 21 (1), Art. 22 (1) lit. h ¹), k)	Mihai Poalelungi, președinte CSJ, membrul CSM		---
53.	3/1 10.01.2014	Anatolie Galben	Jud. Rîșcani m. Chișinău	Art. 21 (1), Art. 22 (1) lit. f ¹), k)	Dumitru Visternicean, membrul CSM		---
54.		Lilia Vasilevici	Jud. Centru m. Chișinău	Art. 22 al. (1) lit.f ¹)	Dumitru Visternicean, membrul CSM		---
55.		Valentin Caisîn	Judecătoria Bălți	Art. 22(1) lit.f ¹), h ¹)	Corneliu Gurin, Procuror general, membrul CSM		---
56.		Garri Bivol	Judecătoria Centru	Art.21, 22 al. (1) Lit. b), f ¹)	Oleg Efrim, ministrul Justiției, membrul CSM		---
57.	4/1 10.01.2014	Mihail Nicolaev, Ruslana Burdeniuc, Ala Rotaru	CA Bălți	Art. 22 alin. (1) lit.f ¹), k)	Corneliu Gurin, Procuror general, membrul CSM		Respinsă contestația. Validată hot. CD Hot. CSM nr. 153/5 din 11.02.2014
58.	5/1 10.01.2014	Iurie Moldovanu	Judecătoria Anenii Noi	Art. 21, 22 (1) Lit. a),f ¹), k)	Oleg Efrim, ministrul Justiției, membrul CSM		În curs de validare

În perioada de referință, colegiului disciplinar i-au fost remise 58 de proceduri disciplinare intentate în privința a 61 de judecători de la instanțele de toate nivelurile, inclusive:

- judecători de la judecătoriile raionale, municipale (de sector) și specializate – 29; -
- judecători de la curțile de apel – 25; -
- judecători de la Curtea Supremă de Justiție – 7.

În perioada de referință 12 hotărîri ale Colegiului disciplinar au fost contestate la CSM, de către judecătorul nemulțumit de soluția adoptată (6 cazuri), de membrul CSM care a intentat procedura disciplinară (6 cazuri).

În 7 cazuri din cele 12 menționate contestarea a fost respinsă, iar hotărîrea Colegiului a fost validată, în 3 cazuri contestația fiind admisă, iar 2 cazuri sunt în curs de examinare.

CSM a anulat hotărîrea Colegiului disciplinar și a adoptat o nouă hotărîre, inclusiv:

- în 1 caz CSM a adoptat o hotărîre prin care a casat hotărîrea Colegiului disciplinar cu încetarea procedurii disciplinare (hot. CSM 320/13 din 12.04.2013, jud. Gh.Liulca);
- în 1 caz, CSM a adoptat o hotărîre prin care judecătorului i s-a stabilit o sancțiune mai severă (hot.CSM 625/27 din 17.09.2013 jud. N. Arabadji).

5.2 PARTICULARITĂȚILE EXAMINĂRII CAUZELOR CARE AU GENERAT APLICAREA SANCTIUNILOR DISCIPLINARE

Colegiul disciplinar a adoptat 18 hotărîri de aplicare a sancțiunilor disciplinare făcând uz de 4 forme de sancțiuni stabilite la art. 19 alin. (2) din Legea nr. 950/1996.

6.2.1 Hotărîri prin care a fost aplicată sancțiunea disciplinară - Avertisment, a fost aplicată în privința a 4 judecători, inclusiv în privința:

- **Anatolie Galben**, judecător al Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, căruia i s-a imputat încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de CEDO și reglementate de legislația națională prin legea procesuală sau materială. La verificarea plîngerii depuse de V. Țopa, judecătorul nu a respectat prevederile art. 313 Cod de procedură penală, referitor la faptul dacă procurorul, în baza examinării plîngerii petiționarului, a întreprins toate acțiunile necesare de soluționare obiectivă a împrejurărilor la care sa referit petiționarul în plîngerea sa. Mai mult ca atît examinînd plîngerea cet. Țopa V, judecătorul s-a expus asupra ordonanțelor din 15.09.2008, 06.09.2010 și 10.02.2011, acte ce lipseau la materialele cauzei, fapt ce denotă examinarea superficială a plîngerii.

Aceste acțiuni au fost recunoscute ca o încălcare a normelor imperative ale legislației și încălcarea obligației de imparțialitate la emiterea încheierii din 08.08.2011, constituind abatere disciplinară prevăzută de art. 22 al. (1) lit. f¹), a) din Legea cu privire la statutul judecătorului și respectiv i-a fost aplicată sancțiunea avertisment.

- **Petru Codreanu**, ex-judecător al Judecătoriei Călărași, căruia i s-a imputat că la 05 octombrie 2012 a adoptat o încheiere de suspendare a executării deciziei nr. 06/01 din 24 iulie 2012 emisă de Consiliul or. Călărași, iar la 29 octombrie 2012, din oficiu, își anulează propria încheiere emisă la 05 octombrie 2012 atribu-i-du-și atribuțiile unei instanțe ierarhic superioare, Astfel, săvîrșind o faptă reprobabilă care se califică ca abatere disciplinară încadrîndu-se în componentele prevăzute la art. 22 alin.(1) lit.a),f¹) și k) din Legea nr. 544/1995, fapt pentru care a fost sancționat disciplinar cu sancțiune sub formă de avertisment.

- **Tudor Berdilă**, judecător al Judecătoriei Cantemir, i s-a imputat că la 12 noiembrie 2012 a examinat cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Ganganu împotriva lui Vladimir Caraghiaur cu privire la încasarea datoriei și dobînzii de întîrziere emițînd hotărîre, iar

redactarea hotărîrii motivate și expedierea ei participanților la proces a avut loc la 06 februarie 2013 cu exiparea termenelor stabilite de lege, abatere disciplinară prevăzută de art. 22 al. (1) lit. h¹) din Legea cu privire la statutul judecătorului fapt pentru care judecătorul a fost sancționat cu sancțiune disciplinară avertisment.

- **Alexei Secrieru**, judecător al Curții de Apel Bender, i s-a imputat că la 26 iunie 2012 a examinat în ordine de apel cererea de apel depusă de BC „Victoriabank” SA la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Camelot” către SRL „Vatad-Com” or. Căușeni, intervenient accesoriu BC „Victoriabank” SA, privind declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare și a pronunțat dispozitivul deciziei, iar redactarea acesteia a fost efectuată doar la 10 decembrie 2012. astfel, Colegiul disciplinar a constatat încălcarea normei imperative prevăzută de art. 242 alin. (1) CPC, ce constă abatere disciplinară prevăzută de art. 22 alin.(1) lit.f¹) din Legea cu privire la statutul judecătorului, fapt pentru care a fost sancționat disciplinar sub formă de avertisment.

6.2.2 Mustrare

Sanctiunea „mustrare”, a fost aplicată în privința a cinci judecători, inclusiv:

- **Grigore Zubati**, ex-judecător al Curții de Apel Chișinău.

Prin dispoziția de intentare a procedurii disciplinare de către Ministrul Justiției, Oleg Efrim, judecătorul Curții de Apel Chișinău, Grigore Zubati este acuzat de comiterea abaterilor disciplinare prevăzute de art. 22 alin.(1) lit.a),f1), și k) din Legea nr. 544/1995.

În dispoziția de intentare a procedurii disciplinare se afirmă că, judecătorul Grigore Zubati a admis fapte reprobabile calificate ca abateri disciplinare la examinarea și pronunțarea Hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2012 (dosarul nr. 3-774/12), hotărîre pronunțată la cererea reclamantilor ÎCS „Moldavschi Standart” SRL, „Zolotoi Aist” SRL. „Carne Sud” SRL și „Luz Farmol” SRL către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat privind obligarea eliberării informației solicitate.

- **Victor Pruteanu**, judecător al Curții de Apel Chișinău.

Procedura disciplinară a fost intentată la 08 februarie 2013 de către membrul de drept al Consiliului Superior al Magistraturii, Mihai Poalelungi, în baza art. art. 22 alin. (1) lit. k) din Legea cu privire la statutul judecătorului. Astfel, în dispoziția de intentare a procedurii disciplinare se afirmă că, judecătorul Victor Pruteanu a achiziționat un bun la oferta nemijlocită a unui participant la proces, chear și pentru necesitățile instanței, reprezintă o acțiune care amenință imparțialitatea magistratului și știrbește imaginea sistemului judecătoresc, din care considerente a fost sancționat disciplinar cu sancțiune sub formă de ”mustare”.

- **Vasile Rusu**, judecătorul Judecătoriei Strășeni.

Procedura disciplinară a fost intentată la 08 februarie 2013 de către membrul Consiliului Superior al Magistraturii, Vasile Crețu, în baza art.5 alin. (1) lit. c) din Codul de Etică al Judecătorului, art. 21 alin. (1) și art. 22 alin. (1) lit. f¹) și h¹) al Legii nr. 544/ 1995 cu privire la statutul judecătorului. Colegiul disciplinar a constatat că judecătorului Vasile Rusu, a comis

abatere disciplinară la examinarea cauzei civile Lisnic Ruslan împotriva lui Lisnic Angela privind micșorarea pensiei alimentare de întreținere a copilului. Astfel, s-a constatat că cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 22.09.2011, a fost primit în procedura judecătorului Vasile Rusu la 22.09.2012, iar fixat pentru examinare a fost pentru 05 martie 2012, adică peste 6 luni de zile de la înregistrarea cererii de chemare în judecată. Ulterior pe această cauză au mai avut loc 4 ședințe de judecată: la 09.04.2012, 11.05.2012, 27.06.2012, iar la 16.07.2012 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii. La 13.08.2012 și 09.10.2012 s-a adresat cu cerere avocatul V. Postolache pentru a se elibera copia hotărârii motivate, și abia la 19 noiembrie 2012 a fost expediată copia hotărârii, dar în cancelaria instanței a fost transmis la 26 noiembrie 2012.

Astfel, Colegiul disciplinar a constatat că judecătorul Vasile Rusu a încălcat dispoziția art. 242 al. (1) CPC care se încadrează în componența abaterilor disciplinare prevăzute de art. 22 alin. (1) lit f¹), h¹) din Legea 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, din care considerente a fost sancționat disciplinar cu sancțiune disciplinară sub formă de ”mustrare”.

- **Ion Nașco**, judecătorul Judecătoriei Ștefan-Vodă.

Procedura disciplinară a fost intentată la 22 aprilie 2013 de către Membrul Consiliului Superior al Magistraturii, Vasile Crețu în baza art. 22 alin. (1), lit. k) din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutului judecătorului.

În dispoziția de intentare a procedurii disciplinare se menționează că judecătorului Ion Nașco a comis abateri disciplinare prevăzute de art. 22 alin. (1) lit. a) și k) din Legea 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, încălcarea obligației de imparțialitate și încălcarea normelor Codului de etică al judecătorului.

Colegiul disciplinar a ajuns la concluzia că judecătorul Ion Nașco, prin emiterea unei încheieri în perioada în care cauza se afla în procedura unei alte instanțe judecătorești și emiterea unei încheieri analogice cu cea care a fost anulată, a favorizat evident o parte în litigiu, din care considerente i s-a aplicat sancțiunea disciplinară sub formă de „mustrare”.

- **Vasile Rusu**, judecătorul Judecătoriei Strășeni.

În privința judecătorului Judecătoriei Strășeni, Vasile Rusu au depus dispoziții de intentarea procedurii disciplinare Ministrul Justiției, Oleg Efrim și Președintele Curții Supreme de Justiție Mihai Poalelungi privind încălcarea termenului de redactare a hotărârii motivate, pe care Colegiul disciplinar le-a comasat examinându-le împreună.

Colegiul disciplinar a ajuns la concluzia că judecătorul Vasile Rusu nu a redactat în termenul prevăzut de legislator a hotărârilor motivate pe dosarul 3-19/13 și 3-14/13, fapt pentru care a fost sancționat disciplinar cu sancțiune disciplinară sub formă de ”mustrare”.

- **Elisei Secrieru**, judecător al Curții de Apel Bender.

Procedura disciplinară a fost intentată la 23.08.2013 de către membrul de drept al Consiliului Superior al Magistraturii, Mihai Poalelungi, în baza art. 21 alin. (1), art. 22 alin. (1) lit. h¹), k) al Legii nr. 544/ 1995 cu privire la statutul judecătorului, încălcarea termenelor de redactare a hotărârilor judecătorești și de transmitere a copiilor de pe acestea participanților la proces, și încălcarea normelor Codului de etică a judecătorului. La baza intentării procedurii disciplinare

a stat Nota informativă a Inspecției judiciare pe marginea sesizării Procurorului General din 26.06.2013.

Astfel, în urma verificării s-a constatat că decizia integrală a Curții de Apel Bender din 22 ianuarie 2013, pe cauza penală de învinuire a lui Paci Nicolae, inculpatul a primit-o doar la 23 mai 2013. Cauza penală a fost examinată de judecătorul Elisei Secieru și transmisă în cancelaria instanței la 08 mai 2013. Tot la 08 mai 2013, copiile deciziei au fost expediate participanților la proces. În atare situație, judecătorul Elisei Secieru a comis abatere disciplinară, manifestată prin redactarea întârziată a hotărîrilor integrale din care considerente a fost sancționat cu sancțiune disciplinară sub formă de „mustrare”. Judecătorul Elisei Secieru a depus contestație.

- **Dorin Coval**, judecătorul Judecătoriai Căușeni.

În privința judecătorului de instrucție al Judecătoriai Căușeni, Dorin Coval, a fost intentată procedură disciplinară de către membrul Consiliului Superior al Magistraturii, Anatolie Țurcan, în temeiul art. 22 alin.(1) lit. h), h¹), k) al Legii cu privire la statutul judecătorului, refuzul nejustificat de a îndeplini o atribuție de serviciu, încălcarea termenelor de redactare a hotărîrilor judecătorești și de transmitere a copiilor de pe acestea participanților la proces, încălcarea sistematică sau încălcarea gravă a eticii judiciare.

Astfel, în urma verificării s-a constatat că judecătorul de instrucție Dorin Coval nu a redactat în termenul stabilit de legislator și nu a transmis în cancelaria instanței un număr impunător de dosare pentru ce a fost sancționat cu sancțiune disciplinară sub formă de „mustrare”.

6.2.3. Mustrare aspră

Sancțiunea „mustrare aspră”, a fost aplicată în privința a 6 judecători (prin 4 hotărîri), inclusiv:

- **Constantin Crețu**, judecător la Judecătoria Ialoveni. Procedura a fost intentată la 13 noiembrie 2012 de către membrul Consiliului Superior al Magistraturii, Nichifor Corochii, în baza art. 22 alin. (1), lit. a), f), h), j) și k) din Legea cu privire la statutul judecătorului.

Colegiul disciplinar, a constatat că în urma controlului efectuat de Inspecția judiciară pe marginea activității judecătorului Constantin Crețu, au fost depistate: cauze civile asupra cărora s-a dispus suspendarea procesului și scoaterea cererii de pe rol cu încălcarea prevederilor art. art. 260, 261 Cod de procedură civilă, încălcarea termenilor rezonabili la examinarea cauzelor penale din lipsa de orgaizare a procesului. Totodată a fost depistată o practică dubioasă de repartizare aleatorie a cauzelor civile și preluare spre examinare a cererilor contrar cerințelor legii. În consecință față de judecătorul Constantin Crețu a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de „mustrare aspră”.

- **Gheorghe Iovu, Vasile Gurin și Tudor Micu** judecători la Curtea de Apel Chișinău.

Procedura disciplinară în privința judecătorilor Gheorghe Iovu, Vasile Gurin a fost intentată la 20.11.2012 de către membrul de drept al Consiliului Superior al Magistraturii, ministrul Justiției, Oleg Efrim, iar în privința judecătorului Tudor Micu: de către ministrul Justiției, Oleg Efrim, de Președintele Curții Supreme de Justiție, Mihai Poalelungi și membrul CSM, Alexandru Arseni. Prin dispozițiile nominalizate, judecătorilor Gheorghe Iovu, Vasile Gurin și Tudor Micu li s-a imputat comiterea abaterilor disciplinare prevăzute la art. 22 alin.(1) lit. f¹),

h), k) din Legea cu privire la statutul judecătorului. Deoarece conținutul dispozițiilor de intentare a procedurii disciplinare în privința judecătorilor sus numiți este similar, se referă la aceleași fapte și consecințe, Colegiul disciplinar a decis conexarea într-o singură procedură disciplinară. Astfel, Colegiul disciplinar a constatat în acțiunile judecătorilor Gheorghe Iovu, Vasile Gurin și Tudor Micu abateri disciplinare prevăzute de art. 22 alin. (1) lit. f¹), k) din Legea cu privire la statutul judecătorului, la examinarea în ordine de apel a cauzei penale de învinuire a lui Nichifor Adrian și Nichifor Trofim în baza art. 145 alin. (2) lit. m) CP, fapt ce a dus la sancționarea judecătorilor Gheorghe Iovu, Vasile Gurin și Tudor Micu cu sancțiune disciplinară sub formă de „mustrare aspră”.

- Victor Lanovenco, ex-judecător al Judecătoriei Vulcănești.

Procedura disciplinară în privința judecătorului nominalizat a fost intentată la 01 martie 2013 de către membrul CSM, Anatolie Țurcan, constatând că judecătorul Victor Lanovenco prin comportamentul său în timpul activității extrajudiciare, a comis încălcarea gravă a eticii judiciare, fapt constatat de Colegiul disciplinar, calificat sub aspectul abaterii disciplinare prevăzute de art. 22 alin. (1) lit. k) din Legea cu privire la statutul judecătorului și sancționat disciplinar cu mustrare aspră.

- Iurie Țurcan, judecător la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău.

Procedura disciplinară în privința judecătorului Iurie Țurcan a fost intentată la 17 mai 2013 de către membrul CSM, Alexandru Arseni în baza art. 21 al. (1) și art. 22 alin.(1) lit. f¹) din Legea cu privire la statutul judecătorului. Colegiul disciplinar a constatat că judecătorul Iurie Țurcan, la examinarea cauzei civile la acțiunea SA „Daniel-P” împotriva Ministerului Finanțelor al R.Moldova și Ministerului Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului cu privire la încasarea sume de 94 985 300 lei, a admis încălcarea art. art. 86, 168, 170, 171, 203, 267, 269, 270 CPC și art. 83, 84 al Legii insolvenței.

În consecință față de judecătorul Iurie Țurcan a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de „mustrare aspră”.

6.2.4. Propunere de „eliberare din funcția de judecător a instanței de judecată”

- Petru Codreanu, ex-judecător al Judecătoriei Călărași.

Sancțiunea de „propunere de eliberare din funcția de judecător a instanței de judecată” a fost aplicată în privința judecătorului Petru Codreanu, judecător la Judecătoria Călărași. Colegiul Disciplinar examinând procedura disciplinară intentată de Președintele Curții Supreme de Justiție, membrul de drept al CSM, Mihai Poalelungi, la 15 aprilie 2013, în privința judecătorului Judecătoriei Călărași, Petru Codreanu, a găsit întemeiate acuzațiile în săvârșirea abaterilor prevăzute la art. 21 alin.(1), art. 22 alin. (1), lit. a), f¹), și k) din Legea nr. 544/ 1995 cu privire la statutul judecătorului.

În dispoziție se susține că la 29 august 2012 judecătorului Petru Codreanu, i s-a repartizat pricina civilă la acțiunea lui SRL „Magic-Land” privind constatarea faptului eliberării tacite a autorizațiilor de amplasare și funcționare pe perioada activității întreprinderii pentru sălile de joc cu câștig bănesc cu regim de lucru 24 ore, situate pe adresa: Chișinău, str. Pușkin, 30; str. Liviu delianu, 3/5; str. Alecu Russo, 59/8. Colegiul disciplinar a constatat că la examinarea

cauzei cu pricina, judecătorul Petru Codreanu a încălcat prevederile art. 284 alin.(1) lit. b), c), art. 186, 190 CPC . Mai mult ca atât, reieșind din dispoziția art. 11 din Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, nici nu era necesară constatarea faptului acordării tacite a autorizației solicitate. Agentul economic era în drept să se adreseze în procedura de contencios administrativ cu cererea de chemare în judecată privind obligarea eliberării răspunsului. În consecință în privința judecătorului Petru Codreanu a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de ”propunere de eliberare din funcție”.

- Corneliu Cașcaval, ex-judecător al Judecătoriei Vucănești.

Sancțiunea de „propunere de eliberare din funcția de judecător a instanței de judecată” a fost aplicată și în privința judecătorului Judecătoriei Vulcănești, Corneliu Cașcaval. În dispoziția de intentare a procedurii disciplinare se menționează că în rezultatul controlului efectuat de inspecția judiciară la Judecătoria Vulcănești, s-a depistat că 85 de dosare pe care au fost pronunțate hotărâri (dispozitive), încă în anul 2011, nu au întocmit hotărâri motivate. Mai mult ca atât de la judecătorul Corneliu Cașcaval, au dispărut 7 dosare civile, care ulterior au fost găsite la persoane terțe.

Astfel, Colegiul Disciplinar a constatat în acțiunile judecătorului Corneliu Cașcaval, abatere disciplinară prevăzută de art. 22 alin. (1) lit. f¹), h¹) din Legea cu privire la statutul judecătorului. În consecință în privința judecătorului Corneliu Cașcaval a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de ”propunere de eliberare din funcție”.

- Gheorghe Gorun, judecător la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău.

Colegiul disciplinar examinând dispoziția de intentare a procedurii disciplinare în privința judecătorului Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, Gheorghe Gorun, intentată de Ministrul Justiției, Oleg Efrim, a constatat în acțiunile judecătorului Gheorghe Gorun la examinarea cauzei civile privind emiterea ordonanței judecătorești la cererea SRL „SAVILUX IMPEX” de încasare a datoriei în sumă de 3361 414,83 euro de la debitorul CG Venture BV (Amsterdam, Olanda) și fidejursorul ÎCS „GSER GRUP” SRL (Căușeni, RM). Totodată Colegiul disciplinar a avut o atitudine critică în privința opiniei judecătorului Gh. Gorun, precum că Judecătoria Rîșcani ar fi fost instanța competentă de a examina cererea de emitere a ordonanței. Judecătorul Gh. Gorun n-a ținut cont de prevederile art. 168 alin.(2), 169 și 170 CPC. Mai mult ca atât n-au fost respectate nici prevederile art. 348 alin. (2) CPC care prevede expres, ”judecătorul refuză să primească cererea dacă (...) debitorul este în afara jurisdicției instanțelor judecătorești ale Republicii Moldova” prin ce nu a respectat prevederile art. 348 alin. (2) lit. b) și e) din CPC. Deoarece debitorul CG „Venture” b.V. își are sediul în Olanda, Keizersgracht 536 2V, 1017 EK, Amsterdam înseamnă că această persoană juridică este înafara jurisdicției instanțelor judecătorești din R. Moldova și față de această persoană juridică nu este aplicabilă procedura judecătorească simplificată în ordonanță, ci ar putea fi aplicabilă procedura contencioasă a „acțiunii civile”. Legiuitorul nu permite examinarea în procedura de ordonanță a cererilor față de persoanele juridice streine. Potrivit art. 466 alin. (5) CPC, copiile documentelor întocmite în străinătate urmau a fi traduse în limba moldovenească cu legalizarea traducerilor în modul stabilit de lege, pe când judecătorul Gh. Gorun a primit copiile actelor anexate la dosar întocmite în străinătate în limba străină și traduse în limba rusă.

Astfel, Colegiul Disciplinar a constatat în acțiunile judecătorului Gheorghe Gorun, abatere disciplinară prevăzută de art. 22 alin. (1) lit. f¹) din Legea cu privire la statutul judecătorului. În consecință în privința judecătorului Gheorghe Gorun a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de ”propunere de eliberare din funcție”. De către judecător fiind depusă ulterior contestație împotriva hotărârii colegiului disciplinar. Prin hotărârea CSM din 25 februarie 2014 contestația a fost admisă, modificată hotărârea Colegiului disciplinar și aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de *mustrare aspră*.

5.3 HOTĂRÎRI ALE COLEGIULUI DISCIPLINAR PRIN CARE PROCEDURA DISCIPLINARĂ A FOST SISTATĂ SAU CLASATĂ

6.3.1. Hotărâri de clasare a procedurii disciplinare în legătură cu revocarea dispoziției de intentare.

Reieșind din dispoziția art. 13 Legea nr. 950/1996 semnatarul dispoziției de intentare a procedurii disciplinare este în drept să revoce procedura disciplinară înainte ca procedura să fie examinată de colegiul disciplinar. Semnatarii procedurilor disciplinare n-au aplicat această dispoziție. În legătură cu intervențiile legislative a fost exclus dreptul de a revoca procedura disciplinară.

6.3.2. Hotărâri de sistare a procedurii disciplinare în legătură cu expirarea termenului de atragere la răspundere disciplinară (art. 19 alin. (4) lit. b) Legea nr. 950/1996) n-au fost adoptate;

Potrivit art. 11 din Legea nr.950/1996 judecătorul poate fi tras la răspundere disciplinară în termen de 6 luni de la data constatării abaterii disciplinare, fără a se lua în calcul timpul în care judecătorul a fost bolnav sau s-a aflat în concediu, dar nu mai târziu de un an de la data comiterii ei. În cazul în care dintr-o hotărâre definitivă a unei instanțe judecătorești naționale sau internaționale rezultă comiterea de către judecător a unei abateri disciplinare, sancțiunea disciplinară se aplică în termen de un an de la data devenirii definitive a hotărârii instanței judecătorești naționale sau internaționale.

6. ACTIVITATEA CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII ÎN DOMENIUL LEGISLAȚIE ȘI CONTENCIOS

În perioada de referință, activitatea Consiliului Superior al Magistraturii în domeniul legislației și contencios a fost concentrată pe elaborarea actelor normative, în vederea implementării normelor legale adoptate în procesul reformei justiției, precum și pe avizarea proiectelor de acte normative ce țin de activitatea autorității judecătorești.

6.1 AVIZAREA PROIECTELOR DE ACTE NORMATIVE

În cursul anului 2013, Consiliul Superior al Magistraturii a avizat 10 proiecte de acte normative, care privesc activitatea sistemului judecătoresc și a organelor de drept, primite de la Parlament, Guvern și Ministerul Justiției, pe marginea acestora fiind emise hotărâri ale CSM și publicate pe pagina web.

Din cele 10 proiecte de acte normative, 7 au primit aviz favorabil, aviz nefavorabil fiind exprimat asupra unui număr de 3 proiecte de acte normative.

Dintre proiectele de acte normative care au fost avizate favorabil, exemplificăm următoarele:

- proiectul de Lege nr. 296 din 2 iulie 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative;
- proiectul de Lege nr.264-XVI din 11.12.2008 privind autorizarea și plata interpreților și traducătorilor antrenați de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, de organele procuraturii, organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, de notari, avocați și de executorii judecătorești;
- proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (art. 449 și 450 Codul de procedură civilă);
- proiectul de lege pentru executarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 18 din 4 iulie, privind controlul constituționalității unor prevederi din Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 și Codul de executare nr. 443-XV din 24 decembrie 2004;
- proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea și completarea Hotărârilor Guvernului nr. 550 din 22 iulie 2011 și nr. 560 din 25 iulie 2011;
- proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală ;
- proiectul de Lege în sensul revenirii la redacția art. 46¹ al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat și art. 32 din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului de pînă la Hotărîrea Curții Constituționale.

În ceea ce privește avizele nefavorabile, exemplificăm următoarele proiecte de acte normative:

- proiectul de Lege nr. 288 din 27.06.2013 privind interpretarea unei sintagme din art. 20 alin. (3) din Legea cu privire la statutul judecătorului;

- proiectul Codului de procedură administrativă;
- proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în privința art. III din Legea nr. 947-XII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii și art. IV din Legea nr. 154 din 05 iulie 2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor.

6.2 REGULAMENTE ADOPTATE SAU MODIFICATE

La data de 31 august 2012, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a fost publicată Legea nr. 153 din 05 iulie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care a intrat în vigoare la data publicării. Prin Legea nr. 153 din 5 iulie 2012 fiind aduse modificări unui șir de acte legislative, cum sînt Legea nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, Legea nr. 789-XIII din 26 martie 1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție, Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii și altor legi. Aceste modificări esențiale impuneau elaborarea unor regulamente în vederea implementării prevederilor legii vizate. În acest sens, a fost elaborat Planul de acțiuni pentru implementarea Legii nr. 153 din 05 iulie 2012 și s-a propus crearea grupului de lucru, fiind coordonat respectiv de membri ai CSM.

Astfel, pe parcursul I semestru 2013 Grupul de lucru a elaborat Proiectul Regulamentului cu privire la criteriile, procedura de selectare, promovare și transfer a judecătorilor, aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 211/8 din 05.03.2013 și publicat în M.O. nr. 75-81 din 12.04.2013. Regulamentul vizat a suportat modificări, care au fost aprobate prin Hotărîrea CSM nr. 739/31 din 15.10.2013, publicate în MO nr. 262-267 din 22.11.2013.

Deasemenea, pe parcursul I semestru 2013 Grupul de lucru a elaborat Proiectul Regulamentului privind procedura și condițiile de numire a judecătorilor de instrucție, aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 145/6 din 12.02.2013 și publicat în M.O. nr. 96 din 27.04.2013.

Totodată, în cursul anului 2013 Consiliul Superior al Magistraturii a elaborat și aprobat în cadrul ședințelor proiectele unui șir de regulamente, printre care:

- *Regulamentul privind organizarea activității Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor*, aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 59/3 din 22.01.2013;

- *Privind organizarea activității Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor*, aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 59/3 din 22.01.2013;
- *Privind modul de distribuire aleatorie a dosarelor pentru examinare în instanțele de judecată*, aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 110/5 din 05.02.2013;
- *Privind modul de constituire a completelor de judecată și schimbarea membrilor acestora*, aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 111/5 din 05.02.2013;
- *Cu privire la criteriile, indicatorii și procedura de evaluare a performanțelor judecătorilor*, aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 212/8 din 05.03.2013;
- *Procedura de includere în Registrul a participanților la concursul pentru suplinirea posturilor vacante de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești*, aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 87/4 din 29.01.2013;
- *Privind criteriile de stabilire a numărului de judecători în instanțele judecătorești*, aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 175/7 din 26.02.2013;
- *Cu privire la funcționarea Adunării Generale a Judecătorilor*, aprobat de Adunarea Judecătorilor la 23 noiembrie 2013;
- *Cu privire la organizarea și funcționarea Secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii*, aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 112/5 din 05.02.2013;
- *Cu privire la evaluarea performanței colective a subdiviziunilor Consiliului Superior al Magistraturii și ale instanțelor judecătorești*, aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 220/8 din 05.03.2013;
- *Cu privire la volumul, metodele, temeiurile și procedura de verificare a activității organizatorice a instanței judecătorești la îndeplinirea justiției*, aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 239/9 din 12.03.2013;
- *Cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției judiciare*, aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 89/4 din 29.01.2013;

- *Privind criteriile și procedura transferului judecătorilor în cazul redistribuirii posturilor de judecător, reorganizării sau dizolvării instanței judecătorești*, aprobat prin Hotărârea CSM nr. 644/31 din 16.10.2013.

De asemenea, în vederea eficientizării activității desfășurate de Consiliu și creșterii transparenței decizionale, în cursul anului 2013 Consiliul Superior al Magistraturii a hotărât modificarea și completarea următoarelor regulamente:

- *Regulamentul cu privire la simbolul onorific al Consiliului Superior al Magistraturii* (aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 78/4 din 12 martie 2009), modificat prin Hotărârea nr. 523/21 din 03.07.2013;

- *Regulamentul privind conferirea titlului onorific „Decan al autorității judecătorești”, Regulamentul privind conferirea titlului onorific „Veteran al sistemului judiciar” și Regulamentul cu privire la condițiile de acordare a Diplomei CSM* (aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 403/16 din 20 decembrie 2007), modificate prin Hotărârea CSM nr. 523/21 din 03.07.2013.

6.3. CONSTESTAREA HOTĂRÎRILOR CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII PE CALE JUDICIARĂ

În activitatea de contencios, ponderea litigiilor o reprezintă contestațiile împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii în materie disciplinară și a celor privind cariera judecătorilor. La acestea se adaugă acțiunile formulate în temeiul Legii nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 privind contenciosul administrativ și Legii nr. 982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informații, precum, Legii nr. 190-XII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare, precum și a Legii nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare.

Pe parcursul anului 2013 au fost înregistrate 53 de dosare, în care Consiliul Superior al Magistraturii a avut calitatea procesuală de pârît.

Din totalul de 53 cauze aflate pe rol de la începutul anului 2013, 45 dosare au fost examinate, iar 8 dosare mai sunt în curs de examinare.

Din cele 45 de cauze soluționate, 36 de cereri au fost respinse ca neîntemeiate, în 7 dosare au fost admise parțial cererile împotriva Consiliului, 1 cerere fiind scoasă de pe rol, 1 cerere fiind restituită.

În concluzie, ca urmare a analizei activității Consiliului Superior al Magistraturii în domeniu, putem afirma că aceasta s-a desfășurat, în cursul anului 2013, pe coordonatele respectării atribuțiilor constituționale și legale ale Consiliului, prin consolidarea independenței puterii judecătorești, respectarea drepturilor omului și asigurarea transparenței actului de justiție.

7. RAPORTURILE CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII CU AUTORITĂȚILE ȘI INSTITUȚIILE PUBLICE

7.1. Raporturile Consiliului Superior al Magistraturii cu Președintele Republicii Moldova

Raporturile Consiliului Superior al Magistraturii cu Președintele Republicii Moldova sunt reglementate prin dispozițiile Legii privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare.

Astfel, în virtutea prevederilor legale, Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, numește în funcție și eliberează din funcție judecătorii. Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii pentru numirea în funcția de judecător pe 5 ani sau până la atingerea plafonului de vârstă și numai în cazul depistării unor probe incontestabile de incompatibilitate a candidatului cu funcția respectivă, de încălcare de către acesta a legislației sau de încălcare a procedurilor legale de selectare și promovare a lui. Refuzul de numire în funcție sau de reconfirmare în funcție urmînd a fi motivat și prezentat în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii. La propunerea repetată a Consiliului Superior al Magistraturii, Președintele Republicii Moldova urmează să emită un decret privind numirea în funcția de judecător pe 5 ani sau până la atingerea plafonului de vârstă în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii repetate.

Astfel, pe parcursul anului 2013 la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, Președintele RM a numit în funcția de președinte judecătorii: Melniciuc Oleg (Rîșcani, mun. Chișinău) și Burdujan Gheorghe (Basarabeasca), și vicepreședinte al instanței pe următorii:

Budăi Nelea (Curtea de Apel Chișinău), Ababii Eduard (Curtea de Apel Bălți), Mironov Vitali (Sîngerei) și Bostan Angela (Hîncești).

Deasemenea, prin decretul Președintelui RM au fost promovați în instanțele ierarhic superioare judecătoria: Pușca Dumitru, Talpa Ion (CA Bălți), Corochii Nichifor (CA Chișinău).

Au fost numiți în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă judecătoria: Cojocar Olga, Cheptea Cristina, Cotorobai Vitalie, Dimitriu Serghei, Holevițcaia Lidmila, Juganari Marcel, Lazari Steliana, Lupașco Lilia, Lupașcu Lucia, Păcaleu Ion, Potînga Iurie, Stratan Vitalie, Veleva Nina, Barbos Ludmila, Motricală Alexandru, Osoianu Sergiu, Leu Svetlana.

Tot în această perioadă, la propunerea CSM, Președintele RM a numit în funcția de judecător pe un termen de 5 ani, 2 persoane: Hrapacov Vasili (Comrat), Țîbîrnă Ina (Bender).

Pe parcursul anului 2013, în legătură cu atingerea plafonului de vîrstă, a depunerii cererii din proprie inițiativă, a abaterilor disciplinare comise, au fost eliberați din funcție 15 judecători: Crețu Gheorghe (CA Chișinău), Timofei Ion (Rîșcani, mun. Chișinău), Gonța Fiodor (Anenii Noi), Chiseliova Natalia (Strășeni), Zubati Grigore (CA Chișinău), Ilașco Valentin (Rîșcani, mun. Chișinău), Talai Dumitru (CA Comrat), Stepanov Ion (JCC), Us Aurica (JCC), Grib Vasile (CA Chișinău), Arnaut Victor (CA Chișinău), Gancear Ion (JCC), Codreanu Petru (Călărași), Cașcaval Corneliu (Vulcănești), Prodan Ion (Florești).

Totodată, în perioada raportată, în legătură cu transferul într-o instanță de același nivel de Președintele RM au fost respinse candidaturile judecătorilor: Harmaniuc Valeriu, Rotari Alexandru, Andriaș Liliana, Namașco Serghei.

În acord cu competențele recunoscute șefului statului, raporturile dintre Consiliul Superior al Magistraturii și Instituția prezidențială s-au derulat în termenii unei permanente comunicări, menite să asigure documentarea corespunzătoare a propunerilor Consiliului și eliminarea oricăror impedimente, susceptibile să justifice refuzul motivat de finalizare a unor propuneri.

Relația dintre cele două instituții se reflectă și în dispozițiile Legii nr. 1123-XII din 30.07.1992 cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova, republicată, cu modificările ulterioare, și a Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, conform cărora președintele Republicii Moldova acordă distincții pentru judecători, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii.

Totodată, potrivit Constituției și Legii cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova, Președintele Republicii Moldova acordă distincții, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii.

Conform prevederilor art. 4 alin. (1), lit. f) Consiliul Superior al Magistraturii este în drept să aplice măsuri de încurajare judecătorilor. Pe parcursul anului 2013, Președintelui Republicii Moldova au fost propuși pentru conferirea unor distincții de stat 18 persoane. Dintre acestea 13 sunt judecători: Svetlana Filincova, Elena Covalenco, Valentina Clevadî, Răducanu Tatiana, Gurschi Constantin și Doagă Valeriu (CSJ), Vascan Nina, Budăi Nellea și Bulgac Lidia (CA Chișinău), Tripăduș Valentina (CA Bălți), Gavriliță Mihai (Judecătoria Strășeni), Cernei Ludmila (Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău), Gafton Luiza (Judecătoria Botanica, mun. Chișinău), 3 judecători în demisie: Ion Platon, Vasile Tataru și Mihai Plămădeală și 2 profesori titulari: Victor Volcinski și Vasile Crețu.

Prin decretul Președintelui RM, pentru muncă îndelungată și prodigioasă în domeniul jurisprudenței, contribuție substanțială la înfăptuirea justiției și merite în promovarea reformei judiciare și de drept, au fost conferite:

- **“Ordinul de Onoare”** - domnului Valeriu Doagă, judecător la Curtea Supremă de Justiție;

- **Ordinul “Gloria Muncii”** - doamnei Svetlana Filincova, vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție; domnului Mihail Gavriliță, președinte al Judecătoriei Strășeni; doamnei Nina Vascan, judecător la Curtea de Apel Chișinău;

- **Medalia “Meritul Civic** - doamnei Elena Covalenco, judecător la Curtea Supremă de Justiție.

Este important a sublinia că în desfășurarea raporturilor dintre Președintele Republicii Moldova și Consiliul Superior al Magistraturii a fost respectat principiul separației puterilor în stat, consacrat de legea fundamentală.

Interesul față de activitatea Consiliului Superior al Magistraturii s-a concretizat și prin vizitele Președintelui Republicii Moldova întreprinse pe parcursul anului în cadrul Consiliului.

7.2. Raporturile Consiliului Superior al Magistraturii cu Parlamentul Republicii Moldova

Raporturile Consiliului Superior al Magistraturii cu Parlamentul Republicii Moldova sunt reglementate prin dispozițiile Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, cu

modificările și completările ulterioare. Astfel, întru exercitarea funcțiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii face propuneri Parlamentului Republicii Moldova de numire, promovare, transferare sau eliberare din funcție a judecătorilor, președinților și vicepreședinților Curții Supreme de Justiție.

Astfel, prin Hotărârile Parlamentului nr. 221 din 27.09.2013 și nr. 260 din 01.11.2013 au fost numiți în funcția de judecători ai Curții Supreme de Justiție, judecătorul Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, Druță Ion și judecătorul Curții de Apel Chișinău, Catan Liliana. Totodată, pe parcursul anului la demersul Consiliului Superior al Magistraturii, în legătură cu atingerea plafonului de vîrstă, au fost eliberați din funcția de judecător ai Curții Supreme de Justiție: Ignat Vasile, Șumcov Iurie.

Cum s-a subliniat și în cuprinsul capitolului VI, Consiliul Superior al Magistraturii, avizează proiectele de acte normative care privesc activitatea autorității judecătorești. În virtutea celor expuse, pe parcursul anului 2013, Consiliul s-a expus asupra mai multor proiecte de acte legislative prezentate. Relația corespunzătoare cu Parlamentul este reliefată și de faptul că, Consiliul Superior al Magistraturii elaborează anual un raport privind starea justiției și un raport privind activitatea proprie, a căror copii le prezintă Parlamentului Republicii Moldova.

Totodată, potrivit prevederilor art. 121 alin. (1) al Constituției RM, resursele financiare ale instanțelor judecătorești sunt aprobate de Parlament și sunt incluse în bugetul de stat. Conform art. 22 alin. (1) al Legii nr. 514 din 06 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, aceste mijloace nu pot fi micșorate fără acordul Consiliului Superior al Magistraturii și se alocă în mod regulat. Prin urmare, propunerile de buget pentru anul 2014 ale instanțelor judecătorești și ale Consiliului Superior al Magistraturii au fost aprobate de Parlament în varianta propusă de Consiliu, după consultările preventive cu Ministerul Finanțelor.

7.3. Raporturile Consiliului Superior al Magistraturii cu Guvernul Republicii Moldova

În cursul anului 2013, raporturile Consiliului Superior al Magistraturii cu Guvernul Republicii Moldova s-au circumscris realizării obiectivelor și măsurilor stabilite prin *Planul de Acțiuni pentru implementarea Strategiei de Reformare în Sectorul Justiției*, fiind relevantă, în acest sens, colaborarea cu Ministerul Justiției.

Trimestrial, Consiliul Superior al Magistraturii a transmis informări Ministerului Justiției asupra stadiului îndeplinirii măsurilor din acest Plan, de competența Consiliului și a colaborat în vederea respectării termenelor de îndeplinire a măsurilor de competență comună.

Colaborarea cu Ministerul Justiției este relevantă și din perspectiva procesului legislativ, în cadrul căruia Consiliul și-a exercitat atribuțiile prin avizarea proiectelor de acte normative cu privire la care s-a solicitat avizul.

Procesul de achiziționare a sediului pentru Consiliul Superior al Magistraturii a fost coordonat cu Ministerul Finanțelor și Ministerul Justiției. Totodată a fost solicitat suportul Cancelariei de Stat la identificarea sediului pentru achiziționare.

Totodată, Cancelaria de Stat a avizat pozitiv Statul de personal al Consiliului Superior al Magistraturii pentru anul 2013, care a inclus o majorare a numărului de unități cu 12 unități.

7.4. Relațiile Consiliului Superior al Magistraturii cu mass-media

Consiliul Superior al Magistraturii a continuat procesul de reformă a sistemului judiciar și în ceea ce privește asigurarea *transparenței actului de justiție*.

Pagina de Internet a Consiliului Superior al Magistraturii, componentă majoră a sistemului informatic, este actualizată permanent și constituie principala sursă de informații de interes public, urmărindu-se publicarea constantă și în timp util pe site-ul Consiliului a tuturor informațiilor de interes public produse și/sau gestionate de către această instituție pentru a da posibilitatea tuturor celor interesați să le acceseze cu ușurință.

În același timp, Consiliul a procedat la crearea unui nou site al instituției, care să corespundă tuturor cerințelor actuale ale prevederilor legale, astfel încât consultarea acestuia să fie cât mai facilă iar informația publicată să fie actuală, corectă și completă, fiind prevăzută crearea unui nou motor de căutare pentru hotărârile pronunțate și publicate pe propriul site, care să faciliteze căutarea acestora în raport de criterii clare și obiective la îndemâna solicitantului informației.

Un alt aspect l-a reprezentat activitatea de furnizare a informațiilor de interes public în temeiul prevederilor Legii nr. 982-XIV din 11.05.2000 privind accesul la informație. În acest domeniu nu s-au înregistrat întârzieri față de termenele de furnizare a unor informații. Indiferent

dacă cererile au fost formulate de reprezentanți ai mass media sau de alte persoane, răspunsurile transmise au fost corecte, complete și în spiritul prevederilor legale.

8. INSTRUIREA CONTINUĂ ȘI INIȚIALĂ A JUDECĂTORILOR

8.1. INSTRUIREA CONTINUĂ A JUDECĂTORILOR

Potrivit art. 14 al Legii cu privire la statutul judecătorului, dreptul la instruire continuă judecătorilor le este asigurat în mod gratuit și în limitele legii.

Instruirea continuă a judecătorului nu este doar o datorie, ci și o necesitate, după cum stipulează art. 4.4 din Carta Europeană a CE privind statutul judecătorului: „Statul garantează judecătorilor menținerea și aprofundarea cunoștințelor atât tehnice, cât și sociale-culturale necesare exercitării atribuțiilor lor, prin accesul periodic la cursuri de pregătire, suportate de stat, care veghează la organizarea acestora...”.

Necesitatea formării continue a judecătorilor este indicată direct și în Principiile de bază ale ONU privind independența sistemului judiciar, adoptate în 1985, în Recomandarea nr. R (94) 12 privind independența, eficiența și rolul judecătorilor din 1994 a Consiliului European, în Carta europeană privind statutul judecătorilor din 1998, și în alineatul 1 al Avizului nr. 1 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE).

Formarea judiciară în Republica Moldova se efectuează de către Institutul Național al Justiției (INJ), care a fost instituit prin Legea nr. 152-XVI din 08.06.2006, să asigure formarea profesională inițială a viitorilor judecători și formarea profesională continuă a acestora.

În realizarea atribuțiilor de coordonator al activității INJ legate de formarea judecătorilor, Consiliul Superior al Magistraturii a desfășurat următoarele activități:

- aprobarea programului de formare continuă a judecătorilor;
- avizarea Proiectului Concepției de instruire inițială a candidaților la funcțiile de judecător și procuror, precum și a altor profesii din sectorul justiției;
- desemnarea judecătorilor care fac parte din Consiliul Institutului Național al Justiției;
- aprobarea listei formatorilor a Institutului Național al Justiției;

Programul de formare profesională a judecătorilor pentru trimestrul I și II al anului 2013 a fost aprobat prin hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii nr. 7/1 din 10 ianuarie 2013 și nr. 690/29 din 04.10.2013.

Forme de desfășurare a activităților de instruire continuă sînt: seminare de instruire; seminare zonale; cursuri de instruire; ateliere de lucru; mese rotunde; conferințe etc.

Judecătorii au fost antrenați la următoarele seminare:

- Tehnici de investigare a infracțiunilor de corupție. Experiența și practica SUA;
- Accesul la informație. Aspecte practice privind protecția datelor cu caracter personal și soluționarea problemelor în legătură cu accesul la informație;
- Utilizarea tehnologiilor informaționale și gestionarea electronică a dosarelor (PIGD-3);
- Examinarea plîngerilor împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organului care efectuează activitatea specială de investigații;
- Calificarea infracțiunii, particularitățile urmăririi penale și judecării cauzelor privind infracțiuni informatice;
- Nulitatea actelor juridice;
- Recunoașterea și executarea hotărîrilor instanțelor judecătorești străine și a hotărîrilor arbitrale străine;
- Jurisprudența CEDO. Aspecte civile și penale. Cazurile contra Moldovei;
- Standarde naționale și internaționale în domeniu antidiscriminării. Jurisprudența națională și CEDO;
- Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și metoda juridică conform tradiției precedentului judecătorec;
- Aplicarea măsurilor procesuale de constrîngere și a măsurilor preventive;
- Activitatea specială de investigații. Măsurile speciale de investigații în cadrul urmăririi penale;
- Drepturile omului prevăzute de Convenția de la Aarhus;
- Particularitățile aplicării noului mecanism de reparare de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a hotărîrilor judecătorești sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești;
- Prevenirea și combaterea torturii și a relelor tratamente în penitenciar;
- Probleme de calificare a crimelor de TFU și tehnici de audiere a victimelor/martorilor a TFU;
- Investigarea cauzelor penale în domeniul traficului de ființe umane și proxenetism;
- Practica aplicării legislației privind repararea prejudiciului moral;
- Practica aplicării legislației ce ține de contenciosul administrativ;

- Aspecte ale compartamentului anticoruptibil și căile de combatere a corupției;
- Investigarea cauzelor penale privind infracțiunile de violență în familie;
- Stabilirea domiciliului copiilor după divorț. Criterii de apreciere a interesului superior al minorului în cazul părinților cu reședința în străinătate. Decăderea din drepturile părintești. Regimul juridic al adopției;
- Particularitățile aplicării legislației vamale;
- Dreptul de proprietate și bună credință. Dreptul de superficie, servitute și vecinătate;
- Practica aplicării legislației privind repararea prejudiciului moral;
- Dreptul financiar și bancar;
- Dreptul procesual civil;
- Aplicarea măsurilor procesuale de constrângere și a măsurilor preventive. Reținerea persoanei și practica CEDO în examinarea cauzelor privind încălcările comise de către organele de urmărire penală în cadrul efectuării reținerii. Extinderea aplicării măsurilor alternative la detenție pentru minori;
- Practica aplicării legislației ce ține de contenciosul administrativ;
- Asistența juridică internațională în materie penală;
- Protecția drepturilor fundamentale ale omului prin prisma Jurisprudenței CEDO;
- Nulitatea actelor juridice;
- Recunoașterea dreptului de proprietate asupra terenurilor, anularea (modificarea) titlurilor de autentificare a drepturilor deținătorului de teren, înlăturarea obstacolelor în folosirea terenurilor;
- Executarea hotărârilor cu judecătorești cu caracter civil.

Seminarele au fost organizate cu susținerea materială a Consiliului Europei, Fundației Germane pentru Cooperare Internațională, Misiunii Norvegiene NORLAM, OSCE, ABA/ROLLI, ROLISP, etc.

Ținând cont de numărul mare de cauze contra Republicii Moldova aflate în proces de examinare la Curtea Europeană, tematica CEDO și jurisprudența relevantă a Curții Europene este larg reprezentată în programele de studii atât pentru cursul de formare inițială cât și continuă a judecătorilor.

Pe parcursul anului 2013 au fost petrecute seminare cu tematica „Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și jurisprudenței CEDO” la care au participat atât judecători de drept comun cât și judecători de instrucție.

Consiliul Superior al Magistraturii a adus la cunoștință instanțelor judecătorești conform Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție, tematicile propuse pentru semestrul I și II a seminarelor zonale.

Totodată menționăm că potrivit Programului de acordare a asistenței metodice a judecătorilor în chestiunile de aplicare a legislației pentru anul 2013, în Semestrul I au avut loc seminarele zonale cu tematica:

- Erorile judiciare comise de către instanțele judecătorești, inclusiv în contextul hotărârilor CEDO contra Moldovei, la judecarea pricinilor civile, comerciale, de contencios administrativ, penale și administrative;
- Soluționarea chestiunilor apărute la judecarea pricinilor civile, comerciale și de contencios administrativ, prin prisma modificărilor și completărilor operate în Legea Nr. 155 din 05.07.2012;
- Aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale legislației de procedură penală cu privire la arestarea preventivă și arestarea la domiciliu”.
- Practica individualizării pedepsei penale.

Seminarele zonale preconizate pentru semestrul II au fost contramandate, deoarece temele propuse au fost predate în aceeași perioadă în cadrul Institutului Național al Justiției

Instruirea personalului auxiliar este un alt obiectiv major realizat cu succes de către Consiliul Superior al Magistraturii pe parcursul anului 2013. Prin participarea la diverse seminare desfășurate pentru angajații secretariatelor instanțelor judecătorești, în vederea formării competențelor pentru utilizarea tehnologiilor informaționale și gestionarea electronică a dosarelor prin intermediul programului integrat de gestionare a dosarelor (PIGD 4.0), s-au obținut rezultate remarcabile, facilitând aplicarea acestui program în instanțele de judecată.

8.2. INSTRUIREA INIȚIALĂ A JUDECĂTORILOR

Formarea inițială obligatorie: Cunoștințele specifice care sunt necesare pentru a practica funcția de judecător sunt adesea obținute prin formare inițială. Într-o largă majoritate a statelor, acest lucru este obligatoriu (40 din 46 de state sau entități). Doar în 6 state formarea inițială este facultativă (Armenia, Cipru, Estonia, Finlanda, Malta și San Marino).

Formarea inițială reprezintă instruirea specialiștilor cu studii juridice superioare și este, după caz, una dintre condițiile obligatorii pentru numirea în funcția de judecător sau de procuror,

precum și de promovare (confirmare) în funcția de grefier, asistent judiciar, șef al secretariatului instanței judecătorești și consilier de probațiune.

Beneficiari ai instruirii inițiale sînt candidații la funcția de judecător și de procuror, grefierii, asistenții judiciari, șefii secretariatelor instanțelor judecătorești și consilierii de probațiune numiți în funcție, precum și alte categorii de persoane ce contribuie la înfăptuirea justiției.

La formarea inițială oferită de Institutul Național al Justiției s-a pus accentul pe domeniile prioritare stabilite prin documentele strategice și dinamica procesului legislativ. În procesul studiilor, se insistă asupra cunoașterii aprofundate a legislației naționale, a documentelor europene și internaționale la care Republica Moldova este parte, a jurisprudenței instanțelor judecătorești și a Curții Constituționale, a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Comunităților Europene, a dreptului comparat.

Formarea inițială în cadrul Institutului Național al Magistraturii în anul 2012-2013 s-a realizat în baza Planului de învățămînt pentru instruirea inițială a candidaților la funcția de judecător și procuror în perioada 01 octombrie 2012 – 31 martie 2013 la Institutul Național al Justiției, care a fost aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii prin Hotărârea nr.437/23 din 10 iulie 2012.

9. RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI PROGRAME

În anul 2013, Consiliul Superior al Magistraturii, întru executarea competențelor sale în domeniul instruirii inițiale și continue a judecătorilor și a personalului secretariatului instanțelor judecătorești prevăzute la art.4, alin. 2 lit c¹) a delegat un șir de judecători la conferințe, congrese, seminare, cursuri de instruire, vizite de studii, mese rotunde, ateliere de lucru, forumuri juridice.

În această ordine de idei Consiliul Superior a ținut cont de mai multe criterii, printre care: ierarhia instanțelor de judecată în care activează judecătorii care urmau să fie delegați, importanța evenimentului, solicitările gazdelor care au organizat evenimentele etc.

Astfel au fost adoptate 44 de hotărîri prin care au fost delegați 56 de judecători. Dintre aceștia 18 judecători ai Curții Supreme de Justiție, 10 din cadrul Curților de Apel și 28 din cadrul judecătoriilor.

Printre cele mai importante deplasări au fost:

- Conferința internațională din 4.12.2013, în or. Strasbourg, Franța, cu tema „Independența și răspunderea disciplinară a jucătorilor”, la care a participat judecătorul Curții de Apel Bălți, Vera Toma;
- Participarea vicepreședintelui CA Chișinău, Xenofon Ulianovschi la ședința Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, în perioada 13-15 noiembrie 2013, or. Strasbourg, Franța;
- Reuniunea Asociației Internaționale a judecătorilor din 05-10 octombrie 2013, or. Yalta, Ucraina, la care au participat Alexandru Gheorghieș (președinte CA Bălți), Eduard Ababei (vicepreședinte CA Bălți), Eugeniu Bejenaru (Judecătoria Ocnița), Virgiliu Buhnaci (Judecătoria Botanica);
- Reuniunea Asociației Europene a Judecătorilor din 22-26 mai 2013, o. St. gallen, Elveția, cu participarea dlui Eduard Ababei (vicepreședinte CA Bălți) și Țurcan Lilia (președinte Judecătoria Dondușeni);
- Conferința președinților Curților din Eurpa Centrală și de Est din 22-27 iunie 2013, or. Budva, Muntenegru, la care a participat Gurschi Contantin, vicepreședinte CSJ;
- Adunarea Generală a Rețelei Europene a Consiliilor Judiciare din 05-07 iunie 2013, or. Sofia, Bulgaria, la care au participat dl Nichifor Corochii, președinte CSM și Anatolie Țurcan, membru CSM;
- A 8-a Conferință Internațională a Autorităților de Reglementare Judiciară din regiunea Balcanilor, din 05-08 mai 2013, la care au participat dl Nichifor Corochii, președinte CSM și dn Dina Rotarciuc, membru CSM;

În cadrul relațiilor de cooperare bilaterală, pe parcursul anului 2013, reprezentanții CSM au avut mai multe întrevederi cu reprezentanți ai sistemelor judiciare sau reprezentanți ai altor state atât din spațiul european, cât și la nivel internațional, organizate și pregătite de Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii.

Întrevederile bilaterale au prilejuit o mai bună cunoaștere a sistemelor judiciare ale altor state, o promovare a rolului și atribuțiilor CSM, precum și o bună ocazie pentru dezvoltarea unei cooperări ulterioare.

La invitația Consiliului Superior al Magistraturii, în perioada 25-26 noiembrie 2013, o delegație formată din doi membri ai Consiliului Suprem Judiciar din Bulgaria, doamna Galya Georgieva și domnul Dimitar Uzunov, s-a aflat în vizită la Chișinău.

În cadrul întâlnirilor organizate cu reprezentanții autorităților judecătorești din Republica Moldova, membrii Consiliului Judiciar Suprem al Republicii Bulgare au avut întrevederi cu membrii Consiliului Superior al Magistraturii, Președintele Curții Supreme de Justiție, domnul Mihai Poalelungi, Directorul Executiv al Institutului Național al Justiției, doamna Anastasia Pascari, Președintele Consiliului Superior al Procurorilor, domnul Iurie Garaba, Procurorul General al Republicii Moldova, domnul Corneliu Gurin, judecătorul Curții Constituționale, domnul Igor Dolea.

La data de 26 noiembrie 2013, domnul Nichifor Corochii, președintele Consiliului Superior al Magistraturii din Republica Moldova și doamna Galya Georgieva, membru al Consiliului Judiciar Suprem din Republica Bulgară, au semnat un Acord de colaborare, care va asigura o conlucrare eficientă între instituțiile reprezentate de aceștia, dar și schimb de experiență.

Totodată, în perioada 02-04 octombrie 2013, o delegație a Consiliului Superior al Magistraturii în componența președintelui CSM, domnul Nichifor Corochii, membrului CSM, domnului Boris Negru și a membrului Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor, domnului Nicolae Gordilă, a efectuat o vizită de lucru în Polonia.

În cadrul vizitei, reprezentanții Consiliului Superior al Magistraturii din Republica Moldova au avut întrevederi cu reprezentanți ai Consiliului Național Judiciar, Curții Constituționale, Ministerului Justiției, Curții Administrative Supreme și Curții Supreme din Varșovia, Polonia, unde au făcut cunoștință cu cadrul legal ce reglementează activitatea acestor instituții de drept.

Scopul vizitei de lucru fiind axat pe inițierea negocierilor asupra unui acord de colaborare între Consiliul Superior al Magistraturii din Republica Moldova și Consiliul Național Judiciar din Republica Polonă, menit să asigure o conlucrare eficientă între instituțiile similare din ambele state, schimb de experiență și crearea relațiilor bilaterale de cooperare fructuoasă.

Pentru I parte a anului 2014 fiind preconizată vizita reprezentanților Consiliului Național Judiciar din Polonia în Republica Moldova, în cadrul căreia se preconizează semnarea Acordului de colaborare.

10. ALTE ACTIVITĂȚI ALE CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

10.1 IMPLEMENTAREA STRATEGIEI DE REFORMARE A SECTORULUI JUSTIȚIEI

Realizarea unui sistem judiciar independent, imparțial și eficient reprezintă condiția esențială pentru asigurarea respectării supremației Constituției și a legilor țării, precum și a afirmării principiilor statului de drept. Funcționarea principiului separației și echilibrului puterilor în stat este de neconceput fără reforma sistemului judiciar, a cărei finalitate o constituie realizarea, consolidarea și garantarea independenței justiției.

Este unanim recunoscut și acceptat rolul justiției ca factor generator de echilibru și stabilitate socială în statul de drept. În realizarea deplină a acestui rol, reforma unui sistem fundamental al societății, cum este cel judiciar, implică nu numai restructurarea instituțională propriu-zisă, ci și reformarea mentalităților care stau la baza sistemului, precum și costuri pe care statul trebuie să și le asume.

Reforma sistemului judiciar fiind considerată o necesitate a fost lansată în 1994 ca rezultat al aprobării de către Parlament a Concepției reformei judiciare și de drept. Concepția elaborată a determinat direcțiile prioritare ale restructurării instanțelor judecătorești și a evidențiat două aspecte ale reformei, și anume, crearea unui cadru juridic normativ adecvat și reformarea instituțională. Astfel că, prin adoptarea Legii nr. 514-XIII din 06.07.1995, a fost reorganizat întregul sistem al instanțelor judecătorești.

Reforma judiciară a cauzat modificări esențiale privind statutul, rolul și funcțiile instanțelor judecătorești, determinând introducerea competenței judiciare în toate sferele de reglementare a relațiilor social-economice. Instituirea instanțelor specializate - economică și militară - a condus la specializarea judecătorilor.

Ulterior aprobării de către Parlament a Concepției reformei judiciare în 1994, a fost creat Consiliul de Coordonare a Reformei Legislative și Judiciare. Prin Hotărârea Parlamentului nr. 174-XVI din 19 iulie 2007, a fost adoptată Strategia și Planul de Acțiuni pentru implementarea strategiei reformei justiției.

Reforma sistemului judiciar a devenit o prioritate efectivă în contextul accentuării și accelerării procesului de integrare europeană, care a impus o abordare unitară și coerentă a reformei justiției în toate componentele sale, corelată cu reformele celorlalte domenii sociale.

Prin Legea nr. 231 din 25 noiembrie 2011 a fost aprobată Strategia de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, obiectivul general al căreia este edificarea unui sector al justiției accesibil, eficient, independent, transparent, profesionist și responsabil față de societate, care să corespundă standardelor europene, să asigure supremația legii și respectarea drepturilor omului și să contribuie la asigurarea încrederii societății în actul de justiție.

Astfel, pilonul I din Strategie include obiectivele de reformare a sistemului judecătoresc și conține acțiuni referitoare la asigurarea accesibilității și independenței sistemului judecătoresc, transparenței și eficienței acestuia, precum și ridicarea profesionalismului și responsabilității persoanelor implicate în procesul de realizare a justiției.

Asupra acțiunilor concrete realizate de Consiliul Superior al Magistraturii și organelor subordonate acestuia ne vom referi în continuare în tabelul ce urmează:

Numărul domeniului de intervenție, numărul și denumirea acțiunii, conform Planului de acțiuni	Indicatorii de rezultat din Planul de acțiuni	Termenul prevăzut pentru implementare a acțiunii	Măsurile întreprinse (descriere succintă, concisă, unitară)	Nivelul de implementare a acțiunii
<u>Pilonul I. Sistemul judecătoresc</u>				
1.1.3. (3). Monitorizarea paginilor web ale instanțelor judecătorești	1. Mecanism de monitorizare instituit (cu suportul organizațiilor neguvernamentale) 2. Rapoarte de monitorizare întocmite și distribuite.	2012 - 2013	Raport de evaluare a instanțelor judecătorești din Republica Moldova, elaborat în cadrul Programului USAID de Consolidare a Instituțiilor Statului de Drept, în parteneriat cu Departamentul de Administrare Judecătorească și diseminat Instanțelor judecătorești.	În curs de realizare
1.1.3. (4). Organizarea campaniilor de informare privind funcționarea sistemului judecătoresc	1. Broșuri informative despre activitatea instanțelor judecătorești difuzate. 2. Numărul de campanii informative privind activitatea instanțelor desfășurate în mass-media.	2012 - 2014	Proces demarat. Lansate tratative cu reprezentanții mass-media pentru realizarea programelor TV de informare a populației referitor la funcționarea sistemului judiciar. Soport pentru realizarea acțiunii date CSM va obține de la ROLISP. A fost publicat anunțul pentru selectarea unui expert în domeniu, în vederea desfășurării campaniilor de informare privind funcționarea sistemului judecătoresc.	În curs de realizare
1.1.4 (1). Efectuarea unui studiu privind practica finanțării sistemului judecătoresc din ultimii ani, luând în considerare practicile internaționale în domeniul finanțării sistemului judecătoresc	Studiu realizat	2013	Programul SUA „ROLISP a antrenat un expert, care a realizat un studiu pe marginea finanțării sistemului judecătoresc din ultimii ani, luând în considerare practicile internaționale în domeniul finanțării sistemului judecătoresc. Studiul a fost finisat în noiembrie 2013 și prezentat CSM. Acesta a fost remis pentru informare tuturor instanțelor judecătorești. Totodată ROLISP a realizat analiza cheltuielilor operaționale pe instanțele judecătorești, venind cu	Realizat

			<p>propunere de introducere a formulelor de calcul a acestor cheltuieli.</p> <p>Formulele elaborate vor fi pilotate la Judecătoriile Anenii Noi, Ungheni, Leova și Criuleni.</p> <p>Urmare studiului elaborat de expertul Costel Tudor, s-a ajuns la concluzia de a elabora o Metodologie de planificare a bugetului instanțelor judecătorești, care la 2 decembrie 2013 a fost expediată tuturor instanțelor judecătorești pentru a-și expune opinia pînă la data de 20 decembrie 2013 și plasată pe pagina web a CSM pentru discuții publice.</p> <p>Metodologia, în dependență de sugestiile și opiniile parvenite din instanțele judecătorești, se va ajusta și se va propune pentru examinare și aprobare în cadrul ședinței CSM.</p>	
1.1.6. (2). Elaborarea regulamentelor Consiliului Superior al Magistraturii privind criteriile și procedura de selectare, promovare și transfer al judecătorilor	Regulament elaborate, aprobat și publicat	Trimestrul I, 2013	De către Grupul de lucru însărcinat a fost elaborat Proiectul Regulamentului cu privire la criteriile, procedura de selectare, promovare și transfer a judecătorilor, care a fost aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 211/8 din 05.03.2013 și publicat în M.O. nr. 75-81 din 12.04.2013	Realizat
1.1.6. (3). Crearea colegiului responsabil de selectarea și avansarea în carieră a judecătorilor și a colegiului responsabil de evaluarea performanțelor judecătorilor	Colegiu lucrativ	Trimestrul I, 2013	În I trimestru 2013 a fost finalizat procesul derulat în 2012, privind alegerea membrilor Colegiului de selecție, acesta începîndu-și activitatea în aprilie 2013.	Realizat
1.1.6.(4). Aplicarea noilor criterii și proceduri de selectare, promovare și transfer al judecătorilor	Numărul de judecători selectați, promovați și transferați conform noilor criterii	Sem. II 2012 - 2014	Prin Hot. CSM nr. 211/8 și nr. 212/8 din 05.03.2013 au fost aprobate Regulamentul cu privire la criteriile de selecție, promovare și transferare a judecătorilor și Regulamentul cu privire la criteriile, indicatorii și procedura de evaluare a performanțelor judecătorilor, aplicate în practică de Colegiul de selecție și Colegiul de evaluare la evaluarea performanțelor judecătorilor și selecția judecătorilor și candidaților la funcția de judecător.	Realizat
1.1.7. (2). Elaborarea regulamentului Consiliului Superior al Magistraturii privind criteriile și procedura de selectare și numire a președinților și vicepreședinților instanțelor judecătorești	Regulament elaborat și publicat	Trimestrul I, 2013	De către Grupul de lucru creat a fost elaborat Proiectul Regulamentului cu privire la criteriile, procedura de selectare, promovare și transfer a judecătorilor, aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 211/8 din 05.03.2013 și publicat în M.O. nr. 75-81 din 12.04.2013.	Realizat
1.1.7.(3). Implementarea noii proceduri de selectare și numire a președinților și vicepreședinților instanțelor judecătorești	Numărul de președinți și vicepreședinți selectați și numiți conform noii proceduri	2012 - 2014	De către Colegiul de selecție, au fost examinate materialele în privința a 22 de judecători în vederea selectării pentru suplinirea funcției de președinte și vicepreședinte al instanței judecătorești, conform criteriilor prevăzute de Regulamentele aprobate prin hot. CSM nr. 211/8 și nr. 212/8 din 05.03.2013.	Realizat
1.1.11.(3).	1. Studiu de	2012-2014	Proces demarat. Pe parcursul anului fiind instalat	În curs de

Instalarea în cadrul instanțelor judecătorești a sistemelor de control acces pentru asigurarea securității acestora	fezabilitate elaborat. 2. Echipament procurat 3. Sisteme instalate/renovate		echipamentul necesar pentru asigurarea securității instanței, în cadrul unor instanțe naționale.	realizare
1.1.11.(4). Reutilizarea sălilor de judecată în vederea dezinstalării mecanismelor de izolare a inculpaților în timpul procesului, pentru respectarea principiului prezumției nevinovăției	Mecanisme de izolare a inculpaților dezinstalate.	2012 – 2013	Proces demarat. Pe parcursul anului au fost reutilitate sălile ședințelor de judecată din cadrul instanțelor, fiind dezinstalate barele de izolare.	În curs de realizare
1.1.12.(9) Alocarea unui sediu pentru Consiliul Superior al Magistraturii și alocarea de resurse financiare pentru renovarea și utilizarea adecvată a acestuia	1. Sediul alocat 2. Proiect de renovare elaborat 3. Sediul renovat 4. Utilaj și echipament procurat		Prin Hotărârea Grupului de lucru pentru achiziții al Consiliului Superior al Magistraturii din 23 decembrie 2013, în urma desfășurării mai multor proceduri de licitație publică, s-a hotărât achiziționarea a unei părți din imobilul situat pe str. M. Eminescu, 5, pentru amplasarea sediului CSM. La 26 decembrie 2013 a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a 1829,5 m.p. din imobilul nominalizat cu nr. Pentru anul 2014 fiind preconizată amplasarea colaboratorilor Consiliului în noul sediu, precum și procurarea echipamentului necesar.	În curs de realizare
1.2.1.(2). Revizuirea regulamentelor Consiliului Superior al Magistraturii privind transparența activității Consiliului și a instituțiilor subordonate	Regulamente revizuite	Trimestrul I și II, 2013	Prin Hotărârea CSM nr. Nr. 301/12 din 02 aprilie 2013 au fost constituite 2 grupuri de lucru pentru modificarea și ajustarea Regulamentelor CSM. Cît privește regulamentele Consiliului Superior al Magistraturii privind transparența activității Consiliului și a instituțiilor subordonate au fost	Realizat parțial
1.2.2.(3). Elaborarea modificărilor la regulamentele Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la modul de funcționare a Programului integrat de gestionare a dosarelor	Regulamente modificate	Trimestrul I și II, 2013	CSM nu a aprobat Regulamentul cu privire la modul de funcționare a PIGD, or modul de funcționare a PIGD este reglementat în Ghidul utilizatorului. În funcție de modificările ajustate în PIGD, au fost operate amendamentele respective în Ghidul utilizatorului. Concomitent au fost petrecute instruirii la fața locului ale utilizatorilor PIGD pe marginea modificărilor ajustate la PIGD. Cît privește Regulamentul cu privire la înregistrarea audio digitală a ședințelor de judecată, acesta a fost modificat și aprobat în cadrul ședinței CSM din 12.04.2013.	Realizat
1.2.2.(4). Îmbunătățirea Programului integrat de gestionare a dosarelor pentru: a) asigurarea distribuției aleatorii a dosarelor; b) asigurarea constituirii completelor de judecată și a desemnării președinților acestora; c) crearea altor programe de asigurare a transparenței și eficienței procesului de înfăptuire a	1. Sistemul de distribuție aleatorie a dosarelor perfecționat și implementat 2. Sistemul de constituire a completelor de judecată și de desemnare a președinților acestora creat și implementat 3. Mecanismul tehnic de verificare	2012-2013	În noiembrie 2013 a fost implementată versiunea 4 a PIGD, care include modulul de repartizare aleatorie a dosarelor prin intermediul PIGD fără implicarea factorului uman, în baza gradelor de complexitate a dosarelor, include modulul statistic și modulul de evaluare a performanțelor instanțelor judecătorești, precum și modulul de transfer al dosarelor înregistrate în PIGD de la o instanță de judecată la alta. Versiunea nouă fiind ajustată la regulamentele corespunzătoare ale CSM și la cadrul legislativ existent. Fiind prevăzută îmbunătățirea treptată a noii versiuni prin integrarea modulelor suplimentare, cum ar fi modulul de protecție a datelor cu caracter personal.	În curs de realizare

justiției; d) crearea mecanismului tehnic de verificare a procesului de gestionare electronică a dosarelor; e) inserarea modulului care va asigura protecția datelor cu caracter	creat 4. Modulul de protecție a datelor cu caracter personal inclus 5. Alte programe create și implementate, după caz .			
1.2.3.(3) Desfășurarea procesului de monitorizare a funcționării sistemului judecătoresc din perspectiva transparenței și a eficienței.	Metodologia de monitorizare, elaborată 2. Grupuri de lucru mixte pentru efectuarea monitorizării, create 3. Monitorizare efectuată. 4. Raport de monitorizare întocmit și recomandări formulate. 5. Raport de monitorizare diseminat	2013 – 2014	În anul 2013 Centrul de Resurse Juridice a lansat Raportul privind transparența și eficiența CSM, în care a fost reflectată analiza activității instituției. Pe parcursul anului 2013 în baza sondajelor de opinie efectuate, au fost elaborate și lansate un șir de evaluări și rapoarte privind funcționarea sistemului judiciar: - Raportul privind rezultatele evaluării implementării sistemului de înregistrare audio a ședințelor de judecată SRS FEMIDA și a dispozitivelor portabile (iulie, 2013, ROLISP); - Raportul pe marginea studiului elaborat asupra nivelului de cunoștințe a populației asupra sistemului justiției (iunie, 2013, ROLISP) - Studiul privind atitudinile și nivelul de conștientizare a justiției de către populația RM (ianuarie, 2013, Magenta Consulting) - Efectuate sondaje de opinie a justițiabililor (ROLISP) privind profesionalismul și responsabilitatea persoanelor implicate în efectuarea justiției, în baza cărora a fost elaborată și Metodologia de măsurare a performanțelor sistemului judecătoresc.	În curs de realizare
1.2.3.(4) Elaborarea standardelor privind durata actelor procesuale în cursul examinării cauzei și elaborarea metodologiei de control al aplicării acestora	1. Standarde și metodologie elaborate 2. Hotărârea plenului Curții Supreme de Justiție referitoare la durata actelor procesuale în cursul examinării cauzei, adoptată 3. Numărul de controale efectuate de inspecția judiciară 4. Numărul de rapoarte întocmite	2012	Prin Hotărârea CSM nr. 582/24 din 06.08.2013 a fost creat grupul de lucru pentru elaborarea standardelor privind durata actelor procesuale în cursul examinării cauzei și elaborarea metodologiei de control al aplicării acestora.	Realizat parțial
1.2.3.(6). Desfășurarea cursurilor de instruire a judecătorilor privind gestionarea dosarelor și regulile de amânare a examinării cauzelor	1. Graficul cursurilor de instruire elaborat și aprobat. 2. Numărul de cursuri desfășurate. 3. Numărul de judecători instruiți.	2013 - 2016	Pe parcursul sem.I 2013 în cadrul INJ au fost petrecute 2 seminare cu tematica ”Gestionarea dosarelor și respectarea regulilor cu privire la amânarea examinării cauzelor”, în cadrul cărora au fost instruiți peste 50 de judecători.	Realizat
1.2.4.(1) Efectuarea studiului privind uniformizarea practicii judiciare și asigurarea respectării principiului securității raporturilor juridice	Studiu efectuat și recomandări formulate	2013	Anterior, CSM s-a expus asupra oportunității realizării studiului privind uniformizarea practicii de către Curtea Supremă de Justiție, și a propus Ministerului Justiției modificarea instituției responsabile de realizarea acțiunii în cauză, ca fiind CSJ.	Nerealizat

<p>1.2.6.(2) Evaluarea performanțelor judecătorilor de instrucție</p>	<p>Evaluarea performanțelor realizată</p>	<p>Trim.II-III 2012</p>	<p>Pe parcursul anului 2013 de către Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor au fost evaluați 15 judecători de instrucție pentru reconfirmarea în funcția de judecător. Prin decretul Președintelui Republicii Moldova pînă la finele a. 2013 fiind reconfirmați în funcția de judecător – 4 judecători de instrucție.</p>	<p>Realizat parțial</p>
<p>1.2.6.(3). Organizarea cursurilor de formare continuă pentru judecătorii de instrucție evaluați.</p>	<p>1. Plan de studiu elaborat. 2. Numărul cursurilor desfășurate. 3. Numărul de judecători instruiți.</p>	<p>Trimestrul IV 2012 – semestrul II 2013</p>	<p>Prin Hotărîrea CSM nr.436/17 din 28 mai 2013 a fost stabilit un minim de ore de instruire în cadrul INJ, cu evaluarea ulterioară a cunoștințelor de către Comisia INJ. A fost întocmit planul calendaristic de formare continuă pentru Semestrul II – 2013 cu includerea subiectelor obligatorii. Au fost colectate cererile de la judecătorii de instrucție cu includerea imediată în listele seminarelor. Pentru perioada septembrie – decembrie 2013 a fost aprobat Planul de instruire a judecătorilor de instrucție, în vederea ulterioarei reconfirmări în funcție de judecător de drept comun. În septembrie au frecventat cursul de instruire organizat de INJ 16 judecători de instrucție, cărora li s-a eliberat certificatul respectiv. Au fost reconfirmați în funcție de judecător de drept comun 4 judecători de instrucție. În decembrie 2013 au finisat cursul de instruire organizat de INJ ultimii 24 judecători de instrucție, cărora li s-a eliberat certificatul respectiv. Se colectează cererile de la judecătorii de instrucție referitor la reconfirmarea în funcția de judecător de drept comun.</p>	<p>Realizat</p>
<p>1.2.6. (4). Elaborarea regulamentului Consiliului Superior al Magistraturii privind procedura și condițiile de numire a judecătorilor de instrucție</p>	<p>Regulament elaborat și publicat</p>	<p>Trimestru I, 2013</p>	<p>Pe parcursul I sem. 2013 de către Grupul de lucru a fost elaborat Proiectul Regulamentului privind procedura și condițiile de numire a judecătorilor de instrucție, aprobat prin Hot. CSM nr. 145/6 din 12.02.2013 și publicat în M.O. nr. 96 din 27.04.2013</p>	<p>Realizat</p>
<p>1.2.6.(5). Monitorizarea implementării modificărilor și a modului de exercitare a funcției de judecător de instrucție</p>	<p>1. Monitorizare efectuată. 2. Rapoarte de monitorizare întocmite și distribuite.</p>	<p>2013 - 2014</p>	<p>Pe parcursul I semestru 2013 de către Grupul de lucru a fost elaborat Proiectul Regulamentului privind procedura și condițiile de numire a judecătorilor de instrucție, aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 145/6 din 12.02.2013 și publicat în M.O. nr. 96 din 27.04.2013 Prin Hotărîrea CSM nr. 436/17 din 28 mai 2013 în vederea reconfirmării judecătorilor de instrucție în funcție de judecător de drept comun a fost stabilit un minim de ore de instruire în cadrul INJ, cu evaluarea ulterioară a cunoștințelor de către Comisia INJ. Fiind întocmit planul calendaristic de formare continuă pentru Semestrul II – 2013 cu includerea subiectelor obligatorii. Procesul de implementare a modificărilor și a modului de exercitare a funcției judecătorului de instrucție sînt monitorizate de Centru de Resurse Juridice din Moldova, care va elabora un raport pe parcursul anului 2014.</p>	<p>În curs de realizare</p>

1.3.3.(1). Efectuarea unui studiu și formularea de recomandări privind necesitatea specializării judecătorilor pe cauze specifice	Studiul efectuat și recomandările formulate	2012	Pentru realizarea studiului și formularea de recomandări privind necesitatea specializării judecătorilor pe cauze specifice a fost creat un grup de lucru din reprezentanți ai Ministerului Justiției, Consiliului Superior al Magistraturii, Centrului de Resurse Juridice. Studiul privind necesitatea specializării judecătorilor pe cauze specifice este în proces de realizare și urma a fi finalizat pînă la finele anului curent. Termenul de definitivare a studiului a fost prelungit pînă în februarie 2014. Prin Hotărîrea CSM nr. 219/8 din 05.03.2013 au fost desemnați judecătorii pentru specializare în domeniul examinării cauzelor cu implicarea minorilor.	În curs de realizare
1.3.3.(2). Elaborarea și aprobarea actelor normative privind specializarea judecătorilor pe cauze specifice.	Actele normative ale Consiliului Superior al Magistraturii, elaborate și aprobate	2013		
1.3.3.(5) Efectuarea studiului privind oportunitatea creării sistemului de instanțe administrative	Studiul efectuat și recomandări formulate	Trim.II-III 2012	Pentru realizarea studiului și formularea de recomandări privind necesitatea specializării judecătorilor Consiliul Superior al Magistraturii în colaborare cu Centrul de Resurse Juridice a demarat procesul Studiul privind necesitatea specializării judecătorilor pe cauze specifice este în proces de realizare și urma a fi finalizat pînă la finele anului curent. Termenul de definitivare a studiului a fost prelungit pînă în februarie 2014.	În curs de realizare
1.3.5. (2). Elaborarea actelor normative ale Consiliului Superior al Magistraturii necesare pentru evaluarea performanței judecătorilor	Acte normative elaborate	Trimestru I, 2013	Prin Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 59/3 din 22 ianuarie 2013 a fost aprobat Regulamentul privind organizarea activității Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor, publicat în Monitorul Oficial nr.75-81/421 din 12.04.2013. Prin hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii nr.212/8 din 5 martie 2013 a fost aprobat Regulamentul privind criteriile de evaluare, indicatorii și procedura de evaluare a performanțelor judecătorilor, publicat în Monitorul Oficial nr.104-108/672 din 10.05.2013.	Realizat
1.3.5.(3) Crearea Colegiului de evaluare a performanței judecătorilor	Numărul de membri ai Colegiului aleși/numiți	2012-2013	Activitatea Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor a derulat în aprilie 2013, fiind aplicate noile criterii de evaluare a judecătorilor. În prezent Colegiul activînd în componența sa completă de 7 membri. Secretariatul CSM asigură buna desfășurare a activității Colegiului. Hotărîrile adoptate de Colegiile vizate se publică pe pagina web a CSM.	Realizat
1.3.5.(4). Evaluarea performanței tuturor judecătorilor din instanțele judecătorești conform orarului aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii	1. Orarul aprobat. 2. Numărul de judecători evaluați.	2013 - 2014	La 14 septembrie 2012, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a fost publicată Legea nr. 154 din 5 iulie 2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (4) al Legii nominalizate, în termen de 2 ani de la intrarea în vigoare a legii, judecătorii de la toate instanțele judecătorești vor fi supuși evaluării performanțelor, conform unui grafic aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii. Prin Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 545/22 din 09.07.2013, a fost aprobat Graficul de evaluare a performanțelor judecătorilor, conform	În curs de realizare

			<p>căreia toți judecătorii din instanțele naționale vor fi supuși procedurii de evaluare.</p> <p>În acest sens, începînd cu a doua jumătate a lunii octombrie 2013 au fost evaluați în mod ordinar 29 de judecători din cadrul Curții Supreme de Justiție și 12 judecători din cadrul Curții de Apel Chișinău.</p>	
--	--	--	--	--

Urmare a analizei obiectivelor și acțiunilor specificate în Planul de acțiuni, se observă că o mare parte din acestea au fost realizate, fiind însă și acțiuni care nu și-au găsit realizare în anul ce-a trecut, în special acțiunile ce țin de Pilonul IV al Planului de acțiuni, din mai multe motive obiective, cum ar fi volumul sporit de acțiuni puse în sarcina CSM, implementarea noilor modificări a cadrului legislativ.

10.2 VERIFICAREA JUDECĂTORILOR ȘI A CANDIDAȚILOR LA FUNCȚIA DE JUDECĂTOR

În anul 2013 au fost continuate raporturile de colaborare ale Consiliului Superior al Magistraturii cu organul de verificare. Conform Legii nr. 271-XVI din 18.12.2008 cu privire la verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice, Consiliul Superior al Magistraturii inițiază verificarea candidaților la funcția de judecător, sau a titularilor cu funcția de judecător. În urma verificării candidaților, și parvenirii avizului consultativ de la organul de verificare, Consiliul se expune asupra compatibilității sau incompatibilității candidaților/titularilor funcției de judecător.

Pe parcursul anului 2013 a fost inițiată verificarea în privința a:

- 47 candidați la funcția de judecător;
- a 81 de judecători.

10.3 VERIFICAREA STĂRII DE SĂNĂTATE A JUDECĂTORILOR ÎN FUNCȚIE ȘI A CANDIDAȚILOR LA FUNCȚIA DE JUDECĂTOR

La 31 august 2012, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a fost publicată Legea nr. 153 din 5 iulie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Potrivit prevederilor art.6¹ alin. (5) al Legii nominalizate, starea de sănătate a judecătorilor în funcție urmează a fi verificată de către o comisie specializată a Ministerului Sănătății care eliberează certificatul medical corespunzător privind starea sănătății și

concluziile privitor la corespunderea candidaților și a judecătorilor în funcție exigențelor pentru exercitarea funcției, care ulterior se prezintă Consiliului Superior al Magistraturii.

La 17.06.2013 Ministerul Justiției a înregistrat Ordinul Ministerului Sănătății nr. 479 din 22.04.2013, coordonat cu Consiliul Superior al Magistraturii, cu privire la verificarea stării de sănătate a candidaților la funcția de judecător și a judecătorilor în funcție privind corespunderea pentru exercitarea funcției de judecător.

Prin Hotărârea Consiliului nr. 546/22 din 09 iulie 2013 a fost aprobat Graficul de verificare a stării de sănătate a judecătorilor în funcție pentru toate instanțele judecătorești. Astfel, către luna ianuarie 2014, în conformitate cu actele prezentate de către Comisiile Narcologică și Psihiatrică de către acestea au fost verificați 117 judecători, 3 judecători din motive întemeiate nu s-au prezentat în termenul stabilit pentru verificarea stării de sănătate la Comisiile sus-menționate. Din numărul total de 117 judecători au fost verificați de către Comisia Specializată a Ministerului Sănătății 50 judecători, care a constatat că acești judecători sunt apți pentru exercitarea funcției de judecător.

Alți 67 de judecători, care au fost examinați de către Comisia Narcologică și Psihiatrică, însă nu au fost examinați de către Comisia Specializată a Ministerului Sănătății, urmînd a fi verificați pe parcursul anului 2014.

În perioada ianuarie-octombrie 2014, conform graficului aprobat, urmează să fie verificată starea de sănătate a 340 judecători din judecătoriile circumscripției Curții de Apel Bălți, Curții de Apel Chișinău, Curții de apel Bender, Curtea Supremă de Justiție.

10.4 DECLARAȚIILE CU PRIVIRE LA VENIT ȘI INTERESE PERSONALE ALE JUDECĂTORILOR

În conformitate cu Legea nr. 1264-XV din 19.07.2002 privind declararea controlului veniturilor și al proprietății demnitarilor de stat, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere, judecătorii depun declarații anual pînă la 30 ianuarie a anului următor.

Prin Legea din 29.11.2007 intrată în vigoare de la 1 iulie 2008 Consiliul Superior al Magistraturii are obligația de a plasa pe pagina sa web declarațiile cu privire la venituri și proprietăți a judecătorilor și menținerea lor pe tot parcursul anului respectiv. Declarațiile cu privire la venituri și proprietăți ale judecătorilor pentru anul 2012 au fost plasate pe site-ul Consiliului Superior al Magistraturii și remise Comisiei Naționale de Integritate pentru

verificare. Deoarece declarațiile cu privire la venituri și proprietăți se depun pînă la 31 martie, declarațiile judecătorilor pentru anul 2013 vor fi publicate pe pagina web a CSM în anul 2014.

Personalul responsabil cu gestiunea declarațiilor de venit sau de interese a asigurat primirea și înregistrarea acestor declarații la nivelul Consiliului, eliberarea dovezilor de primire corespunzătoare, publicarea declarațiilor pe site-ul CSM și transmiterea de copii certificate ale declarațiilor către Comisia Națională de Integritate.

Totodată, a fost asigurată asistență permanentă, inclusiv telefonic, privind modul de completare a declarațiilor de venit sau de interese, punerea la dispoziție, la cererea declaranților, a formularelor corespunzătoare etc.

Astfel, pe parcursul anului 2013, pe site-ul CSM-ului au fost publicate declarațiile de venit pentru anul 2012 a 417 de judecători.

11. FINANȚAREA SISTEMULUI JUDECĂTORESC

Unul dintre factorii determinanți în asigurarea independenței justiției îl constituie asigurarea financiară a activității acesteia. Iar, conform standardelor europene, finanțarea justiției trebuie să fie efectuată independent de posibilitățile bugetului de stat, ceea ce înseamnă că trebuie păstrat intact volumul cheltuielilor pentru justiție raportate la bugetul de stat consolidat.

Bugetul instanțelor judecătorești este elementul cheie, care determină buna desfășurare a activității acestora, de aceea acestea nu pot fi plafonate de executiv. Guvernul poate să-și expună opinia asupra bugetelor instanțelor judecătorești, dar în final toate alocările necesare pentru o funcționare adecvată urmează a fi coordonate cu Consiliul Superior al Magistraturii întru evitarea unei limitări nejustificate a sumelor necesare pentru buna funcționare a sistemului judecătoresc.

Bugetele instanțelor judecătorești pentru anul 2013 au fost adoptate prin Legea bugetului de stat pe anul 2013 nr. 249 din 02 noiembrie 2012.

În anul 2013 Ministerul Finanțelor derulînd procedura elaborării bugetului în bază de performanță. În acest context, Secretariatul CSM a convocat un grup de lucru în vederea elaborării unui model de proiect de propunere de buget pe programe, care a fost distribuit instanțelor judecătorești, împreună cu Normele metodologice prezentate de Ministerul Finanțelor.

Instanțele judecătorești au prezentat pînă la 20 iulie 2013 propunerile de buget pe programe conform necesităților reale, secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii le-a generalizat și pentru 30 iulie 2013 au fost propuse pentru aprobare la ședința CSM, după care au fost expediate Ministerului Finanțelor și propuse spre aprobare Parlamentului RM.

Este de menționat, că suplimentar la plafonul aprobat de Ministerul Finanțelor pentru instanțele judecătorești, au fost alocate surse financiare în sumă de 42 mln. lei, fiind acoperite total cheltuielile de personal, cheltuielile de deplasare solicitate de instanțe, cheltuielile legate de achitarea indemnizațiilor unice judecătorilor care vor pleca în demisie, cât și alte cheltuieli necesare renovării sediilor instanțelor.

În scopul realizării prerogativei de prezentare de către Consiliul Superior al Magistraturii a proiectelor de buget ale instanțelor judecătorești, dar și prevederilor Legii nr. 153 din 5 iulie 2012, prin Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 561/23 din 30 iulie 2013 cu privire la concretizarea competențelor instituționale, CSM a propus Ministerului Finanțelor să transfere fondurile bugetare ale instanțelor judecătorești de la codul 131 al Ministerului Justiției la codul 107 al Consiliului Superior al Magistraturii. Astfel, începînd cu 1 ianuarie 2014, gestionarea fondurilor bugetare ale instanțelor judecătorești a fost preluată de CSM, fapt ce a exclus dubla gestionare a bugetelor instanțelor judecătorești și propunere a proiectelor de buget ale instanțelor judecătorești la Ministerul Finanțelor și la Parlamentul RM de către două instituții statale. În asemenea circumstanțe, Consiliul Superior al Magistraturii va gestiona bugetul instanțelor judecătorești, asigurînd activitatea eficientă a instanțelor judecătorești, or Legea bugetului de stat nu mai include Anexa nr. 2 cu specificarea sumelor concrete alocate instanțelor judecătorești, fapt care va da poibilitate de redistribuire a sumelor fără necesitate de rectificare bugetară prin modificarea Legii bugetului de stat.

În scopul eficientizării procesului de elaborare a bugetului bazat pe performanțe, s-a impus elaborarea unei proiect al Metodologiei de elaborare a bugetului bazat pe performanțe, care a fost remisă tuturor instanțelor judecătorești pentru a fi examinată și pentru a-și expune opinia pe marginea reglementărilor din Metodologie. Careva propuneri pentru îmbunătățirea Metodologiei din partea instanțelor judecătorești nu au fost expuse.

III. ACTIVITATEA INSTANȚELOR JUDECĂTOREȘTI PENTRU ANUL 2013

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. (3) din Legea privind organizarea judecătorească, instanțele judecătorești se asigură cu numărul necesar de judecători, precum și cu numărul necesar de personal în condițiile prezentei legi și ale hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii. În vederea realizării prevederilor legale, prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 540/27 din 11 septembrie 2012 a fost aprobată structura tipică pentru judecătorii și curți de apel. Iar prin Hotărârea CSM nr. 68/3 din 22 ianuarie 2013 a fost aprobat numărul de personal al judecătorilor și curților de apel.

Astfel, potrivit art. 45 alin. (2) din Legea privind organizarea judecătorească, activitatea organizatorică și cea administrativă a instanței judecătorești este asigurată de secretariatul instanței judecătorești, condus de un șef numit în funcție de către președintele instanței judecătorești în conformitate cu Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 privind funcția publică și statutul funcționarului public.

Structura nouă a instanțelor judecătorești include funcția de șef al Secretariatului instanței judecătorești, cu competențe de administrare organizatorică și administrativă a instanței judecătorești.

Grupul de lucru creat prin Hotărârea CSM nr. 564/23 din 30 iulie 2013, în colaborare cu Programul USAID ROLISP, a elaborat proiectul Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea secretariatului judecătorilor și curților de apel, care stabilește modul de organizare și funcționare a Secretariatului instanțelor judecătorești. Acesta cuprinzând reglementări ce țin de delimitarea competențelor dintre președintele instanței judecătorești și șeful secretariatului instanței judecătorești. Or, conform art. 48 din Legea privind organizarea judecătorească, gestionarea mijloacelor financiare ale instanței este atribuită în competența șefului secretariatului, fapt ce impune dreptul la prima semnătură.

Totodată, în urma analizei numărului de judecători la instanțele judecătorești și a sarcinii lunare per instanță, Consiliul Superior al Magistraturii a redistribuit posturile de judecători, majorând numărul de judecători la unele instanțe judecătorești cu micșorarea respectivă la alte instanțe judecătorești, asigurând astfel un echilibru în activitate acestora.

În anul 2013, instanțele judecătorești, cu un număr de **425** judecători și judecători de instrucție, au examinat **212624** cauze și materiale. În anul 2012 s-au examinat **234600** de cauze, prin urmare în anul curent s-au examinat cu 21976 cauze mai puține.

Sarcina medie lunară a unui judecător a constituit 44,1 de cauze și materiale, după cum se poate observa din următorul tabel:

<i>Instanțele de judecată</i>	<i>Anul 2013</i>		
	<i>Numărul de judecători real și de instr. în funcție</i>	<i>Cauze și materiale examinate</i>	<i>Încărcătura lunară pentru un judecător</i>
Curtea Supremă de Justiție	30	10590	29,4
Curțile de Apel	81	26518	27,3
Chișinău	42	18817	37,3
Bălți	21	4738	18,8
Bender	8	1219	12,7
Cahul	6	1138	15,8
Comrat	4	606	12,6
Judecătoria Militară	2	119	4,6
Judecătoria Comercială de Circumscripție	7	301	3,6
Judecătoriile de drept comun	283	175096	51,6
TOTAL	403	212624	44,1

Potrivit datelor statistice în anul 2013, media lunară a unui judecător:

- de la CSJ a constituit 29,4 dosare;
- de la Curțile de Apel a constituit 27,3 dosare;
- de la Judecătorii, cu excepția Judecătoriei Militare (cu 4,6 dosare) și Judecătoriei Comerciale de Circumscripție (cu 3,6 dosare), a constituit 51,6 cauze.

➤ EXAMINAREA CAUZELOR PENALE

În anul 2013, în instanțele de fond tot cu Judecătoria Militară au fost examinate **10953** de cauze penale privind persoane fizice și **17** de cauze referitoare la persoane juridice

(totalul constituie **10970** cauze examinate), sau **69,3%** din numărul total a dosarelor aflate pe rol în instanță (restanța 4539 + parvenite 11283 = 15822).

Comparativ cu anul 2012, numărul cauzelor penale privind persoane fizice a crescut cu 379 cauze, iar numărul persoanelor juridice s-a micșorat cu 18 cauze (în anul 2012, au fost examinate 10574 de cauze penale privind persoane fizice și 35 de cauze penale referitoare la persoane juridice).

Sarcina lunară pentru un judecător în anul 2013 pe cauze penale a constituit **4,1** cauze, iar în anul precedent era de 3,9 cauze. După cum vedem sarcina s-a majorat comparativ cu anul trecut, ceea ce putem observa în tabelul de mai jos:

Anul	Restanța la începutul perioadei raportate	Cauze parvenite	Cauze încheiate	Restanța la sfârșitul perioadei raportate	Mai mult de 12 luni	Mai mult de 24 luni	Mai mult de 36 luni	Nr. judecători	Sarcina lunară
2012	3427	11782	10668	4541	488	97	35	270	3,9
2013	4539	11283	10953	4869	586	103	32	269	4,1

În anul 2013, din numărul total a cauzelor penale încheiate, adică **10954** cauze, 497 de cauze au fost trimise conform competenței, iar **10461** de cauze în privința a **11657** persoane au fost judecate în fond, cu pronunțarea sentinței.

Comparativ cu anul 2012, numărul de cauze penale judecate a crescut de la 10668 la 10954, adică cu 286 de cauze penale, sau cu **2,6%**.

În anul 2013, comparativ cu anul precedent, s-a mărit numărul condamnaților, de la 11664 la 11538 de persoane, adică cu 126 de persoane sau cu **1,1%**.

Examinarea cauzelor penale în primă instanță de către toate instanțele de judecată se caracterizează prin următorii indici:

Instanțele judecătorești	Anul 2013													
	Restanța la începutul perioadei raportate	Cauze parvenite	Cauze examinate cu pronunțarea sentinței	Cauze remise în alte	TOTAL cauze finisate	Persoane condamnate	Persoane achitate	Aplicate măsuri cu	Cauze încetate	TOTAL persoane	Restanța la sfârșitul perioadei raportate	dintre care aflate în procedură		
												Mai mult de 12 luni	Mai mult de 24 luni	Mai mult de 36 luni

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
Curtea Supremă de Justiție	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Curtea de Apel Chișinău	1	-	1	-	1	7	-	-	-	7	-	-	-	-
Curtea de Apel Bălți	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Curtea de Apel Bender	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Curtea de Apel Cahul	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Curtea de Apel Comrat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Judecătoriile, inclusiv Militară	4539	11283	10460	497	10953	9257	296	52	2052	11657	4869	586	103	32
TOTAL	4540	11283	10461	497	10954	9264	296	52	2052	11664	4869	586	103	32

Restanța la sfârșitul anului 2013 a constituit **4869** cauze penale, prin urmare numărul de cauze a crescut cu 328 cauze, comparativ cu anul trecut.

Din numărul cauzelor penale restante:

- s-au aflat în procedură mai mult de 12 luni – 586 cauze;
- s-au aflat în procedură mai mult de 24 luni – 103 cauze;
- s-au aflat în procedură mai mult de 36 luni – 32 cauze.

Structura condamnărilor în raport cu categoriile pedepselor

Cea mai mare pondere printre categoriile pedepselor aplicate condamnaților în anul 2013, ca și în anii precedenți, a avut-o condamnarea la închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei – **31,9%**.

S-a micșorat numărul persoanelor pedepsite cu amendă - de la 2026 la 1357 persoane, cu 669 de persoane.

Numărul persoanelor condamnate la închisoare s-a micșorat cu 557 persoane.

Detenția pe viață, în anul 2013, a fost aplicată față de o persoană, iar închisoarea pe un termen mai mare de 15 ani - față de 121 de condamnați.

În anul 2012 detenția pe viață a fost aplicată față de 4 condamnați, iar închisoarea pe un termen mai mare de 15 ani - față de 46 de condamnați.

În procedura privind acordul de recunoaștere a vinovăției, în anul 2013, au fost condamnate 1381 persoane, ceea ce constituie **20,7%** din numărul total de condamnați.

În anul 2012, în această procedură au fost condamnate 3448 de persoane sau 34,5% din numărul total de condamnați.

Practica aplicării pedepselor se caracterizează prin următorii indici:

Categoriile de pedeapsă	2012		2013	
	Numărul de persoane	%	Numărul de persoane	%
1	2	3	4	5
TOTAL condamnați	8775		6657	
inclusiv:				
La închisoare	1794	20,5	1237	18,6
La amendă	2026	21,3	1357	20,4
Condamnați condiționat	2769	33,5	2125	31,9
Muncă neremunerată în folosul comunității	2143	22,6	1553	23,3
Alte pedepse	30	0,2	73	1,1

Condamnarea minorilor

În anul 2013, instanțele de fond au examinat 311 de cauze penale în privința minorilor, fiind condamnate 233 de persoane, achitate - 7 persoane, aplicate măsuri de constrângere cu caracter medical - față de 216 persoane.

	Anul	Anul
	2012	2013
Cauze examinate de instanțele de judecată	572	311
Persoane condamnate	216	233
Persoane achitate	10	7
Cauze clasate	2	
Aplicate măsuri de constrângere cu caracter medical	275	216

Din indicii prezentați, rezultă că, în 2013, s-a micșorat numărul de cauze penale examinate în privința minorilor - de la 572 la 311, adică cu 261 cauze; totodată, a crescut numărul neesențial de condamnați minori - de la 216 la 233 persoane, adică cu 17 persoane.

În anul 2013, persoane minore au fost condamnate pentru:

- omor intenționat (art.145 CP) - 5 persoane;
- vătămarea intenționată gravă a integrității corporale (art.151 CP) - 1 persoană;
- răpirea unei persoane (art.164 CP) – 2 persoane;
- viol (art.171 CP) - 9 persoane;
- Acțiuni violente cu caracter sexual – 14 persoane;

- furt (art.186 CP) - 119 de persoane;
- jaf (art.187 CP) - 12 de persoane;
- tâlhărie (art.188 CP) - 11 persoane;
- escrocherie (art.190 CP) – 2 persoane;
- circulația ilegală a substanțelor narcotice (art.217 CP) - 3 persoane;
- huliganism (art.287 CP) - 29 de persoane.

Practica aplicării pedepselor față de minori se caracterizează prin următorii indici:

Categoriile de pedeapsă	2012		2013	
	Numărul de persoane	%	Numărul de persoane	%
1	2	3	4	5
În total condamnați	128		73	
<u>inclusiv:</u>				
la închisoare	21	16,4	11	15,1
condiționat (art.90 CP)	70	54,7	30	41,1
la amendă	9	7,0	7	9,6
la muncă neremunerată în folosul comunității	28	21,9	19	26,0
alte măsuri de pedeapsă		-		-

Aplicarea pedepselor penale în privința minorilor în anul 2013, comparativ cu anul precedent, la fel a suferit unele modificări: s-a micșorat numărul de cazuri de condamnare condiționată - de la 54,7% la 41,1%, s-a micșorat numărul de cazuri de aplicare a privațiunii de libertate - de la 16,4% la 15,1%. A crescut numărul la plata amenzii de la 7% la 9,6%.

Judecarea cauzelor penale referitoare la persoane juridice

În anul 2013, în instanțele de fond au fost depuse 30 de cauze penale referitoare la persoane juridice și 13 de cauze se aflau în restanță la începutul anului 2013.

Pe parcursul anului, instanțele au judecat 17 de cauze penale, iar 27 de cauze penale se aflau în restanță la sfârșitul perioadei de referință.

Din cele 17 de cauze penale examinate referitor la persoane juridice, în 2 cauze a fost încetat procesul penal, iar în 18 de cauze persoanele juridice au fost condamnate: 18 de persoane juridice au fost supuse amenzii în mărime totală de 1915000 de lei.

După cum observa, cauzele penale referitoare la persoanele juridice în anul 2013 a scăzut, comparativ cu anul 2012 (au fost examinate 35 cauze, restanța la sfârșitul anului 22 cauze).

➤ EXAMINAREA PRICINILOR CIVILE

Instanțele de fond au încheiat în prima instanță **67164** cauze civile, sau cu 1345 mai puține decât în anul 2012.

Restanța la sfârșitul anului 2013, a constituit **18728** cauze civile, sau cu 616 cauze mai puțin decât anul precedent.

Din numărul cauzelor civile restante:

s-au aflat în procedură mai mult de 12 luni – 2055 cauze;

s-au aflat în procedură mai mult de 24 luni – 355 cauze;

s-au aflat în procedură mai mult de 36 luni – 337 cauze.

Sarcina lunară pentru un judecător în anul 2013, pe cauze civile a constituit 25,0 cauze, iar în anul precedent era de 25,4 cauze. După cum vedem sarcina s-a micșorat neesențial comparativ cu anul trecut, ceea ce putem observa în tabelul de mai jos:

Anul	Restanța la începutul perioadei raportate	Cauze parvenite	Cauze încheiate	Restanța la sfârșitul perioadei raportate	Mai mult de 12 luni	Mai mult de 24 luni	Mai mult de 36 luni	Nr. de judecători	Sarcina lunară
2012	18819	69034	68509	19344	2299	472	251	270	25,4
2013	19342	66550	67164	18728	2055	355	337	269	25,0

În anul 2013, instanțele de judecată au soluționat **67373** de pricini civile, sau cu 2156 cauze mai puține decât în anul 2012. Din numărul total de cauze civile examinate în perioada raportată, **46233** cauze au fost cu pronunțarea hotărârii sau **68,6%**. Dintre care 1437 de pricini au fost expediate după competență. Pentru cauzele civile examinate, a fost achitată taxa de stat în mărime de 24.650.438,06 de lei.

Judecarea pricinilor civile se caracterizează prin următoarele date:

Instanțele de judecată	Restanța la începutul perioadei de referință	Cauze parvenite	Judecate cu pronunțarea hotărârii	Dintre acestea au fost admise	Cauze încetate	Scoase de pe rol	Trimise conform competenței	În total cauze soluționate	Restanța la sfârșitul perioadei de referință	Dintre acestea se află în procedură		
										Mai mult de 12	Mai mult de 24	Mai mult de 36

										luni	luni	luni
Curțile de apel:	146	122	120	87	16	13	60	209	40	-	-	-
<i>Chișinău</i>	<i>139</i>	<i>121</i>	<i>114</i>	<i>81</i>	<i>16</i>	<i>13</i>	<i>59</i>	<i>202</i>	<i>40</i>	-	-	-
<i>Bălți</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	-	-	-	<i>1</i>	-	-	-	-
<i>Bender</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Cahul</i>	<i>6</i>	-	<i>5</i>	<i>5</i>	-	-	<i>1</i>	<i>6</i>	-	-	-	-
<i>Comrat</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Judecători	19342	66550	46113	42585	7702	11668	1377	67164	18728	2055	355	337
TOTAL	19488	66672	46233	42672	7718	11681	1437	67373	18768	2055	355	337

Restanța acțiunilor civile neexaminată la sfârșitul perioadei de referință a constituit **18768** de pricini, sau cu 723 cauze mai puține decât anul precedent.

Din numărul total de pricini restante la sfârșitul perioadei raportate, în procedura instanțelor de judecată mai mult de 12 luni se aflau 2055 de pricini, sau 11%, mai mult de 24 de luni - 355 de pricini sau 2%, mai mult de 36 de luni - 337 de pricini sau 1,8% din numărul de restanțe.

În anul 2013, acțiunile au fost admise în **92,3%** din pricinile examinate în care s-au pronunțat hotărâri. În anul 2012 acțiunile în pricinile civile au fost admise în **91,5%** din cauzele în care s-au pronunțat hotărâri, după cum vedem numărul cauzelor a crescut neesențial.

Calitatea judecării pricinilor civile

În anul 2013, în instanțele de apel au fost atacate **9083** de pricini civile sau cu **16,5%** (1496 pricini) mai multe decât anul precedent (în 2012 au fost atacate 7587 cauze), iar soluționate **7513** pricini sau cu 428 cauze mai multe decât în 2012. După cum observăm, sarcina unui judecător a crescut, dar neesențial în comparație cu anul precedent. Din pricinile civile încheiate **4280** cauze, hotărârile au fost menținute, în **393** cauze - modificate, iar în **2840** de pricini - casate. Din numărul hotărârilor casate, în **2081** cauze au fost adoptate hotărâri noi, în **127** de cauze procesul a fost încetat, în **24** cauze au fost scoase de pe rol, iar **608** de dosare au fost remise la rejudecare.

Cauzele parvenite în ordin de recurs, de către instanțele de apel în anul 2013, constituie **4697** de cauze sau cu 60 cauze mai multe decât în anul 2012, și cele examinate conține **4779** cauze sau cu 9,8% (466 cauze) mai multe.

Restanța de cauze nesoluționate la sfârșitul 1 ianuarie 2014 a constituit 423 cauze, iar în anul 2012 a fost de 645 cauze. Putem observa că restanța a scăzut cu 222 cauze în acest an.

Ce ține de calitatea examinării cauzelor civile de către curțile de apel conform Legii contenciosului administrativ putem vedea, că cauze intrate în APEL a constituit **1734** cauze, cu **restanța** de la începutul anului total a fost 1853 cauze, din acestea examinate au fost **1097** pricini, ce ar însemna că **59,2%** din suma totală a restanței și celor parvenite. Din cele examinate hotărâri menținute sunt 746 cauze, iar anulate sunt 340 cauze și 9 hotărâri modificate.

Recursuri parvenite sunt **850** cauze din ele examinate **808** cauze și restanța constituie 75 de cauze.

Calitatea judecării pricinilor civile de către instanțele de apel în apel și recurs se caracterizează prin următorii indici:

APEL

RECURS

Curțile de apel	Restanța la începutul perioadei raportate	Cauze parvenite	Cauze soluționate	Restanța la sfârșitul perioadei raportate	Restanța la începutul perioadei raportate	Cauze parvenite	Cauze soluționate	Restanța la sfârșitul perioadei raportate
Chișinău	1445	6215	5344	1428	454	3357	3455	255
Bălți	534	1716	1330	499	125	871	878	109
Bender	76	354	289	94	20	153	150	23
Cahul	124	530	403	136	30	159	166	15
Comrat	57	268	147	127	16	157	130	21
TOTAL	2236	9083	7513	2284	645	4697	4779	423

conform Legii contenciosului administrativ

Chișinău	54	1236	764	338	79	782	731	64
Bălți	52	310	232	81				
Bender		83	55	23	25	40	56	6
Cahul		23	2	21	14			
Comrat	13	82	44	37	4	28	21	5
TOTAL	119	1734	1097	500	122	850	808	75

La **Curtea Supremă de Justiție** au fost atacate cu recurs **4785** decizii de apel, luând în vedere și restanța de la începutul anului a constituit 708 cauze, din ele au fost examinate **86,6%**, adică **4757** de pricini. Dintre acestea au fost anulate: 207 de pricini au fost menținute hotărârea primei instanțe, în 416 de pricini au fost remise la rejudecare în instanța de apel.

Din numărul total de cauze casate, în 325 pricini au fost adoptate hotărâri noi, în 4 pricini procesul a fost încetat, în 3 pricini cererile au fost scoase de pe rol, iar 40 de pricini au fost remise spre rejudecare în instanța de fond.

În cadrul examinării recursurilor, de către Curtea Supremă de Justiție, în anul 2013, au fost respinse recursuri ca inadmisibile **2556** de pricini, în **1352** de pricini recursurile au fost admise.

Judecarea pricinilor civile în acțiunile privind legalitatea actelor administrative

În anul 2013, în instanțele de judecată au fost primite în procedură **8099** acțiuni, iar împreună cu restanța de la începutul anului de **2446** cauze, se aflau pe rol **10455** cauze privind controlul legalității actelor administrative. Dintre ele au fost examinate **6085** cauze sau **58,2%**, cu pronunțarea hotărârii au fost **3393** cauze, sau **55,8%**, cauze în care procesul a fost încetat a constituit **10,7%**, acțiuni admise au fost **33,7%**, cereri scoase de pe rol erau **21,0%**, cauze remise după competență a constituit **12,5%**.

Judecarea acțiunilor în contencios administrativ se caracterizează prin următorii indici:

Instanțele de judecată	Restanța la începutul perioadei raportate	Cauze primite	Cauze examinate cu pronunțarea hotărârii	Inclusiv acțiuni admise	Cauze în care procesul a fost încetat	Cereri scoase de pe rol	Cauze remise în alte instanțe de judecată	În total soluționate	În termen mai mare de 2 luni	Restanța la sfârșitul perioadei raportate
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Curți de apel	648	242	222	98	7	50	420	699		5
Judecătorii	1798	7857	3171	1952	644	1228	341	5386	1971	3314
TOTAL	2446	8099	3393	2050	651	1278	761	6085	1971	3319

Însă în **anul 2012**, instanțele de judecată au avut pe rol **9563** cauze, cu 892 cauze mai puține decât anul curent, iar la cele examinate numărul este crescut cu 1032 cauze, ce-l constituie 7117 cauze.

Restanța la 1 ianuarie 2014 constituie **3319** cauze, cu 873 cauze mai multe decât anul precedent.

Judecarea cauzelor economice în prima instanță

În anul 2013, în instanțele de judecată au parvenit **9818** cauze economice, iar împreună cu restanța de 4317 cauze, au avut pe rol **14135** cauze. Din ele au fost examinate **69,9%** sau **9883** cauze.

Restanța la sfârșitul perioadei raportate a constituit 4128 cauze, dintre care s-au aflat în procedură mai mult de 12 luni 792 cauze, mai mult de 24 luni 91 cauze și mai mult de 36 luni 20 cauze.

Suma taxei achitată în folosul statului constituie 53056963,56 lei.

Datele indicare mai sus le puteți vedea din tabelul următor:

Instanța de judecată	Restul la începutul perioadei raportate	Cauze parvenite	Cauze examinate	Trans după comp	Suma taxei plătită în folosul statului	Restul la sfârșitul perioadei raportate	Dintre care s-au aflat în procedură		
							Mai mult de 12 luni	Mai mult de 24 luni	Mai mult de 36 luni
Curțile de apel	520	647	373	45	187486	670	263	9	
Judecătorii	3631	8909	9222	316	52863677,56	3318	460	79	
Judecătoria comercială de circumscripție	166	262	288	52	5800	140	69	3	20
TOTAL	4317	9818	9883	413	53056963,56	4128	792	91	20

Examinarea cererilor de revizuire a hotărârilor în pricinile civile

În anul 2013, în instanțele judecătorești au fost depuse **1372** cereri de revizuire a hotărârilor în pricinile civile, adică numărul cererilor a crescut cu 216 cereri în comparație cu anul trecut. Cererile examinate a constituit 1284 dintre ele respinse 1199 și admise 185 de cereri. Numărul cererilor este în creștere comparative cu anul 2012. În anul trecut cereri examinate au fost 1101, din ele admise au fost 135 și 938 respinse.

Restanța la sfârșitul perioadei de referință a constituit 262 cereri, ceea ce arată că cu 11 cereri mai puține decât în anul precedent.

Examinarea acestor cereri se caracterizează prin următoarele date:

Instanțele de judecată		Restanța la începutul perioadei raportate	Cereri depuse	Cereri examinate	Rezultatele examinării		Restanța la sfârșitul perioadei raportate
					respinse	admise	
CSJ		84	586	584	561	23	79
Curți de apel	civile	91	397	403	376	27	70
	economice	2	8	9	9		1
Judecătorii		117	381	288	253	135	112
TOTAL		294	1372	1284	1199	185	262

Judecarea cauzelor contravenționale în privința persoanelor juridice

În anul 2013, în instanțele de fond au parvenit **858** de cauze, iar împreună cu restanța de la începutul perioadei de **79** cauze, au avut pe rol **937** cauze contravenționale în privința persoanelor juridice; ceea ce arată că numărul s-a micșorast neesențial cu 29 cauze, comparativ cu an.2012 (au fost parvenite inclusive și restanța a constituit 966 cauze). Numărul cauzelor examinate a constituit **800** cauze sau **85,4%** din numărul cauzelor aflate pe rol. Însă în anul 2012, examinate au fost 849 cauze contravenționale, respectiv numărul de cauze este crescut în anul trecut cu 49 cauze.

Procesele încetate în anul 2013, a constituit 232 de cauze, adică cu 48 cauze mai puțin decât în anul precedent.

Restul de cauze nesoluționate la sfârșitul perioadei raportate a constituit 118 cauze, prin urmare putem observa că s-a mărit numărul cauzelor (80 de dosare au rămas neexaminat la sfârșitul anului 2012).

Totodată, au fost remise după competență 13 cauze.

Sinteza sancțiunilor aplicate relevă următoarele: au fost amendate **560** persoane, suma amenzilor aplicate constituie **1276850** de lei, iar încasate amenziau fost în sumă de **274150** lei.

Printre cazurile examinate, cea mai mare cotă le revine următoarelor categorii de contravenții:

- ✓ încălcarea normelor sistemului public de asigurări sociale (art.294, 296, 297, 305 Cod contravențional) - 154 de cauze;
- ✓ încălcarea legislației muncii (art.55, 57, 59 Cod contravențional) - 255 cauze.
- ✓ încălcarea normelor sistemului public de asigurări sociale (art.294, 296, 297, 305 Cod contravențional) – 339 cauze.

Judecarea cauzelor contravenționale în privința persoanelor fizice

În anul 2013, în instanțele de fond au parvenit **15968** de cauze contravenționale în privința persoanelor fizice, dintre care: au fost judecate **15155** de cauze, transmise după competență - 504 de cauze, soluționate în termenul prevăzut de lege - 15155 cauze, iar **1636** de cauze au rămas nesoluționate la sfârșitul perioadei raportate, cu 299 cauze mai mult decât anul precedent (1337 de dosare au rămas neexaminat la sfârșitul anului 2012).

În total, au fost aplicate sancțiuni în **9875** de cauze, dintre care: arestul - în privința a 274 de persoane, munca neremunerată - în privința a 134 de persoane, amenda - în privința a 8349 de persoane, avertismentul - în privința a 145 de persoane, și sancțiuni complementare principale - în privința a 973 persoane.

Suma amenzilor aplicate constituie 5867385 de lei, iar cea a amenzilor încasate - 2319501 de lei.

Printre cazurile examinate, cea mai mare cotă le revine următoarelor categorii de contravenții:

- ✓ încălcarea drepturilor copilului (art.63-66 Cod contravențional) - 1437 de dosare;

- ✓ încălcarea normelor în construcții (art.177-182 Cod contravențional) - 1648 dosare;
- ✓ încălcarea regulilor de circulație rutieră (art.231, 233, 242, 243 Cod contravențional) - 2582 dosare;
- ✓ încălcarea normelor sistemului public de asigurare sociale (art.294, 296, 297, 305 Cod contravențional) - 1953 de dosare;
- ✓ contravenții militare – 1382 cauze.

EXAMINAREA DE CĂTRE INSTANȚELE DE JUDECATĂ A ALTOR CAUZE ȘI MATERIALE

Demersuri privind aplicarea arestării preventive, arestării la domiciliu și prelungirea duratei arestării

În anul 2013, în instanțele de judecată au fost înaintate **2740** demersuri din ele 2584 demersuri privind aplicarea arestării preventive și 156 de demersuri cu privire la arestarea la domiciliu. În anul curent situația e urmată în descreștere în comparație cu anul 2012, adică în anul trecut au parvenit 3342 demersuri, din ele 3177 demersuri privind aplicarea arestării preventive, și 165 demersuri cu privire la arestul la domiciliu. Demersurile parvenite s-au micșorat cu 602 demersuri comparative cu anul trecut (erau 3342 demersuri).

Au fost admise **78,8%**, or 2037 de demersuri privind arestarea preventivă, iar **20,1%**, or 541 de demersuri au fost respinse, și **0,3%**, or 6 încetate.

Pe parcursul anului 2013, au fost înaintate și examinate 2189 de demersuri privind prelungirea duratei arestării, dintre care: 345 au fost respinse, 25 încetat procesul și la 1819 termenul a fost prelungit.

Cu privire la prelungirea duratei arestului la domiciliu, au fost înaintate și examinate 230 demersuri, dintre care: 70 prelungirea respinsă și la 160 termenul prelungit.

Curțile de apel au examinat 99,1% sau **2163** cereri împotriva încheierilor din cererile aflate pe rol în instanță, dintre acestea: 83,5% sau 1807 referitor la aplicarea arestării preventive, 16,5% sau 356 recursuri privind respingerea aplicării arestării preventive.

Din demersurile referitor la aplicarea arestului 22 cu privire la aplicarea arestării la domiciliu, 520 privind prelungirea termenului de ținere sub arest, 24 referitor la prelungirea termenului de ținere sub arest la domiciliu.

În urma examinării cererilor de recurs, au fost respinse 1751 de încheieri sau 80,9%, 383 admise sau 17,7%, 3 încetate sau 0,2% și 26 retrase recursul – 1,2%.

Restanța la sfârșitul perioadei de referință constituie 19 recursuri și 1 scos de pe rol. Prin urmare putem observa că numărul recursurilor restante a crescut comparative cu anul precedent cu 10 recursuri. În anul 2012 restanța a constituit 9 recursuri.

Procedura în ordonanță

În anul 2013, în instanțele de fond au fost depuse **13013** cereri de eliberare a ordonanței judecătorești, iar restanța la începutul perioadei a constituit 67 cereri. Prin urmare cereri aflate pe rol erau **13080**. Cereri respinse erau la număr de 2451, cele examinate a constituit 10605 de cereri sau **81,1%** din cele aflate pe rol.

Prin urmare se vede că numărul cererilor examinate a crescut neesențial cu 16 cereri în comparație cu anul 2012.

Restanța la sfârșitul perioadei raportate a constituit 24 cereri, adică cu 42 cereri mai puține decât anul trecut (în anul 2012 restanța a constituit 66 cereri).

Ordonanțe anulate în acest an erau 128 cereri, cu 150 cereri mai puține decât anul precedent.

Suma taxei achitată în folosul statului o constituie de 6709761,91 lei.

Examinarea demersurilor referitoare la efectuarea acțiunilor de urmărire penală, măsurilor operative de investigații și la aplicarea măsurilor procesuale de constrângere

În anul 2013, în instanțele de fond au fost depuse **26101** demersuri privind autorizarea efectuării acțiunilor de urmărire penală, 4 demersuri se aflau în restanță la data de 1 ianuarie 2013. Din acestea au fost examinate **26094** demersuri.

Comparativ cu anul 2012, numărul demersurilor din această categorie a scăzut cu 1203, adică în anul precedent s-au examinat 27297 demersuri.

În rezultatul examinării, 25530 demersuri sau **97,8%** au fost admise, iar 564 sau **26,9%** au fost respinse.

Restul demersurilor la sfârșitul perioadei a constituit 10 demersuri.

**Examinarea plîngerilor împotriva organului de urmărire penală și ale organului
care exercită activitatea operativă de investigație**

În anul 2013, în instanțele de judecată au fost depuse **2379** plîngerii împotriva acțiunilor de urmărire penală, restanța la începutul perioadei fiind 162 plîngerii, pe rol erau total **2541** plîngerii.

Comparativ cu anul 2012 numărul plîngerilor a scăzut cu 289 plîngerii.

Au fost examinate **1993** plîngerii astfel 78,4%, din ele 856 admise sau 33,7% și 1137 respinse sau 44,7%. În comparație cu anul precedent plîngerile examinate total s-au micșorat cu 527 plîngerii, adică în anul 2012 s-au examinat 2520 plîngerii.

Restanța la sfârșitul perioadei raportate sunt 305 plîngerii sau 12% din cele aflate pe rol.

Examinarea plîngerilor referitoare la executarea hotărîrilor cu caracter civil

În anul 2013, în instanțele de judecată au fost depuse **11504** plîngerii referitoare la examinarea hotărîrilor judecătorești cu caracter civil, restanța la începutul perioadei fiind 849 plîngerii, pe rol se aflau total **12353** plîngerii.

Comparativ cu anul 2012 numărul plîngerilor de acest gen a sporit de la 11858 la 12353 adică cu 495 cereri sau cu 4,2%.

Au fost examinate **11597** plîngerii astfel 93,9%, din acestea au fost examinate du pronunțarea unei noi hotărîri 1864 cereri sau 16,1%, 7205 admise sau 62,1%, 1778 respinse sau 15,3%, cu încetare erau 284 sau 2,4% și scoase de pe rol 388 sau 3,3%. În comparație cu anul precedent plîngerile examinate s-au majorat cu 481 plîngerii, astfel în anul 2012 s-au examinat 11116 plîngerii.

Restanța cererilor la 1 ianuarie 2014 a constituit 756 plîngerii sau 6,1% din numărul de cereri aflate pe rol în instanțe.

IV. CONCLUZII

Raportul reprezintă o prezentare sumară a principalelor activități desfășurate și a rezultatelor obținute de Consiliul Superior al Magistraturii pe parcursul anului precedent,

dar și analiza stadiului implementării Strategiei de reformare a sectorului justiției și starea justiției în anul 2013.

În perioada de referință, activitatea Consiliului Superior al Magistraturii a fost concentrată în continuare pe necesitatea realizării și consolidării unui sistem judiciar independent, imparțial și eficient, fără de care nu se poate vorbi de înfăptuirea principiilor constituționale privind supremația legii și separația puterilor în stat.

Eforturile principale au fost direcționate ca și în anii precedenți, în cea mai mare parte în vederea realizării acțiunilor primordiale de numire, promovare, transferare, detașare, delegare, precum și de eliberare din funcție a judecătorilor.

Totodată, activitatea Consiliul Superior al Magistraturii a fost axată pe ridicarea nivelului activității organizatorice în toate instanțele judecătorești, respectarea normelor de etică profesională, respectarea termenelor de redactare a hotărârilor adoptate, de transmitere a cauzelor examinate în cancelaria instanței, în alte instanțe în termenul prevăzut de lege.

Rezultatele obținute în cursul anului 2013 constituie premise ale îndeplinirii obiectivelor și măsurilor stabilite, potrivit competențelor, în Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului judiciar pe perioada 2011-2016. Strategia de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 fiind urmată de evoluții importante în cadrul sistemului judiciar.

Pentru a-și putea exercita atribuțiile în mod eficient și la un nivel calitativ, Consiliului îi este indispensabilă o structură organizatorică și funcțională adecvată, cu personal suficient și bine pregătit profesional.

Pornind de la rezultatele pozitive obținute în anul 2013, uneori în condiții dificile, accentul va fi pus pe optimizarea capacității instituționale a Consiliului și a performanței operaționale, conform standardelor celor mai bune practici.

Acest lucru se va realiza prin perfecționarea procedurilor de organizare și de desfășurare a activității, prin eficientizarea managementului resurselor umane și prin specializarea personalului din aparatul propriu în domeniile prioritare legate de competențele și atribuțiile Consiliului Superior al Magistraturii.

Astfel, accent deosebit se va pune pe dinamizarea responsabilizării personalului propriu, fiecărui membru al Consiliului Superior al Magistraturii revenindu-i coordonarea unui domeniu specific de activitate. De asemenea, planificarea activităților pe termen scurt,

mediu și lung va fi îmbunătățită prin stabilirea de calendare precise, care să permită mai buna gestionare a fiecărui domeniu de interes și monitorizarea rezultatelor.

Organizarea activității în această manieră va permite pregătirea ședințelor Consiliului într-un termen optim pentru analizarea și aprofundarea problemelor supuse discuției, cu consecințe directe asupra calității hotărârilor.

Totodată, conducerea Consiliului Superior al Magistraturii își propune o permanentă și eficientă colaborare cu toate instituțiile statului implicate în procesul de reformă și, în mod special, cu Ministerul Justiției, consultările putând fi valorificate în luarea deciziilor.

Creșterea încrederii societății civile în justiție și consolidarea poziției acesteia în cadrul sistemului autorităților publice presupune realizarea unei reale transparențe a activității sale. Pentru aceasta este necesară o bună și intensă colaborare cu societatea civilă în general și cu mass-media în special.

Astfel, se va urmări ca, sistematic, progresele realizate în activitatea Consiliului Superior al Magistraturii și a întregului sistem judiciar să fie aduse la cunoștința opiniei publice. În egală măsură, pentru o informare corectă și completă, vor fi prezentate și deficiențele din sistem, precum și mijloacele la care s-ar putea recurge pentru eliminarea lor.

Consiliul Superior al Magistraturii, întru formarea în continuare a unui sistem judiciar independent și eficient, își propune în anul 2014 continuarea și realizarea următoarelor sarcini prioritare:

- sporirea transparenței actului de justiție prin întărirea relațiilor justiție – mass-media;
- implementarea obiectivelor și măsurilor stabilite în Planul de Acțiuni pentru implementarea Strategiei de Reformare în Sectorul Justiției (2011-2016);
- flexibilitatea politicilor de comunicare în plan intern și internațional în scopul creării planificate a unei imagini corecte și obiective a Consiliului și îmbunătățirea imaginii sistemului judiciar în scopul creșterii încrederii publicului în actul de justiție;
- întărirea legăturii dintre Consiliul Superior al Magistraturii și instanțele de judecată;
- consolidarea capacităților sistemului judecătoresc;
- protejarea sistemului judiciar de posibilele ingerințe în actul de justiție;
- ocuparea posturilor vacante din sistem;
- îmbunătățirea programelor de pregătire profesională a judecătorilor;

- monitorizarea cazurilor de încălcare a deontologiei profesionale de către magistrați și membrii Consiliului Superior al Magistraturii;
- asigurarea funcționării birourilor de relații cu mass-media, informarea publicului despre activitatea sistemului judecătoresc.

Concomitent, Consiliul Superior al Magistraturii se va preocupa în continuare de extinderea cooperării cu instituțiile similare din alte state, pentru valorificarea experienței comune.

Consiliul Superior al Magistraturii urmează să se afirme și în continuare ca organ eficient de autoadministrare având capacitatea de a-și îndeplini toate îndatoririle legale și constituționale pentru reformarea sistemului judecătoresc întru atingerea unui nivel de organizare și efectuare a unei justiții de nivel european.

**Președinte interimar al Consiliului
Superior al Magistraturii**

Dumitru Visternicean